

Informationen für Geflüchtete aus Syrien Agahdarî ji bo penaberên Sûrî معلومات للاجئين السوريين

Arbeitswohlfahrt
Landesverband
Schleswig-Holstein e.V.

Diakonie
Schleswig-Holstein

SGS-H
Syrische Gemeinde in Schleswig-Holstein e.V.
التجمع السوري في ولاية شليسفيغ هولشتاين

SCHLESWIG-
HOLSTEINISCHER
LANDTAG

Landesbeauftragte für
Flüchtlinge-, Asyl- und
Zuwanderungsfragen

 DER PARITÄTISCHE
Schleswig-Holstein

Flüchtlingsrat
Schleswig-Holstein e.V.

Informationen für Geflüchtete aus Syrien

Agahdarî ji bo
penaberên Sûrî

معلومات للاجئين السوريين

HERAUSGEBER

Arbeiterwohlfahrt Landesverband Schleswig-Holstein e.V.
www.awo-sh.de/

Diakonisches Werk Schleswig-Holstein
www.diakonie-sh.de/

Flüchtlingsrat Schleswig-Holstein e.V.
www.frsh.de

**Landesbeauftragte für Flüchtlings-, Asyl-
und Zuwanderungsfragen Schleswig-Holstein**
www.landtag.ltsh.de/beauftragte/fb/

Der PARITÄTISCHE Wohlfahrtsverband Schleswig-Holstein
www.paritaet-sh.org/

Syrische Gemeinde Schleswig-Holstein e.V.
www.sgs-h.de/

Fotos © Hamzeh Abu Lahem

Arbeiterwohlfahrt
Landesverband
Schleswig-Holstein e.V.

Diakonie
Schleswig-Holstein

SGS - H
Syrische Gemeinde in Schleswig-Holstein e.V.
الجماعة السورية في ولاية شليسفيغ هولشتاين

SCHLESWIG-
HOLSTEINISCHER
LANDTAG

Landesbeauftragte für
Flüchtlings-, Asyl- und
Zuwanderungsfragen

 DER PARITÄTISCHE
Schleswig-Holstein

Flüchtlingsrat
Schleswig-Holstein e.V.

INHALT

1. Einleitung	5
2. Wer ist von Rückkehr betroffen?	10
3. Was passiert im Falle eines Widerrufs beziehungsweise einer Rücknahme eines Schutzstatus	19
4. Wie kann ich den Verbleib in Deutschland in die eigene Hand nehmen beziehungsweise positiv beeinflussen?	21
5. Landesaufnahmeprogramme	31
6. „Freiwillige Rückkehr“	32

1. PÊŞGOTIN	37
2. KÎ JI VEGERÊ TÊNE BANDOR KIRIN?	43
3. ÇI DIQEWIME HEKE STATÛYA PARASTINÊ WERE BETAL KIRIN AN JÎ WERE VEGERANDIN?	52
4. EZ ÇAWA DIKARIM MAYÎNA XWE LI ALMANYAYÊ BI DESTÊ XWE BIGIRIM AN JÎ BI AWAYEKÎ ERÊNÎ BANDOR BIKIM?	54
5. BERNAMEYÊN QEBÛLKIRINA EYALETÊ	64
6. 'VEGERA DILXWAZÎ'	65

7. Beratungsstellen	68
8. Kontakte und Beratungsangebote der Mitherausgeber	70

69	1. المقدمة
72	2. من هم الأشخاص الذين قد يطلب منهم العودة؟
80	3. ماذا يحدث في حال سحب أو إلغاء وضع الحماية؟
81	4. كيف يمكن تعزيز فرص بقائي في ألمانيا؟
89	6. برامج الاستقبال على مستوى الولايات
90	7. "العودة الطوعية"

1. Einleitung	5
1.1 Drohungen der erzwungenen Rückkehr	5
1.2 Die Lage in Syrien	5
1.3 Rechtliche Verhältnisse in Deutschland	8
1.4 Wie fühlen sich Syrerinnen und Syrer?	8
1.5 Was wünschen sich Syrerinnen und Syrer, um sich sicher und wohl zu fühlen in Deutschland?	9
2. Wer ist von Rückkehr betroffen?	10
2.1 Gestattung	13
2.2 Duldung	14
2.3 Humanitäre Aufenthaltserlaubnis	14
2.4 Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Familieneinheit	16
2.5 Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Ausbildung und des Studiums	17
2.6 Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Arbeit	17
2.7 Niederlassungserlaubnis	18
2.8 Nach der Einbürgerung	18
3. Was passiert im Falle eines Widerrufs beziehungsweise einer Rücknahme eines Schutzstatus?	19
4. Wie kann ich den Verbleib in Deutschland in die eigene Hand nehmen beziehungsweise positiv beeinflussen?	21
4.1 Aufenthalt zum Zweck von Ausbildung oder Studium	22
4.1.1 Ausbildung, §§ 16a, 16g und 60c AufenthG	22
4.1.2 Studium, § 16b AufenthG	23
4.2 Aufenthalt zum Zweck der Arbeit	23
4.2.1 Fachkraft, § 18 AufenthG	23
4.2.2 Selbständige Tätigkeit, § 21 AufenthG	24
4.2.3 Aufenthalt für qualifizierte Geduldete, § 19d AufenthG	24
4.2.4 Aufenthalt bei Arbeit ohne anerkannter Ausbildung oder Studium	25
4.3 Aufenthalt bei langjährigem Aufenthalt trotz Ausreisepflicht	26
4.3.1 Gut integrierte Jugendliche und junge Volljährige, § 25a AufenthG	26
4.3.2 Nachhaltig integrierte Erwachsene, § 25b AufenthG	27
4.3.3 Härtefallkommission, § 23a AufenthG	27
4.4 Niederlassungserlaubnis	28
4.5 Einbürgerung	30
4.6 Hinweise für Schutzberechtigte	31
4.6.1 Mehrere Aufenthaltstitel nebeneinander	31
4.6.2 Frühzeitig Aufenthaltsverfestigung prüfen	31
5. Landesaufnahmeprogramme	31
6. „Freiwillige Rückkehr“	32
7. Beratungsstellen	68
8. Kontakte und Beratungsangebote der Herausgeber	70

1. Einleitung

Immer lauter sind in der Öffentlichkeit Stimmen zu hören, die eine Rückkehr von in Deutschland lebenden Menschen aus Syrien fordern. Diese Debatte um Rückkehr nach Syrien, auch gegen den Wunsch der Syrerinnen und Syrer, führt zu einer großen Verunsicherung innerhalb der syrischen Gemeinschaft. Denn die aufenthaltsrechtlichen Feinheiten, die zwischen den unterschiedlichen Schutzstatus und Aufenthaltsstatus unterscheiden, werden in der öffentlichen Debatte nicht berücksichtigt. Auch Betroffenen fällt es nicht leicht, zu verstehen, ob sie angesprochen sind oder nicht. Aber die Sorge macht sich breit, dass alle angesprochen sein könnten.

Knapp 36.000 Menschen aus Syrien sind im Januar 2026 in Schleswig-Holstein ausländerrechtlich erfasst. Das bedeutet, sie haben keine deutsche Staatsbürgerschaft und fragen sich, ob eine sich stabilisierende Lage in Syrien ihren Aufenthalt in Deutschland bedrohen kann. Diese Broschüre soll Syrerinnen und Syrern, sowie beratenden und unterstützenden Menschen, dabei helfen, die Debatte um Abschiebung und Rückkehr nach Syrien besser zu verstehen. Sie soll dabei helfen, zu erkennen, ob eine konkrete Person von einer zwangsweisen Rückkehr bedroht ist und was Syrerinnen und Syrer tun können, um ihren dauerhaften Verbleib in Deutschland positiv zu beeinflussen.

1.1 Drohungen der erzwungenen Rückkehr

Seit dem Sturz des Diktators Assad zum Ende 2024 verlangen immer wieder deutsche Politikerinnen und Politiker, dass syrische Menschen aus Deutschland nach Syrien zurückkehren sollen. Es wird sogar teilweise gefordert, dass keine Aufenthaltstitel mehr erteilt oder verlängert und keine Einbürgerungen mehr möglich werden sollen. Besonders Menschen, die hier nicht arbeiten, sollen demzufolge nach Syrien zurückkehren oder sogar dazu gezwungen werden.

Im Dezember 2025 wurde zum ersten Mal nach 15 Jahren ein Mensch nach Syrien abgeschoben. Dazu sagt Bundesinnenminister Dobrindt: „Abschiebungen nach Syrien und Afghanistan müssen möglich sein. Unsere Gesellschaft hat ein berechtigtes Interesse daran, dass Straftäter*innen unser Land verlassen. Wir stehen für Kontrolle, Konsequenz und klare Kante.“ Die CSU im Bundestag forderte im Januar 2026 daher eine „Abschiebeoffensive 2026 – mit Linienflügen und auch nach Syrien“.

Diese Äußerungen aus der Politik führen dazu, dass die Ablehnung der Menschen aus Syrien auch innerhalb der Bevölkerung immer größer wird und im Internet sehr viel Hetze und Beleidigungen geäußert werden. Solche Fälle können beispielsweise als Strafanzeige der Polizei gemeldet werden. Wenn Sie dabei Hilfe benötigen, wenden Sie sich bitte auch an die Beratungsstellen, die wir im letzten Kapitel aufgeführt haben.

1.2 Die Lage in Syrien

Große Teile Syriens – Wohnungen, Straßen und Einrichtungen – sind zerstört und damit ist auch die Wirtschaft und staatliche Verwaltung nicht vollständig funktionsfähig. Das monatliche pro Kopf Einkommen liegt im Jahr 2020 bei 81 US Dollar; 2022 leben 96 % der Menschen unterhalb der Armutsgrenze und zwei Drittel von ihnen in extremer Armut, während die Inflation 2024 auf 140 % gestiegen ist; im Jahr 2026 leben ca. 90 % der Menschen in Syrien unterhalb der Armutsgrenze.

Der neue Machthaber Syriens, Ahmed al-Scharaa, ist nicht demokratisch legitimiert und seine Regierung unterliegt auch keiner rechtsstaatlichen Kontrolle. Insbesondere die ethnischen und religiösen Minderheiten, Frauen, Kinder, queere Menschen und Menschen mit Behinderungen können sich nicht auf menschenrechtlichen Schutz verlassen. Es gab 2025 vielerorts Kämpfe zwischen ethnischen, religiösen und politischen Gruppen und Milizen. Es gab auch Militärinterventionen aus dem Ausland.

Der Bundesaußenminister Wadephul berichtete im Herbst 2025 nach seinem Besuch in Syrien von völlig zerbombten Städten, ohne Elektrizität, Wasser oder Abwasser, über die Folgen von Flächenbombardements und Giftgaseinsätzen und den vielen Blindgängern in den Trümmern. Er betont, dass eine Rückkehr an die zerstörten Orte nur sehr eingeschränkt möglich sei und appelliert an die Empathie all jener, die behaupten, eine Rückkehr sei zumutbar.

Aktuell zu Beginn des Jahres 2026 gibt es schwerste Kämpfe zwischen der Regierungsarmee, dem Islamischen Staat und kurdischen Milizen in den kurdischen Gebieten.

Gemäß Auswärtigem Amt ändert sich die Lage fortlaufend und ist somit sehr instabil.

Die Forderungen nach einer großflächigen Rückkehr der von Deutschland aufgenommenen Geflüchteten aus Syrien in ihre frühere Heimat erscheint vor diesem Hintergrund moralisch und menschlich fraglich und in der Regel auch nicht vereinbar mit dem bestehenden Aufenthaltsrecht.

1.3 Rechtliche Verhältnisse in Deutschland

Deutschland ist ein freiheitlich demokratischer Rechtsstaat. Das bedeutet, die Verwaltung darf nur das tun, was das Gesetz vorgibt. Die Gesetze werden vom Parlament gemacht. Alles Handeln der Verwaltung kann von Gerichten überprüft werden. Wenn also einzelne Politikerinnen und Politiker fordern, dass alle Syrerinnen und Syrer nach Syrien zurückkehren sollen, dann kommt es darauf an, ob die Gesetze einen Widerruf des Schutzstatus, Widerruf der Aufenthaltserlaubnis oder eine Abschiebung tatsächlich vorsehen. Das ist bei der großen Mehrheit der in Deutschland lebenden syrischen Menschen nicht der Fall. Siehe hierzu den Abschnitt 2.

Zudem bietet das Aufenthaltsgesetz viele Möglichkeiten, einen rechtlichen Integrationsweg bis hin zur Einbürgerung selbstbestimmt anzustreben. Siehe hierzu den Abschnitt 4.

1.4 Wie fühlen sich Syrerinnen und Syrer?

Ein Beitrag der Syrischen Gemeinde Schleswig-Holstein

Viele Syrerinnen und Syrer in Deutschland fühlen sich zunehmend nicht als Teil dieser Gesellschaft, sondern als politisches Streitthema. Mit jeder neuen Debatte über Rückkehr wächst das Gefühl, dass nicht mehr zählt, was sie geleistet haben – sondern nur noch, welche Rolle sie im nächsten Wahlkampf spielen. Dieses Gefühl bleibt nicht abstrakt. Es begegnet ihnen am Arbeitsplatz, wenn Kollegen plötzlich anders schauen. In der Schule,

wenn Kinder gefragt werden, ob sie bald „nach Hause“ gehen. In der Nachbarschaft, wo der Ton kühler wird. Menschen, die in der Pflege arbeiten, im Handwerk, in Berufen, in denen Deutschland händeringend Fachkräfte sucht, erleben plötzlich, dass ihre Beiträge nicht mehr zu gelten scheinen, wenn politisch über sie gesprochen wird. Auch wer einen sicheren Aufenthaltstitel hat, fühlt sich nicht mehr sicher. Die öffentliche Debatte unterscheidet selten zwischen Asyl, subsidiärem Schutz und unbefristeter Aufenthaltserlaubnis. So entsteht der Eindruck: Alle sind gemeint. Alles kann kippen.

Das hat Folgen. Manche wagen keine langfristigen Pläne mehr. Andere denken darüber nach, Deutschland zu verlassen – nicht Richtung Syrien, sondern Richtung Kanada, Schweden, irgendwohin, wo sie sich stabiler fühlen. Selbstständige halten sich bei Investitionen zurück und beginnen, ihre Mitarbeiterzahl zu reduzieren. Junge Menschen schieben die Ausbildung auf, weil sie nicht wissen, ob sie sie beenden dürfen. Studierende suchen Studienplätze in anderen Ländern, besonders in den Nachbarländern Syriens. Und manche Eltern bringen ihren Kindern wieder mehr Arabisch bei – nicht aus kulturellem Stolz, sondern als Notfallplan.

Dabei ist Syrien für die meisten keine Option. Die Städte liegen in Trümmern, die Wirtschaft ist am Boden, Minen durchziehen das Land, und von einem funktionierenden Rechtsstaat kann keine Rede sein. Wer ernsthaft über Rückkehr spricht, müsste auch ernsthaft über die Realität dort sprechen. Was bleibt, sind Fragen, die niemand richtig beantworten will:

Was soll jemand denken, der seit Jahren alles gegeben hat, und dem trotzdem gesagt wird, er solle sich auf die Abreise vorbereiten?

Wie soll Vertrauen entstehen, wenn das Bleiben selbst ständig zur Verhandlungsmasse wird?

Am Ende geht es längst nicht mehr nur um einzelne Schicksale. Es geht um das Verhältnis zwischen einem Staat und den Menschen, die er aufgenommen hat. Integration braucht Sicherheit. Wo diese fehlt, bröckelt nicht nur das Vertrauen der Betroffenen, – sondern der gesellschaftliche Zusammenhalt insgesamt.

1.5 Was wünschen sich Syrerinnen und Syrer, um sich in Deutschland sicher und wohl zu fühlen?

Ein Beitrag der Syrischen Gemeinde Schleswig-Holstein

Syrerinnen und Syrer in Deutschland wünschen sich vor allem das Gefühl, dass ihr Aufenthalt nicht bei jeder politischen Wetterlage neu verhandelt wird. Sicherheit entsteht nicht durch einen Stempel im Pass. Sie entsteht durch Vertrauen – darauf, dass Regeln gelten und Leistung zählt.

Viele wünschen sich einen nachvollziehbaren Weg: von Schutz zu Arbeit, von Arbeit zu Stabilität, von Integration zu Zugehörigkeit. Sie wollen wissen, dass ihre Investitionen in Sprache, Bildung und Beruf nicht umsonst waren. Dass sie nicht nur geduldet werden, sondern dazugehören dürfen. Dazu gehört auch Anerkennung. Nicht im Sinne von Ap-

plaus, sondern im Sinne von Sichtbarkeit. Syrerinnen und Syrer arbeiten in Krankenhäusern, in Bäckereien, in Anwaltskanzleien. Sie gründen Unternehmen, bilden aus, zahlen in die Rentenkasse ein. Wer das ignoriert und stattdessen pauschal über „die Syrer“ spricht, untergräbt genau das Zugehörigkeitsgefühl, das Integration erst möglich macht.

Ein zentraler Wunsch betrifft die Unterscheidung zwischen Einzelfall und Kollektiv. Niemand stellt infrage, dass Straftäter abgeschoben werden können. Aber die Debatte darf nicht so geführt werden, als seien Hunderttausende gemeint, die längst Teil dieser Gesellschaft sind. Rechtsstaatlichkeit heißt: individuelle Verantwortung, nicht kollektive Verdächtigung. Wer arbeitet, wer eine Ausbildung macht, wer sich integriert hat, will eine realistische Chance auf einen sicheren Aufenthaltstitel. Und ja, auch Familiennachzug gehört dazu. Denn wer seine Familie um sich hat, baut nicht auf Sand.

Für jene, die tatsächlich ausreisepflichtig sind, wünschen sich viele flexiblere Modelle. Nicht das Recht aushebeln – aber Zeit geben. Zeit, um eine Arbeit zu finden, eine Ausbildung zu starten, einen echten Neuanfang zu versuchen. Eine Frist von ein oder zwei Jahren, die eine Chance bietet statt nur einen Countdown. Und falls eine Rückkehr tatsächlich stattfindet, braucht es echte und tragfähige Unterstützung. Dazu gehören befristete Zuschüsse für Wohnraum in Syrien, etwa zur Deckung der Mietkosten für einen begrenzten Zeitraum. Ebenso wichtig ist Startkapital für kleine wirtschaftliche Vorhaben, sofern ein realistischer und tragfähiger Geschäftsplan vorliegt. Darüber hinaus braucht es die Förderung von Aus- und Weiterbildungsmaßnahmen in Syrien, damit Rückkehrende eine reale Chance auf eine stabile, finanziell abgesicherte und würdevolle Zukunft erhalten. Informationen zur „freiwilligen Rückkehr“ finden Sie im Abschnitt 6.

Manche wünschen sich auch die Möglichkeit, das Land vorher zu besuchen, um selbst zu sehen, ob Rückkehr überhaupt realistisch ist, ohne dabei den Aufenthalt in Deutschland zu riskieren.

Vor allem Eltern treibt das Thema um. Sie wollen, dass ihre Kinder ohne Angst aufwachsen. Ohne das Gefühl, dass jederzeit alles vorbei sein kann. Mit der Möglichkeit, wirklich anzukommen. Im Kern geht es um nichts Außergewöhnliches. Es geht um das, was ein Rechtsstaat verspricht: Klarheit, Fairness, Verhältnismäßigkeit. Wer diese Versprechen einhält, gewinnt Vertrauen. Und Vertrauen ist die Grundlage von allem – von Integration, von Teilhabe, von Zusammenhalt.

2. Wer ist von Rückkehr betroffen?

Von Rückkehr betroffen sind grundsätzlich nur diejenigen Menschen, die keine Erlaubnis für den Aufenthalt in Deutschland haben. Diese Menschen sind ausreisepflichtig. Diejenigen Menschen, die keine Aufenthaltserlaubnis aufgrund eines Schutzstatus haben (z.B. eine Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Ausbildung oder der Erwerbstätigkeit), müssen sich in der Regel keine akuten Sorgen um eine Rückkehr machen. Wenn die Aufenthaltserlaubnis allerdings auf der Grundlage eines Schutzstatus beruht, dann kann es zu einem Widerruf des Schutzes kommen und dann kann eine Ausreisepflicht entstehen.

Die Frage, bei welchem Aufenthaltsstatus eine Veränderung im Herkunftsstaat Syrien den

Aufenthalt in Deutschland beeinflussen kann, lässt sich grob folgendermaßen beantworten. Bei Syrerinnen und Syrern im Asylverfahren mit einer Gestattung nach § 55 AsylG kommt es auf den Ausgang des Asylverfahrens an. Damit ist die abschließende Entscheidung gemeint, also einschließlich einer gegebenenfalls erfolgten Klage vor dem Verwaltungsgericht. Bei einer Duldung nach § 60a AufenthG droht eine Rückkehr. Bei einer humanitären Aufenthaltserlaubnis nach den §§ 22-25 AufenthG kann eine Stabilisierung der Lage in Syrien zu einer Überprüfung des Aufenthaltsstatus führen. Bei einer Aufenthaltserlaubnis aus familiären Gründen nach den §§ 28-36a AufenthG kommt nur dann eine Rückkehr nach Syrien in Betracht, wenn die Aufenthaltserlaubnis sich von einer anderen syrischen Person ableitet, die ihrerseits ihren Aufenthaltsstatus verliert. Anderweitige Aufenthaltsstatus sind unabhängig von einer Veränderung der Lage in Syrien. Das gilt insbesondere für die Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Ausbildung oder des Studiums nach den §§ 16a-17 AufenthG, zum Zweck der Arbeit nach den §§ 18a-21 AufenthG und für eine Niederlassungserlaubnis nach den §§ 9, 9a und 26 Absatz 4 AufenthG. Auch nach einer Einbürgerung droht keine Rückkehr.

Im Folgenden werden die aufenthaltsrechtlichen Status einzeln betrachtet. Ziel ist es, dass möglichst alle Syrerinnen und Syrer Klarheit darüber haben können, ob sie theoretisch eine Rückkehr befürchten müssen oder nicht.

Status	Norm im AufenthG	Kann bei einer Stabilisierung der Lage in Syrien eine Rückkehr drohen?	Rechtliche Voraussetzung für eine Abschiebung	Anzahl der Personen in SH laut AZR, 12/2025
Gestattung				
Ankunftsnachweis	(§ 63 AsylG)	Ja	Ablehnung des Asylantrags	233
Gestattung	(§ 55 AsylG)	Ja		2.278
Duldung				
Duldung mit Ausreisepflicht in den Herkunftsstaat Syrien	§ 60a	Ja	Wegfall der Duldungsgründe	669
Ausbildungsduldung	§ 60c	Nein		3
Beschäftigungsduldung	§ 60d	Nein		0
Humanitäre Aufenthaltserlaubnis				
Bundesaufnahmeprogramm	§ 22	Ja	Fehlende Verlängerung des Aufnahmeprogramms	2.331
Bundesaufnahmeprogramm	§ 23 Absatz 2	Ja		
Landesaufnahmeprogramm	§ 23 Absatz 1	Ja		
Härtefallkommission	§ 23a	Nein		
Gut integrierte Jugendliche	§ 25a	Nein		
Nachhaltige Integration	§ 25b	Nein		

Status	Norm im AufenthG	Kann bei einer Stabilisierung der Lage in Syrien eine Rückkehr drohen?	Rechtliche Voraussetzung für eine Abschiebung	Anzahl der Personen in SH laut AZR, 12/2025
Asylberechtigung	§ 25 Absatz 1	Ja	Widerruf des eigenen Schutzstatus	66
Flüchtlingseigenschaft	§ 25 Absatz 2	Ja		7.689
Subsidiärer Schutz	§ 25 Absatz 2	Ja		11.729
Abschiebungsverbot	§ 25 Absatz 3	Ja		312
Familienasyl	§ 25 i.V.m. § 26 AsylG	Ja	Widerruf des Schutzstatus der stammberechtigten Person und keine anderen Gründe für einen Schutzstatus	Keine Angaben
Familiäre Aufenthaltserlaubnis				
Familiennachzug zu Deutschen	§ 28	Nein	Widerruf des Schutzstatus der stammberechtigten Person	3.693
Familiennachzug zu Ausländern	§ 29	Nein/Ja, wenn der Aufenthaltstitel der stammberechtigten Person ein Schutzstatus in Bezug auf Syrien ist		
Ehegattennachzug	§ 30			
Kindernachzug	§ 32			
Geburt eines Kindes in Deutschland	§ 33			
Nachzug der Eltern und sonstiger Familienangehöriger	§ 36			
Familiennachzug zu subsidiär Schutzberechtigten	§ 36a			
Aufenthaltsrecht der Kinder	§ 34		Bei Minderjährigkeit: Widerruf des Schutzstatus der stammberechtigten Person	
Eigenständiges Aufenthaltsrecht der Ehegatten	§ 31	Nein		
Eigenständiges, unbefristetes Aufenthaltsrecht der Kinder	§ 35	Nein		
Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Ausbildung oder des Studiums				
Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Ausbildung oder des Studiums	§§ 16a-17	Nein		69

Status	Norm im AufenthG	Kann bei einer Stabilisierung der Lage in Syrien eine Rückkehr drohen?	Rechtliche Voraussetzung für eine Abschiebung	Anzahl der Personen in SH laut AZR, 12/2025
Aufenthaltsurlaubnis zum Zweck der Arbeit	§§ 18a-21	Nein		91
Niederlassungserlaubnis				
Niederlassungserlaubnis generell	§ 9	Nein		1.873
Niederlassungserlaubnis auf Grundlage von Asyl, Flüchtlingseigenschaft oder subsidiärem Schutz	§ 9 i.V.m. § 26 Absatz 3	Nein		
Eingebürgert	(StaG)	Nein		

Tabelle 1: Bei welchem aufenthaltsrechtlichen Status droht eine Rückkehr?

2.1 Gestattung

Die Aufenthaltsgestattung bescheinigt, dass ein Asylantrag gestellt wurde und eine abschließende Entscheidung noch nicht getroffen ist. Im Dezember 2024 hat das Bundesamt für Migration und Flüchtlinge, BAMF, im Zusammenhang mit dem Sturz der Regierung Assad entschieden, die Asylverfahren zunächst auszusetzen. Für lange Zeit wussten Syrerinnen und Syrer mit einer Gestattung nicht, ob sie einen Schutzstatus für Deutschland erhalten oder nicht. Im September 2025 hat das BAMF damit begonnen, Asylverfahren aus Syrien wieder zu bescheiden. Priorisiert bearbeitet werden Fälle, deren Entscheidung schon lange ausgesetzt war und von allein reisenden, gesunden und arbeitsfähigen Männern, die arabisch und sunnitisch sind. Das sind die Fälle, in denen am ehesten ein Schutzstatus verneint werden kann. Entsprechend kommt es seitdem vorwiegend zu Ablehnungen von Asylanträgen.

Gegen die Entscheidung kann Klage vor dem Verwaltungsgericht erhoben werden. Während dieser Zeit besteht die Gestattung in der Regel fort. Im September 2025 kam es erstmals zu einem Urteil eines Verwaltungsgerichts, wonach eine Vollablehnung mit Abschiebungsandrohung nach Syrien für einen jungen, gesunden, alleinstehenden, männlichen Antragsteller arabischer Volks- und sunnitischer Religionszugehörigkeit rechtmäßig ist.

Gesellschaftliche Minderheiten in Syrien jedoch weiterhin sehr stark von Gewalt durch das Militär der Regierung oder anderer Milizen bedroht und können im individuellen Einzelfall weiterhin einen Schutzstatus erhalten.

Asylantragstellenden aus Syrien ist dringend geraten, sich vor der BAMF-Anhörung zu den Fluchtgründen durch eine Fachstelle beraten zu lassen. Bei Ablehnung des Asylantrags ist ebenfalls eine Beratung durch eine Fachstelle und gegebenenfalls eine rechtliche Vertretung durch eine Fachanwältin oder einen Fachanwalt ratsam.

Bei einem als „einfach“ abgelehnten Asylantrag kann innerhalb von zwei Wochen eine Klage erhoben werden. Falls nicht rechtzeitig eine Rechtsanwältin oder ein Rechtsanwalt gefunden wird, kann die Klage auch persönlich beim Verwaltungsgericht in Schleswig eingereicht werden. Die Begründung kann dann durch eine Rechtsanwältin oder einen Rechtsanwalt nachgereicht werden.

Bei einem als „offensichtlich unbegründet“ oder „unzulässig“ abgelehnten Asylantrag besteht eine Klagefrist von nur einer Woche und es ist eine sofortige anwaltliche Vertretung zu empfehlen. Denn nur ein parallel gestellter und auch erfolgreicher Antrag auf Eilrechtsschutz führt dazu, dass die Klage aufschiebende Wirkung hat. Das heißt, dass eine Abschiebung nicht durchgeführt werden darf, bis das Gericht den abgelehnten Asylantrag überprüft hat. Wenn kein Antrag auf Eilrechtsschutz gestellt wird, beziehungsweise diesem nicht stattgegeben wird, hat die Klage keine aufschiebende Wirkung, sodass die Abschiebung auch ohne eine gerichtliche Überprüfung vollzogen werden darf.

Müssen Syrerinnen und Syrer mit einer Gestattung eine Rückkehr befürchten?

Entscheidend ist der Ausgang des Asylverfahrens und einer gegebenenfalls anschließenden Klage. In dem Maße, in dem sich die Lage in Syrien weiter stabilisiert, ist mit Ablehnungen des Asylverfahrens und einer Ausreisepflicht zu rechnen. Dann droht die Rückkehr nach Syrien.

2.2 Duldung

Die Duldung wird erteilt, wenn eine vollziehbare Ausreisepflicht besteht, die Ausreise aber aus rechtlichen oder tatsächlichen Gründen nicht erfolgen kann. Vollziehbar ist die Ausreisepflicht unter anderem, wenn die Frist zur Einlegung von rechtlichen Mitteln gegen den Bescheid der Ausreisepflicht verstrichen ist.

Rechtliche Gründe zur Aussetzung der Ausreisepflicht und der Erteilung einer Duldung können vorliegen, wenn beispielsweise ein Abschiebungsverbot vorliegt, wenn ein vorübergehender medizinischer Behandlungsbedarf besteht oder zum Schutz von Ehe und Familie.

Tatsächliche Gründe zur Aussetzung der Ausreisepflicht und zur Erteilung einer Duldung können vorliegen, wenn beispielsweise die für die freiwillige Ausreise oder Abschiebung notwendigen Papiere fehlen, Transportmöglichkeiten nicht bestehen oder bei gesundheitlicher Reiseunfähigkeit.

Eine Duldung kann sich auf die Ausreisepflicht mit Ziel des Herkunftsstaates Syrien beziehen. Dann wird eine Stabilisierung der Lage in Syrien den Druck auf eine „freiwillige Rückkehr“ oder die Gefahr einer Abschiebung erhöhen. Eine Duldung kann sich aber auch auf die Ausreisepflicht mit Ziel eines anderen EU-Staates oder anderen sicheren Drittstaates beziehen, wenn bereits ein Schutzstatus für jenen EU-Staat oder anderen sicheren Drittstaat vorliegt (sogenannte Drittstaaten-Fälle) oder jener EU-Staat für die Durchführung des Asylverfahrens zuständig ist (sogenannte Dublin-Fälle). Dann besteht keine Gefahr einer Abschiebung nach Syrien, jedoch in jenen anderen Drittstaat beziehungsweise EU-Staat.

Es kommt vereinzelt vor, dass ausreisepflichtige Menschen von der Ausländerbehörde keine Duldung erhalten. Sie erhalten dann eine Dublin-Verfahrensbescheinigung, eine Grenzübertrittsbescheinigung oder verbleiben gelegentlich ganz ohne Papiere. Alle drei Varianten sind rechtlich strittig. Mit Beschluss des Verwaltungsgericht Schleswig 11 B 69/24 vom 24.09.2024 wurde klargestellt, dass eine Duldung auszustellen ist, solange die Abschiebung tatsächlich nicht durchgeführt wird. Eine endgültige Entscheidung des Verwaltungsgerichts steht aktuell noch aus.

Müssen Syrerinnen und Syrer mit einer Duldung eine Rückkehr befürchten?

Syrerinnen und Syrer mit einer Duldung sind verpflichtet, Deutschland zu verlassen. Dabei gilt es zu unterscheiden, ob sie verpflichtet sind, nach Syrien zurückzukehren, oder in einen anderen EU-Staat oder anderen sicheren Drittstaat, der ihnen einen Schutzstatus erteilt hat oder in dem das Asylverfahren noch anhängig ist.

2.3 Humanitäre Aufenthaltserlaubnis

Die humanitären Aufenthaltserlaubnisse haben mehrheitlich den Zweck, Schutz zu bieten vor der gefährlichen Lage in Syrien. Hier ist zu unterscheiden zwischen den Aufnahmeprogrammen des Bundes und der Länder einerseits und den individuellen Schutzstatus andererseits.

Die beiden Aufnahmeprogramme können auslaufen, sofern die Bundesregierung oder die Landesregierung die Lage in Syrien nicht mehr für ausreichend gefährlich erachtet. Dann kann es dazu kommen, dass die Aufenthaltserlaubnisse nach §§ 22 Satz 2, 23 Absatz 1, Absatz 2 oder Absatz 4 AufenthG nicht verlängert werden und eine Ausreisepflicht entsteht. Zum Landesaufnahmeprogramm Syrien und LAP-500 in Schleswig-Holstein siehe den Abschnitt 5.

Die individuellen Schutzstatus, die zu einer Aufenthaltserlaubnis nach § 25 Absatz 1 bis 3 AufenthG führen, können nicht auslaufen, sondern müssen individuell vom BAMF widerrufen werden. Siehe hierzu den Abschnitt 3.

Welche Möglichkeiten es gibt, den dauerhaften Verbleib in Deutschland unabhängig von der Lage in Syrien individuell positiv zu beeinflussen, wird in Abschnitt 4 dargestellt.

Die humanitären Aufenthaltserlaubnisse nach Anrufung der Härtefallkommission nach § 23a AufenthG, für gut integrierte Jugendliche und junge Volljährige nach § 25a AufenthG und für nachhaltig integrierte Erwachsene nach § 25b AufenthG wurden allein in Hinblick auf die Integrationsleistungen in Deutschland erteilt. Der Aufenthalt in Deutschland ist unabhängig von der Entwicklung im Herkunftsstaat.

Müssen Syrerinnen und Syrer mit einem Schutzstatus eine Rückkehr befürchten?

Wenn Sie eine Aufenthaltserlaubnis nach den §§ 22 Satz 2, 23 Absatz 1, Absatz 2 oder Absatz 4 sowie 25 Absatz 1 bis 3 AufenthG haben, ist damit zu rechnen, dass in dem Maße, in dem sich die Lage in Syrien weiter stabilisiert, die Wahrscheinlichkeit steigt, dass der Schutzstatus widerrufen und die Aufenthaltserlaubnis nicht verlängert wird. Sollten Sie eine Aufenthaltserlaubnis nach einem dieser Paragraphen haben, lassen Sie sich möglichst frühzeitig beraten, welche individuellen Möglichkeiten für eine anderweitige Aufenthaltserlaubnis im Sinne des folgenden Abschnitt 4 für Sie bestehen.

Wenn Sie eine Aufenthaltserlaubnis nach den §§ 23a, 25a oder 25b AufenthG besitzen und die Erteilungsvoraussetzungen weiterhin erfüllen, haben Sie keine Rückkehr nach Syrien zu befürchten.

2.4 Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Familieneinheit

Bei der Aufenthaltserlaubnis aus familiären Gründen müssen immer zwei Seiten berücksichtigt werden. Die eine Seite ist die jeweilige Aufenthaltserlaubnis. Die andere Seite ist die sogenannte stammberechtigte Person, zu der mit der Aufenthaltserlaubnis die Familieneinheit hergestellt wird. Bei der Frage, ob eine Veränderung der Lage in Syrien den eigenen Aufenthalt beeinflussen kann, kommt es darauf an, ob die stammberechtigte Person eine humanitäre Aufenthaltserlaubnis hat, die auslaufen oder widerrufen werden kann.

Wenn beispielsweise ein Elternteil eine Flüchtlingseigenschaft besitzt und weitere Familienmitglieder im Rahmen der Familienzusammenführung nach Deutschland gekommen sind und eine vom Elternteil „abgeleitete“ Aufenthaltserlaubnis besitzen, dann erlischt mit dem Widerruf der Flüchtlingseigenschaft des Elternteils auch die Grundlage für die Erteilung der Aufenthaltserlaubnis für die anderen Familienmitglieder. Hierbei kommt es immer auf eine differenzierte Einzelfallbetrachtung an. Denn die Dauer des Aufenthalts und das Alter der Kinder können auch eine Verfestigung des Aufenthalts hin zu einem eigenständigen Aufenthaltsrecht bewirken.

Wenn hingegen die stammberechtigte Person eine Aufenthaltserlaubnis beispielsweise zum Zweck der Arbeit hat, dann ist auch die abgeleitete Aufenthaltserlaubnis unabhängig von jeder Entwicklung der Lage in Syrien.

Müssen Syrerinnen und Syrer mit Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Familieneinheit eine Rückkehr befürchten?

Wenn Sie eine Aufenthaltserlaubnis nach den §§ 28-36a AufenthG besitzen, gibt es zwei unterschiedliche Fälle. Entweder Ihre Aufenthaltserlaubnis leitet sich von der humanitären Aufenthaltserlaubnis einer anderen Person ab. Dann droht für Sie der Verlust Ihrer Aufenthaltserlaubnis im selben Maße, wie für dieses andere Familienmitglied. Lassen Sie sich in diesem Fall möglichst früh beraten, welche individuellen Möglichkeiten für eine anderweitige Aufenthaltserlaubnis im Sinne des folgenden Abschnitt 4 für Sie bestehen.

Oder Ihre Aufenthaltserlaubnis leitet sich von einer anderen Person ab, die eine Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Ausbildung, des Studiums oder der Arbeit oder eine deutsche Staatsbürgerschaft hat. In diesem Fall haben Sie im Falle einer weiteren Stabilisierung keine Rückkehr nach Syrien zu befürchten.

2.5 Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Ausbildung und des Studiums

Die Aufenthaltserlaubnisse zum Zweck der Ausbildung und des Studiums sind von der Lage in Syrien unabhängig. Im Anschluss kann eine Aufenthaltserlaubnis zur Arbeitsplatzsuche für bis zu 18 Monate nach § 20 AufenthG oder direkt eine Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Arbeit als Fachkraft erteilt werden. Für die Voraussetzungen einer Aufenthaltserlaubnis zu Ausbildung oder Studium siehe Abschnitt 4.1.

Müssen Syrerinnen und Syrer mit Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Ausbildung und des Studiums eine Rückkehr befürchten?

Nein, der Aufenthalt zum Zweck der Ausbildung und des Studiums sind unabhängig von der Lage in Syrien. Nach Abschluss von Ausbildung oder Studium gilt es eine Aufenthaltserlaubnis zum Zweck einer entsprechenden Arbeit als Fachkraft zu erhalten.

2.6 Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Arbeit

Eine Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Arbeit ist von der Lage in Syrien unabhängig. Bei dieser Aufenthaltserlaubnis kommt es darauf an, dass es sich um eine qualifizierte Beschäftigung handelt, die eine Ausbildung oder ein Studium voraussetzt. Es handelt sich somit hauptsächlich um Aufenthaltserlaubnisse zum Zweck der Arbeit als Fachkraft. Es gibt einzelne wenige Möglichkeiten, auch unterhalb dieses Qualifikationsniveaus eine Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Arbeit zu erhalten. Eine selbständige Tätigkeit ist eine Möglichkeit, die grundsätzlich unabhängig von der Qualifikation ist. Für die Voraussetzungen einer Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Arbeit siehe Abschnitt 4.2.

Wenn das Beschäftigungsverhältnis beendet wird, besteht nach § 20a AufenthG die Möglichkeit, eine Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Suche nach einer neuen Arbeitsstelle als Fachkraft zu beantragen. Diese sogenannte Such-Chancenkarte kann für ein Jahr erteilt und als Folge-Chancenkarte um maximal zwei weitere Jahre verlängert werden. In dem Fall, in dem keine neue Beschäftigung als Fachkraft gefunden werden kann und auch keine anderweitige Aufenthaltserlaubnis erteilt werden kann, erfolgt eine Ausreisepflicht. Nur in diesem Fall kann bei einer sich stabilisierten Lage in Syrien eine Rückkehr drohen.

Müssen Syrerinnen und Syrer mit Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Arbeit eine Rückkehr befürchten?

Nein, der Aufenthalt zum Zweck der Arbeit ist unabhängig von der Lage in Syrien. Wenn der Arbeitsplatz verloren geht, besteht die Möglichkeit sich einen neuen Arbeitsplatz zu suchen. Erst wenn absehbar keine neue Arbeit gefunden wird, kann eine Ausreisepflicht eintreten.

2.7 Niederlassungserlaubnis

Eine Niederlassungserlaubnis ist ein unbefristeter Aufenthaltstitel. Mit einer Niederlassungserlaubnis können sich Syrerinnen und Syrer in Deutschland sicher fühlen. Für die Voraussetzungen einer Niederlassungserlaubnis siehe Abschnitt 4.5.

Was passiert mit der Niederlassungserlaubnis bei Widerruf des Schutzstatus?

Wenn eine Syrerin oder ein Syrer eine Niederlassungserlaubnis besitzt, die im Zusammenhang mit § 26 Absatz 3 oder 4 erteilt wurde, dann besteht die rechtliche Möglichkeit, dass nach Widerruf des Schutzstatus durch das BAMF anschließend die Ausländerbehörde prüft, ob auch die Niederlassungserlaubnis widerrufen wird. Dabei hat die Ausländerbehörde eine Abwägung vorzunehmen, in der ein öffentliches Interesse dem Interesse der Betroffenen gegenübergestellt wird. Insbesondere schwere Straftaten können ein öffentliches Interesse am Widerruf der Niederlassungserlaubnis begründen. Grundsätzlich wird die Niederlassungserlaubnis jedoch im Zusammenhang mit erbrachten Integrationsleistungen erteilt, die unabhängig vom Schutzstatus sind. Somit kann die Ausländerbehörde eine Niederlassungserlaubnis in der Regel nicht widerrufen, nur weil das BAMF im Zusammenhang mit einer veränderten Lage in Syrien den Schutzstatus widerrufen hat.

Wenn eine Niederlassungserlaubnis widerrufen wird, droht nicht automatisch eine Ausreisepflicht und Rückkehr nach Syrien. Vielmehr wird geprüft, ob eine Aufenthaltserlaubnis im Zusammenhang mit der bisherigen Integration erteilt werden kann.

Müssen Syrerinnen und Syrer mit Niederlassungserlaubnis eine Rückkehr befürchten?

Nein, eine Niederlassungserlaubnis ist grundsätzlich unabhängig von der Lage in Syrien.

2.8 Nach der Einbürgerung

Die Einbürgerung ist der letzte Schritt der ausländerrechtlichen Integration. Auch wenn mit der Einbürgerung die syrische Staatsangehörigkeit nicht aufgegeben werden muss, ist der Verbleib in Deutschland unabhängig von der Lage in Syrien und unabhängig von einem früheren Schutzstatus.

Die deutsche Staatsangehörigkeit können Menschen aus Syrien jedoch automatisch verlieren, wenn sie gemäß § 28 StAG weiterhin die syrische oder weitere Staatsangehörigkeiten besitzen und sich den syrischen oder anderen ausländischen Streitkräften anschließen oder sich an Kampfhandlungen einer terroristischen Vereinigung im Ausland konkret beteiligen.

Die Rücknahme einer rechtswidrigen Einbürgerung nach § 35 StAG ist für 10 Jahre möglich, wenn die Einbürgerung rechtswidrig aufgrund arglistiger Täuschung, Drohung oder Bestechung oder durch vorsätzlich unrichtige oder unvollständige Angaben erfolgte. Der Gesetzgeber zielt damit beispielsweise auf Fälle ab, in denen eingebürgerte Menschen einem verbotenen, verfassungsfeindlichen Verein beitreten oder eine antisemitische oder

rassistische Straftat begehen. In einem solchen Fall würde das im Einbürgerungsverfahren abgegebene Bekenntnis zur freiheitlich demokratischen Grundordnung als Täuschung gewertet werden.

Im Anschluss an die Rücknahme ist eine erneute Einbürgerung nach § 35a StAG für 10 Jahre versperrt.

Wenn eine Einbürgerung zurückgenommen wird, droht nicht automatisch eine Ausreisepflicht und Rückkehr nach Syrien. Vielmehr wird geprüft, ob eine Aufenthaltserlaubnis im Zusammenhang mit der bisherigen Integration erteilt werden kann.

Müssen Syrerinnen und Syrer mit deutscher Staatsangehörigkeit befürchten, gegen ihren Willen zurück nach Syrien zu müssen?

Nein, deutsche Staatsangehörige mit oder ohne zusätzliche syrische Staatsangehörigkeit können nicht zum Verlassen Deutschlands aufgefordert werden.

3. Was passiert im Falle eines Widerrufs beziehungsweise einer Rücknahme eines Schutzstatus

Asyl, subsidiärer Schutz und Abschiebungsverbote gelten nicht für die Ewigkeit: In Widerrufs- oder Rücknahmeverfahren prüft das BAMF, ob ein zuvor gewährter Schutzstatus wieder abzuerkennen ist. Im Jahr 2025 traf das BAMF über 16.000 Widerrufentscheidungen. In 96,7 % der Fälle durften die Syrerinnen und Syrer den Schutzstatus behalten. Im ersten Halbjahr 2026 entschied das BAMF in 8.300 Widerrufsverfahren von Syrerinnen und Syrern, wovon nur noch in 77,1 % der Fälle die Betroffenen ihren Schutzstatus behielten. Es ist damit zu rechnen, dass die Fälle von schweren Straftätern sowie Syrerinnen und Syrern, die zwischendurch nach Syrien gereist waren, und von arbeitsfähigen, gesunden Männern derzeit priorisiert bearbeitet werden.

Bei einem Widerrufsverfahren kann der Schutzstatus widerrufen werden, wenn die Gründe, die ursprünglich zur Schutzgewährung geführt haben, aus behördlicher Sicht nicht mehr bestehen. Das kann der Fall sein durch eine Veränderung der Verhältnisse im Herkunftsland oder der individuellen Situation oder durch das Verhalten der schutzberechtigten Person, etwa bei Besuchsreisen ins Herkunftsland.

Die Rücknahme eines Schutzstatus erfolgt, wenn sich herausstellt, dass eine Person unberechtigterweise als Flüchtling anerkannt wurde, etwa weil sie falsche Angaben gemacht oder wesentliche Tatsachen verschwiegen hat.

Ein Widerruf sieht folgendes Verfahren vor. Die Betroffenen erhalten zunächst ein Schreiben des BAMF mit der Mitteilung, dass die Einleitung eines Widerrufsverfahrens geprüft wird. Hierzu können sie Stellung nehmen. Im Anschluss teilt das BAMF mit, ob sie ein Widerrufsverfahren einleiten oder nicht. Sollte ein Widerrufsverfahren eingeleitet werden, haben die Betroffenen erneut die Möglichkeit zu einer Stellungnahme, manchmal wird auch eine Anhörung im BAMF durchgeführt. Wenn das BAMF dann einen Bescheid erstellt, wonach der Schutzstatus widerrufen wird, kann hiergegen Klage eingelegt werden.

Hinweis

Wird ein Widerrufs- oder Rücknahmeverfahren eingeleitet, ist dringend eine Beratung durch eine Fachstelle und gegebenenfalls eine rechtliche Vertretung durch eine Fachanwältin oder einen Fachanwalt zu empfehlen.

Der Widerruf eines Schutzstatus bedeutet nicht automatisch eine Ausreisepflicht. Es kann auch eine Herabstufung des Schutzstatus erfolgen. Es kann etwa die ursprüngliche individuelle Verfolgung durch das Assad-Regime verneint und somit die Flüchtlingseigenschaft widerrufen werden. Gleichzeitig kann aufgrund der individuellen Voraussetzung eine fehlende Möglichkeit zur eigenen Existenzsicherung zugeschrieben und somit ein Abschiebungsverbot erteilt werden.

Im Falle eines vollständigen Widerrufs jeglichen Schutzbedarfs durch das BAMF erfolgt nicht automatisch eine Abschiebung. Zuvor ist es die Aufgabe der Ausländerbehörde, zu prüfen, ob aufgrund der bisher erlangten Integrationsleistungen anderweitig eine Aufenthaltserlaubnis erteilt werden kann. Siehe hierzu den folgenden Abschnitt 4.

Wurde von einer schutzberechtigten Person ein Familienasyl für andere Familienangehörige abgeleitet, erlischt durch den Widerruf auch das Familienasyl. In diesem Fall ist es Aufgabe des BAMF zu prüfen, ob anderweitige individuelle Gründe für einen Schutzstatus vorliegen.

Reisen nach Syrien:

Es gab vielfach Forderungen, dass „Erkundungsreisen“ nach Syrien auch für Menschen mit Schutzstatus erlaubt sein sollen. Eine solche Erlaubnis wurde nicht im Aufenthaltsgesetz verankert. Vielmehr sind Syrerinnen und Syrer mit einem Schutzstatus und einer Aufenthaltserlaubnis nach § 25 Absatz 1 bis 3 AufenthG gemäß § 47b AufenthG verpflichtet, eine Reise nach Syrien und den Grund hierfür der Ausländerbehörde mitzuteilen.

Diese Mitteilung wird von der Ausländerbehörde ans BAMF weitergegeben. Das BAMF prüft bei Kenntnis einer Reise nach Syrien einen Widerruf. Gemäß § 73 Absatz 3 AsylG gilt die gesetzliche Vermutung, dass bei Reise in den Herkunftsstaat die Voraussetzungen eines Schutzstatus nicht mehr vorliegen. Nur wenn die Reise sittlich zwingend geboten ist, gilt diese gesetzliche Vermutung nicht. Das kann beispielsweise der Fall sein bei einer schweren Erkrankung oder Beerdigungsfeier von Familienangehörigen.

Auch wenn die Reise nach Syrien nicht durch einen Schutzstatus eingeschränkt ist, sollte sie mit der Ausländerbehörde besprochen werden, wenn die Reise mehr als sechs Monate dauern soll. Denn nach § 51 Absatz 1 Nummer 7 AufenthG erlischt eine Aufenthaltserlaubnis, wenn die Betroffenen ausgereist und nicht innerhalb von sechs Monaten oder einer von der Ausländerbehörde bestimmten längeren Frist wieder eingereist sind.

Vorsicht bei Reisen nach Syrien

Syrerinnen und Syrer mit einem Schutzstatus sind immer verpflichtet, ihre Reise nach Syrien und den Grund der Ausländerbehörde mitzuteilen. Nur sittlich zwingend gebotene Reisen sind unschädlich, andernfalls droht ein Widerruf. Die Prüfung beziehungsweise Feststellung, ob eine Reise nach Syrien sittlich zwingend geboten war, obliegt dem BAMF und befreit die Betroffenen nicht von einer vorherigen Mitteilung an die Ausländerbehörde.

Für alle Syrerinnen und Syrer mit einer anderen Aufenthaltserlaubnis gelten keine Einschränkungen zu Reisen nach Syrien. Sofern jedoch eine Reise nach Syrien über sechs Monate beabsichtigt ist, wird geraten, dies vorab mit der Ausländerbehörde zu besprechen.

4. Wie kann ich den Verbleib in Deutschland in die eigene Hand nehmen beziehungsweise positiv beeinflussen?

Auch wenn ein Widerruf Ihres Schutzstatus droht oder Ihr Asylverfahren noch läuft und der Ausgang ungewiss ist, gibt es verschiedene rechtliche Möglichkeiten, Ihren Aufenthalt in Deutschland positiv zu beeinflussen.

Integration als wichtige Grundlage

Integration spielt bei vielen aufenthaltsrechtlichen Entscheidungen eine wichtige Rolle. Positiv berücksichtigt werden insbesondere:

- Teilnahme an Integrations- und Sprachkursen
- Sprachzertifikate
- Erfolgreiches Bestehen des Tests „Leben in Deutschland“ oder des Einbürgerungstests
- Schulbesuch der Kinder
- Straffreiheit
- Bekenntnis zur freiheitlich demokratischen Grundordnung Deutschlands
- Erwerb von Grundkenntnissen der Rechts- und Gesellschaftsordnung
- Berufliche Qualifizierung (z.B. im Rahmen einer Berufs-, Assistenz- oder Helferausbildung)
- Geklärte Identität und Passbeschaffung

Ein Aufenthaltstitel wird gemäß § 5 AufenthG in der Regel nur erteilt, wenn

- der Lebensunterhalt gesichert ist,
- die Identität geklärt ist,
- ein anerkannter und gültiger nationaler Reisepass vorgelegt wird und
- keine Straftaten begangen wurden.

Wichtig

Integration allein führt nicht automatisch zu einem Bleiberecht. Ein Aufenthaltstitel kann nur erteilt werden, wenn die gesetzlichen Voraussetzungen der jeweiligen Vorschrift erfüllt sind und ein sogenannter „Spurwechsel oder Zweckwechsel“ rechtlich möglich ist.

Lassen Sie sich daher frühzeitig beraten, um Ihre Schritte gezielt planen zu können.

Wichtiger Hinweis: Sperrwirkung nach § 10 AufenthG

Wurde ein Asylantrag abgelehnt oder zurückgenommen, ist ein Wechsel in bestimmte Aufenthaltstitel zum Zwecke der Arbeit oder Ausbildung grundsätzlich ausgeschlossen. Diese Sperrwirkung gilt insbesondere bei einer Duldung oder einer Aufenthaltserlaubnis nach den §§ 23a, 25a und 25b AufenthG, wenn zuvor ein Asylverfahren erfolglos durchlaufen wurde.

Hinweis

Wenn Sie von der Sperrwirkung des § 10 AufenthG betroffen sind, lassen Sie sich nicht in Ihrem Bemühen um Integration entmutigen. Vielfach kann es praktisch möglich sein, zu studieren, eine Ausbildung zu machen oder als Fachkraft zu arbeiten, auch wenn der Zweckwechsel hin zu einer entsprechenden Aufenthaltserlaubnis zunächst versperrt ist. Später kann ein sogenannter „Spurwechsel“ über § 19d AufenthG erfolgen. Das gilt auch für Syrerinnen und Syrer mit einer Aufenthaltserlaubnis nach §§ 23a, 25a und 25b AufenthG. Ausführungen zu § 19d AufenthG finden Sie im Abschnitt 4.2.3.

4.1 Aufenthalt zum Zweck von Ausbildung oder Studium

4.1.1 Ausbildung, §§ 16a, 16g und 60c AufenthG

Im Falle von Asylberechtigung, Flüchtlingseigenschaft, subsidiärem Schutz und Abschiebungsverbot besteht die Möglichkeit, parallel eine Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Ausbildung nach § 16a AufenthG zu erhalten. Voraussetzungen sind insbesondere:

- betrieblich oder schulisch notwendige Sprachkenntnisse,
- Ausbildungsvertrag,
- Lebensunterhaltssicherung und
- Erfüllung der Passpflicht

Diese Aufenthaltserlaubnis nach § 16a AufenthG kann nicht erteilt werden, wenn die Sperrwirkung des § 10 AufenthG gilt. Dasselbe gilt, wenn die Aufenthaltserlaubnis bereits abgelaufen ist und eine Duldung erteilt wurde. Stattdessen kann unter bestimmten Voraussetzungen ein Aufenthalt für die Dauer einer Ausbildung über § 16g AufenthG beziehungsweise § 60c AufenthG möglich sein.

Voraussetzungen für §§ 16g beziehungsweise 60c AufenthG:

- Aufnahme einer qualifizierten Berufsausbildung (mindestens zwei Jahre Dauer),
- Identitätsklärung und Mitwirkung bei der Passbeschaffung innerhalb der gesetzlichen Fristen,
- bei Geduldeten: seit mindestens drei Monaten im Besitz einer Duldung („Vorduldung“),
- keine konkret bevorstehenden Abschiebungsmaßnahmen,
- keine Straffälligkeit und
- kein Erwerbstätigkeitsverbot nach § 60a Absatz 6 AufenthG

Sind alle Voraussetzungen erfüllt, muss die Ausländerbehörde die Ausbildungsduldung beziehungsweise die Aufenthaltserlaubnis erteilen. In Fällen offensichtlichen Missbrauchs kann die Aufenthaltserlaubnis beziehungsweise die Ausbildungsduldung versagt werden.

Im Anschluss an eine Ausbildung besteht bei Vorliegen eines Arbeitsvertrages und der sonstigen Voraussetzungen ein Anspruch auf eine Aufenthaltserlaubnis als Fachkraft. Dabei muss die berufliche Beschäftigung der erworbenen Qualifikation entsprechen.

Tipps für Personen im laufenden Asylverfahren

Beginnen Sie möglichst bereits während des Asylverfahrens mit einer Ausbildung. In diesem Fall muss die Ausländerbehörde die Beschäftigungserlaubnis erteilen. Die sogenannte dreimonatige „Vorduldungszeit“, in der noch abgeschoben werden kann, entfällt dann.

Das gilt nicht, wenn es sich um ein Arbeitsverhältnis nur zum Schein handelt. Dies würde als offensichtlich missbräuchliche Antragstellung gewertet und die Ausländerbehörde dürfte in diesem Fall die Arbeitsduldung nach § 60c AufenthG oder die Aufenthaltserlaubnis nach § 16g AufenthG nicht erteilen.

4.1.2 Studium, § 16b AufenthG

Im Falle von Asylberechtigung, Flüchtlingseigenschaft, subsidiärem Schutz und Abschiebungsverbot besteht die Möglichkeit, parallel eine Aufenthaltserlaubnis zum Zweck des Studiums nach § 16b AufenthG zu erhalten. Voraussetzungen sind insbesondere:

- notwendige Sprachkenntnisse, zumeist C1,
- Studienplatz. In der Regel muss es sich um ein Vollzeitstudium handeln. Hierzu zählen auch studienvorbereitende Maßnahmen und das Absolvieren eines Pflichtpraktikums,
- Lebensunterhaltssicherung,
- Erfüllung der Passpflicht,
- geklärte Identität und
- keine Straffälligkeit

Diese Aufenthaltserlaubnis nach § 16b AufenthG kann nicht an Menschen mit einer Duldung erteilt werden, § 19f AufenthG.

Im Anschluss an ein Studium besteht bei Vorliegen eines Arbeitsvertrages für eine qualifizierte Beschäftigung und der sonstigen Voraussetzungen ein Anspruch auf eine Aufenthaltserlaubnis als Fachkraft.

4.2 Aufenthalt zum Zweck der Arbeit

4.2.1 Fachkraft, § 18 AufenthG

Im Falle von Asylberechtigung, Flüchtlingseigenschaft, subsidiärem Schutz und Abschiebungsverbot besteht die Möglichkeit, wenn Sie eine berufliche oder akademische Ausbildung abgeschlossen haben und in einem qualifizierten Beruf arbeiten, unter bestimmten Voraussetzungen parallel eine Aufenthaltserlaubnis als Fachkraft zu erhalten. Nach § 18a AufenthG auf Grundlage einer Ausbildung und nach § 18b AufenthG auf Grundlage eines Studiums. Voraussetzungen sind insbesondere ein Arbeitsvertrag auf dem Niveau einer Fachkraft, die Anerkennung der Qualifikation, die Lebensunterhaltssicherung und die Passpflicht. Ob Ihre Sprachkenntnisse ausreichen, bestimmt bei der Aufenthaltserlaubnis als Fachkraft allein die Arbeitgeberin oder der Arbeitgeber.

Bei im Ausland erworbenen Abschlüssen ist in der Regel eine Anerkennung erforderlich, beispielsweise über die Zentralstelle für ausländisches Bildungswesen oder die zuständige Kammer.

Tipp für Personen im laufenden Asylverfahren

Ist Ihr Asylverfahren inklusive einem Klageverfahren noch nicht abgeschlossen und sind Sie vor dem 29. März 2023 eingereist, können Sie den Asylantrag unter Umständen zurücknehmen, um einen Aufenthalt als Fachkraft zu beantragen. Dieses Verfahren ist komplex und sollte unbedingt anwaltlich oder durch eine andere fachkundige Stelle begleitet werden.

4.2.2 Selbständige Tätigkeit, § 21 AufenthG

Im Falle von Asylberechtigung, Flüchtlingseigenschaft, subsidiärem Schutz und Abschiebungsverbot kann unter bestimmten Voraussetzungen die Möglichkeit bestehen, parallel eine Aufenthaltserlaubnis für eine selbständige Tätigkeit nach § 21 AufenthG zu erhalten.

Voraussetzungen sind insbesondere, dass Sie über unternehmerische Erfahrung, eine tragfähige Geschäftsidee und ausreichend Kapital verfügen. Darüber hinaus muss ein wirtschaftliches Interesse oder regionales Bedürfnis vorliegen und die Tätigkeit muss positive Auswirkungen auf die Wirtschaft versprechen.

Eine formelle Qualifikation und Sprachkenntnisse werden aufenthaltsrechtlich nicht vorausgesetzt, können aber die Aussicht auf eine positive Bewertung der Geschäftsidee erhöhen.

4.2.3 Aufenthalt für qualifizierte Geduldete, § 19d AufenthG

Für Menschen mit einer Duldung ist der direkte Zugang zum Fachkräfte-Aufenthalt auf Grund des § 10 Absatz 3 AufenthG gewöhnlich versperrt. In diesen Fällen kann gemäß § 19d AufenthG unter besonderen Voraussetzungen eine Aufenthaltserlaubnis für qualifizierte Geduldete erteilt werden.

Vorausgesetzt ist eine der drei folgenden Konstellationen:

- in Deutschland abgeschlossene qualifizierte Berufsausbildung, anerkannte Pflegehilfsausbildung oder deutscher Hochschulabschluss.
- anerkannter ausländischer Hochschulabschluss und eine seit mindestens zwei Jahren ununterbrochene, dem Abschluss entsprechende Beschäftigung.
- seit drei Jahren ununterbrochene qualifizierte Beschäftigung und im letzten Jahr vor Antragstellung eigenständige Sicherung des Lebensunterhalts. Es dürfen keine Sozialleistungen bezogen worden sein, außer gegebenenfalls Kosten für Unterkunft und Heizung.

Diese Aufenthaltserlaubnis ist nicht durch die Sperwirkung des § 10 Absatz 3 AufenthG versperrt. Damit ist dann ein sogenannter Spurwechsel vollzogen.

4.2.4 Aufenthalt bei Arbeit ohne anerkannte Ausbildung oder Studium

Es gibt nur sehr wenige Möglichkeiten, eine Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Arbeit zu erhalten, ohne über eine vollwertige und anerkannte Ausbildung oder ein Studium zu verfügen.

Besondere Regelung für Menschen über 45 Jahren

Wenn Sie über 45 Jahre alt sind, bestehen für sie gemäß § 1 Absatz 2 BeschV bei einigen Aufenthaltserlaubnissen besondere Anforderungen für die Höhe des Einkommens. Damit wird bezweckt, dass ein Mindestbeitrag zur Rentenversicherung geleistet wird, bevor Sie das Rentenalter erreichen.

Lassen Sie sich bei einem Alter von über 45 Jahren zum geforderten Mindesteinkommen beraten.

„Quasi-Fachkräfte“ mit berufspraktischen Kenntnissen, § 19c Absatz 2 AufenthG in Verbindung mit § 6 BeschV

Im Falle von Asylberechtigung, Flüchtlingseigenschaft, subsidiärem Schutz und Abschiebungsverbot kann unter bestimmten Voraussetzungen die Möglichkeit bestehen, parallel eine Aufenthaltserlaubnis für Fachkräfte mit ausgeprägten berufspraktischen Kenntnissen nach § 19c Absatz 2 AufenthG zu erhalten. Dabei kann auf eine deutsche Anerkennung der Qualifikation verzichtet werden, wenn unter anderem eine ausländische Berufsqualifikation und eine 2-jährige Berufserfahrung innerhalb der letzten 5 Jahre sowie ein bestimmtes Einkommen nachgewiesen werden. Ohne eine ausländische Berufsqualifikation kann dieser Aufenthaltstitel nur im IT-Bereich erteilt werden.

Aufenthaltserlaubnis für Pflegehilfskräfte, § 19c Absatz 1 AufenthG in Verbindung mit § 22a BeschV

Die Qualifikation als Pflegehilfskraft setzt in Deutschland eine Ausbildung voraus. Es ist jedoch keine vollwertige Ausbildung und berechtigt nicht zu einer Aufenthaltserlaubnis nach § 18a AufenthG. Wenn Sie über Asylberechtigung, Flüchtlingseigenschaft, subsidiärem Schutz und Abschiebungsverbot verfügen, kann nach einer Ausbildung als Pflegehilfskraft unter bestimmten Voraussetzungen die Möglichkeit bestehen, parallel eine Aufenthaltserlaubnis als Pflegehilfskraft zu erhalten, § 19c Absatz 1 AufenthG in Verbindung mit § 22a BeschV. Voraussetzung ist neben dem Nachweis der Qualifikation insbesondere, dass Sie einen entsprechenden Arbeitsvertrag oder Arbeitsplatzangebot haben.

Hinweis

Diese Aufenthaltserlaubnis kann auch erteilt werden, wenn Sie im Ausland eine Pflegeausbildung absolviert haben, die in Deutschland nicht vollwertig anerkannt werden kann.

Aufenthaltserlaubnis für Berufskraftfahrerinnen und Berufskraftfahrer, § 19c Absatz 1 AufenthG in Verbindung mit § 24a BeschV

Wenn Sie über Asylberechtigung, Flüchtlingseigenschaft, subsidiärem Schutz und Abschiebungsverbot verfügen und einen EU-Führerschein für Kraftfahrzeuge, wie LKW oder Busse besitzen, kann für Sie unter bestimmten Voraussetzungen die Möglichkeit bestehen, parallel diese Aufenthaltserlaubnis zu erhalten.

Aufenthaltserlaubnis bei öffentlichem Interesse, § 19c Absatz 3 AufenthG

Diese Aufenthaltserlaubnis kann auch an Menschen mit Asylberechtigung, Flüchtlingseigenschaft, subsidiärem Schutz und Abschiebungsverbot erteilt werden. Sie kann nur in begründeten Einzelfällen erteilt werden und setzt ein öffentliches Interesse voraus. Dieses Interesse muss aus wirtschaftlicher Sicht bestehen und kann sich regional, gesamtwirtschaftlich oder arbeitsmarktpolitisch begründen. Von dieser Regelung wird in der Praxis nur sehr selten Gebrauch gemacht.

4.3 Aufenthalt bei langjährigem Aufenthalt trotz Ausreisepflicht

Wenn Sie sich bereits seit mehreren Jahren in Deutschland aufhalten und Sie aktuell eine Duldung haben, könnte unter bestimmten weiteren Voraussetzungen einer der folgenden Aufenthaltstitel für Sie in Frage kommen.

4.3.1 Gut integrierte Jugendliche und junge Volljährige, § 25a AufenthG

Für gut integrierte Jugendliche und junge Volljährige, die in Besitz einer Duldung sind, kann eine Aufenthaltserlaubnis nach § 25a AufenthG in Betracht kommen.

Voraussetzungen:

- Alter zwischen 14 und 27 Jahren,
- ununterbrochener erlaubter, geduldeter oder gestatteter Aufenthalt in Deutschland seit mindestens drei Jahren,
- mindestens drei Jahre erfolgreicher Schulbesuch oder deutscher Schul- oder Berufsabschluss. Hiervon wird bei Krankheit oder Behinderung abgesehen.
- vor Antragstellung ein Jahr im Besitz einer Duldung oder einer Aufenthaltserlaubnis nach § 104c AufenthG,
- Lebensunterhaltssicherung, sofern man sich nicht in einer schulischen oder beruflichen Ausbildung oder einem Hochschulstudium befindet,
- eine positive Integrationsprognose,
- keine Anhaltspunkte, dass man sich nicht zur freiheitlichen demokratisch Grundordnung der Bundesrepublik Deutschland bekennt,
- Erfüllung der Passpflicht,
- geklärte Identität und keine falschen Angaben oder Täuschungen über die Identität oder Staatsangehörigkeit oder fehlende Mitwirkung und
- keine Straffälligkeit

Auch Eltern minderjähriger Kinder mit Aufenthalt nach § 25a AufenthG können unter bestimmten Voraussetzungen eine Aufenthaltserlaubnis nach § 25a Absatz 2 AufenthG oder eine besondere Form der Duldung nach § 60a Absatz 2b AufenthG erhalten.

4.3.2 Nachhaltig integrierte Erwachsene, § 25b AufenthG

Für nachhaltig integrierte geduldete Erwachsene kommt bei längerer Aufenthaltsdauer eine Aufenthaltserlaubnis nach § 25b AufenthG in Betracht.

Voraussetzungen:

- Aufenthalt in Deutschland seit mindestens sechs Jahren. Mit minderjährigen Kindern in einem Haushalt lebend mindestens vier Jahre,
- Bekenntnis zur freiheitlichen demokratischen Grundordnung der Bundesrepublik Deutschland,
- Sprachniveau A2 (mündlich). Hiervon wird bei Krankheit oder Behinderung abgesehen.
- erfolgreicher Test „Leben in Deutschland“ oder Einbürgerungstest als Nachweis von Grundkenntnissen der Rechts- und Gesellschaftsordnung und der Lebensverhältnisse,
- grundsätzlich Lebensunterhaltssicherung von mehr als 50 % durch eigene Arbeit. Hier-von können unter bestimmten Voraussetzungen Ausnahmen gemacht werden. Bei Krankheit oder Behinderung wird hiervon abgesehen.
- bei Kindern im schulpflichtigen Alter ist deren tatsächlicher Schulbesuch nachgewiesen,
- Erfüllung der Passpflicht,
- geklärte Identität und keine falschen Angaben oder Täuschungen über die Identität oder Staatsangehörigkeit oder fehlende Mitwirkung und
- keine Straffälligkeit

Auch Ehegatten, Lebenspartner und minderjährige Kinder, die mit einem Begünstigten nach § 25b in familiäre Lebensgemeinschaft leben, sollen unter bestimmten Voraussetzungen eine Aufenthaltserlaubnis nach § 25b AufenthG erhalten.

4.3.3 Härtefallkommission, § 23a AufenthG

Volljährige Personen, die sich in der Regel seit mindestens vier Jahren beziehungsweise Personen bis unter 27 Jahren, die sich in der Regel seit mindestens drei Jahre in Deutschland aufhalten und keine andere Möglichkeit für einen Aufenthaltstitel haben, können einen Antrag bei der zuständigen Härtefallkommission in Schleswig-Holstein stellen.

Besondere Berücksichtigung finden hierbei insbesondere folgende Integrationsleistungen und besondere Belastungen:

- Sprachniveau A2 (mündlich),
- Arbeit und das nachhaltige Bemühen um Arbeit,
- Besuch von Kindern im Kindergarten oder der Schule,
- Kontakt über die eigene Ethnie hinaus,

- erbrachte Erziehungsleistungen oder Pflege von Angehörigen,
- bürgerschaftliches Engagement oder gesellschaftliche Teilhabe,
- schwere gesundheitliche Problematiken, die nicht bereits durch das BAMF geprüft wurden oder zu prüfen wären,
- Trennung von hier lebenden engen Verwandten mit einem Aufenthaltstitel und keine im Herkunftsland lebenden Verwandten,
- Straffreiheit,
- geklärte Identität und keine falschen Angaben oder Täuschungen über die Identität oder Staatsangehörigkeit oder fehlende Mitwirkung sowie
- Erfüllung der Passpflicht

4.4 Niederlassungserlaubnis

Niederlassungserlaubnis, § 9 AufenthG

Eine Niederlassungserlaubnis ist ein unbefristeter Aufenthaltstitel. Mit einer Niederlassungserlaubnis können sich Syrerinnen und Syrer in Deutschland sicher fühlen. Voraussetzung für eine Niederlassungserlaubnis nach § 9 AufenthG sind insbesondere:

- 5 Jahre Aufenthaltserlaubnis,
- Lebensunterhaltssicherung. Hiervon wird bei Krankheit oder Behinderung abgesehen.
- 5 Jahre Aufenthaltserlaubnis,
- 60 Monate Beiträge für die Rentenversicherung. Hiervon wird bei Krankheit oder Behinderung abgesehen,
- Gründe der öffentlichen Sicherheit oder Ordnung stehen der Erteilung nicht entgegen,
- B1 Deutschkenntnisse. Hiervon wird bei Krankheit oder Behinderung abgesehen,
- Grundkenntnisse der deutschen Rechts- und Gesellschaftsordnung. Hiervon wird bei Krankheit oder Behinderung abgesehen,
- geklärte Identität und Passpflicht und
- ausreichender Wohnraum für sich und seine Familie

Mit einer Niederlassungserlaubnis dürfen Sie Deutschland für bis zu 6 Monate verlassen.

Niederlassungserlaubnis für Menschen mit Asylberechtigung und Flüchtlingseigenschaft, § 26 Absatz 3 in Verbindung mit § 9 AufenthG

Für Menschen mit Asylberechtigung und Flüchtlingseigenschaft bietet § 26 Absatz 3 in Verbindung mit § 9 AufenthG günstigere Voraussetzungen.

Das sind insbesondere:

- 5 Jahre Aufenthaltserlaubnis. Die Zeiten des Asylverfahrens werden angerechnet,
- Lebensunterhaltssicherung von mehr als 50 %. Im Krankheitsfall oder bei Behinderung sind Ausnahmen möglich,
- A2 Deutschkenntnisse,
- Grundkenntnisse der deutschen Rechts- und Gesellschaftsordnung,
- Gründe der öffentlichen Sicherheit oder Ordnung stehen der Erteilung nicht entgegen und
- ausreichender Wohnraum für sich und seine Familie

Bei C1 Deutschkenntnissen und einer Lebensunterhaltssicherung von mindestens 75 % werden nur 3 Jahre Aufenthaltserlaubnis inklusive der Dauer des Asylverfahrens vorausgesetzt.

Erlaubnis zum Daueraufenthalt-EU, § 9a AufenthG

Dieser Aufenthaltstitel erlaubt einen unbefristeten Aufenthalt in der gesamten EU. Damit können Sie zum Beispiel erleichtert in einen EU-Staat einreisen oder den Arbeitsplatz innerhalb verschiedener EU-Staaten wechseln. Die Voraussetzungen sind vergleichbar zu den üblichen Voraussetzungen einer Niederlassungserlaubnis nach § 9 AufenthG.

Eine Erlaubnis zum Daueraufenthalt-EU erlaubt es Ihnen, sich sechs Jahre in einem anderen EU-Staat aufzuhalten oder die EU für bis zu 12 Monate zu verlassen. In der Regel ist für einen längerfristigen Aufenthalt in einem anderen EU-Staat trotz der Erteilung einer deutschen Erlaubnis zum Daueraufenthalt-EU ein „zusätzlicher“ Aufenthaltstitel des anderen EU-Staats erforderlich.

Niederlassungserlaubnis für Menschen mit humanitärer Aufenthaltserlaubnis, § 26 Absatz 4 in Verbindung mit § 9 AufenthG

Menschen mit humanitärer Aufenthaltserlaubnis nach §§ 22 bis 25 AufenthG wird bei Vorliegen der Voraussetzungen nach § 9 Absatz 2 Satz 1 AufenthG die Möglichkeit eröffnet, im Ermessen eine Niederlassungserlaubnis zu erhalten. Dabei kann beispielsweise von der Lebensunterhaltssicherung im Krankheitsfall oder bei Behinderung abgesehen werden. Nach § 26 Absatz 4 Satz 3 AufenthG können zudem die Zeiten des Asylverfahrens auf die 5 Jahre Voraufenthalt unter bestimmten Voraussetzungen angerechnet werden.

Niederlassungserlaubnis für Kinder, § 35 AufenthG

Kinder, die ihre Aufenthaltserlaubnis im Rahmen der Familieneinheit von einem Elternteil ableiten, können eine Niederlassungserlaubnis erhalten, ohne den Lebensunterhalt eigenständig zu sichern. Voraussetzung sind bei einer der beiden folgenden Varianten insbesondere:

- 5 Jahre Aufenthaltserlaubnis ab 16 Jahren
- 5 Jahre Aufenthaltserlaubnis ab 18 Jahren. In diesem Fall werden zudem B1 Deutschkenntnisse, Lebensunterhaltssicherung oder Besuch einer Schule, eine Ausbildung oder ein Studium verlangt

Dieser erleichterte Zugang zur Niederlassungserlaubnis besteht bei Einreise vor dem 18. Geburtstag gemäß § 26 Absatz 4 Satz 4 AufenthG auch für Menschen mit humanitärer Aufenthaltserlaubnis.

4.5 Einbürgerung

Die Einbürgerung stellt den Abschluss einer aufenthaltsrechtlichen Integration dar. Eine rechtmäßige Einbürgerung kann nicht zurückgenommen werden. Entsprechend wird bei einer Einbürgerung besonders streng geprüft, dass alle Voraussetzungen vorliegen. Voraussetzungen nach § 10 StAG sind:

- eine auf Dauer angelegte Aufenthaltserlaubnis oder eine Niederlassungserlaubnis. Nicht auf Dauer angelegt sind beispielsweise die Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Ausbildung, Studium, Arbeitsplatzsuche oder auch zu humanitären Zwecken nach §§ 22, 23a, 25 Absatz 3 bis 5 AufenthG. Dann muss für eine Einbürgerung der Umweg über die Niederlassungserlaubnis gegangen werden,
- 5 Jahre rechtmäßiger Aufenthalt in Deutschland,
- geklärte Identität und Erfüllung der Passpflicht,
- Lebensunterhaltssicherung für sich und Familienangehörige,
- B1 Deutschkenntnisse,
- Grundkenntnisse der deutschen Rechts- und Gesellschaftsordnung, nachgewiesen durch den Test „Leben in Deutschland“ (Einbürgerungstest),
- Bekenntnis zur freiheitlichen demokratischen Grundordnung in Deutschland,
- Bekenntnis zur besonderen historischen Verantwortung Deutschlands für die nationalsozialistische Unrechtsherrschaft und ihre Folgen, insbesondere für den Schutz jüdischen Lebens, sowie zum friedlichen Zusammenleben der Völker und zum Verbot der Führung eines Angriffskrieges und
- keine Verurteilung zu einer Straftat und keine sonstigen Ausschlussgründe

Wenn Sie über Asylberechtigung, Flüchtlingseigenschaft und subsidiärem Schutz verfügen, kann die Dauer des Asylverfahrens auf die 5-jährige Voraufenthaltszeit angerechnet werden, § 55 Absatz 3 AsylG.

Ehepartnerinnen und Ehepartner sowie minderjährige Kinder können mit eingebürgert werden, auch wenn sie sich noch nicht seit fünf Jahren rechtmäßig in Deutschland aufhalten, § 10 Absatz 2 StAG. Für Ehepartnerinnen und Ehepartner von Deutschen gelten weitere Vergünstigungen nach § 9 StAG. Für sie gilt nach 2 Jahren Ehe eine Voraufenthaltszeit von 3 Jahren. Die minderjährigen Kinder können mit eingebürgert werden.

Hinweis

Für die Einbürgerung sind in Schleswig-Holstein die Einbürgerungsbehörden der Kreise und kreisfreien Städte zuständig. In den letzten Jahren hat es sehr viele Einbürgerungsanträge gegeben, mit denen die Einbürgerungsbehörden unterschiedlich gut zurecht gekommen sind. Stellen Sie sich auf unterschiedliche und teilweise sehr lange Bearbeitungszeiten ein. Eine Einbürgerung kann bis zu 3 Jahren oder länger dauern.

Um eine Bearbeitung nicht zu verzögern, empfiehlt es sich, den Antrag so gründlich und vollständig wie möglich vorzubereiten. Lassen Sie sich dabei von einer Beratungsstelle unterstützen.

4.6 Hinweise für Schutzberechtigte

4.6.1 Mehrere Aufenthaltstitel nebeneinander

Wenn Sie über einen Schutzstatus verfügen, beispielsweise über Asylberechtigung, Flüchtlingseigenschaft, subsidiären Schutz oder Abschiebungsverbot, dann kann sich die Entscheidung, diesen Schutzstatus zugunsten eines anderen Aufenthalts aufzugeben, sehr schwer anfühlen. Sie sind bei Anspruch auf eine Aufenthaltserlaubnis zu einem anderen Aufenthaltswert nicht verpflichtet, auf den Schutzstatus zu verzichten, bevor er vom BAMF widerrufen wird. Es können nach dem AufenthG auch mehrere Aufenthaltstitel nebeneinander bestehen. Lassen Sie sich hierzu individuell beraten und unterstützen.

Die Möglichkeit von mehreren Aufenthaltstiteln nebeneinander hat für Sie den Vorteil, dass Sie die bisherigen Rechte, die Ihnen der Schutzstatus bietet, weiter beanspruchen können. Auf der anderen Seite kann Ihnen eine weitere Aufenthaltserlaubnis, beispielsweise zum Zweck der Arbeit, Sicherheit hinsichtlich Ihres Aufenthalts in Deutschland bieten, unabhängig von einer Entwicklung der Lage in Syrien.

4.6.2 Frühzeitig Aufenthaltsverfestigung prüfen

Sobald die Voraussetzungen erfüllt sind, sollten Sie prüfen lassen, ob ein Antrag möglich ist auf:

- eine vom Schutzstatus unabhängige Aufenthaltserlaubnis. Beispielsweise zum Zweck der Ausbildung oder Erwerbstätigkeit
- eine Niederlassungserlaubnis
- eine Erlaubnis zum Daueraufenthalt-EU
- eine Einbürgerung

Dies ist mit Ausnahme des Einbürgerungsantrags auch während eines Widerrufsverfahrens durch das BAMF möglich. Die Ausländerbehörde muss entsprechende Anträge bearbeiten.

5. Landesaufnahmeprogramme

Landesaufnahmeanordnung Syrien

Von 2013 bis Ende 2024 hat das Land Schleswig-Holstein den in Schleswig-Holstein lebenden Syrerinnen und Syrern ermöglicht, Familienangehörige auf Grundlage einer Landesaufnahmeanordnung (L-AAO) Syrien nach § 23 Absatz 1 AufenthG nach Deutschland nachziehen zu lassen. Voraussetzung war, dass eine Verpflichtungserklärung abgegeben wurde, wobei die Gesundheitskosten vom Sozialamt getragen wurden.

Seit Anfang 2025 liegt keine Verlängerung der L-AAO mehr vor. Das bedeutet, es können keine weiteren Familienangehörigen mehr nachgeholt werden. Die noch bestehenden Aufenthaltserlaubnisse nach § 23 Absatz 1 AufenthG gelten für die vermerkte Gültigkeitszeit fort. Oftmals ist die Dauer der Aufenthaltserlaubnis an die Gültigkeit der Verpflichtungserklärung geknüpft.

Zum Stand März 2026 können die Ausländerbehörden die Aufenthaltserlaubnis nach § 23 Absatz 1 AufenthG weiter verlängern, da die Lage in Syrien weiter instabil ist. Voraussetzung ist dann jedoch die eigenständige Sicherung des Lebensunterhalts oder die Abgabe einer neuen Verpflichtungserklärung.

Auf der Grundlage eines Schutzstatus nach § 23 Absatz 1 AufenthG besteht keine rechtliche Einschränkung, bei Vorliegen der Voraussetzungen eine andere Aufenthaltserlaubnis zu erhalten.

Landesaufnahmeprogramm 500

Schleswig-Holstein hatte 2018 beschlossen, 500 besonders schutzbedürftige geflüchtete Menschen aufzunehmen. Insgesamt wurden bis 2021 511 Menschen in Ägypten ausgewählt und aufgenommen, darunter waren auch geflüchtete Menschen aus Syrien. Sie haben eine Aufenthaltserlaubnis nach § 23 Absatz 1 AufenthG erhalten.

Einzelne Syrerinnen und Syrer dieses Aufnahmeprogramms wurden von den für sie zuständigen Ausländerbehörden bereits darauf hingewiesen, dass die Aufenthaltserlaubnis voraussichtlich in absehbarer Zeit nicht verlängert werden würde. Die Ausländerbehörde fordert sie dazu auf, anderweitige Aufenthaltserlaubnisse zu beantragen.

Auf der Grundlage eines Schutzstatus nach § 23 Absatz 1 AufenthG besteht keine rechtliche Einschränkung, bei Vorliegen der Voraussetzungen eine andere Aufenthaltserlaubnis zu erhalten.

Hinweis

Betroffene der L-AAO und dem LAP 500 sollten sich über die im Einzelfall aussichtsreichen Möglichkeiten beraten lassen. Das kann beispielsweise ein Aufenthaltstitel zum Zweck der Familieneinheit, der Ausbildung, der Arbeit oder ein Antrag bei der Härtefallkommission sein. Ob vor der aktuellen Lage in Syrien auch ein Asylantrag vielversprechend ist, dazu sollten Sie sich dringend gründlich beraten lassen.

6. „Freiwillige Rückkehr“

Es gibt Situationen, in denen entscheiden sich Syrerinnen und Syrer, nach Syrien zurück zu kehren. Das kann der Fall sein, weil sie ausreisepflichtig sind und keine Aussicht auf eine Aufenthaltserlaubnis in Deutschland besteht. Für diesen Fall setzen wir „freiwillige Rückkehr“ in Anführungszeichen. Es gibt jedoch auch Fälle, in denen sich Syrerinnen und Syrer mit einer Aufenthaltserlaubnis aus ganz individuellen Gründen für eine freiwillige Rückkehr entscheiden.

Für beide Fälle bietet das Land Schleswig-Holstein Beratung und Förderung für die Rückkehr an. Das umfasst insbesondere Reisebeihilfe zu folgenden Zwecken:

- Verpflegung,
- Medizinischen Versorgung,
- Beförderung nach und innerhalb von Syrien oder
- Beschaffung eines Passes oder Passersatzes

Neben der Rückkehrberatung der Ausländerbehörden wird von der Diakonie Schleswig-Holstein eine unabhängige freiwillige Perspektiv- und Rückkehrberatung angeboten. Die Kontaktdaten der Diakonie finden Sie im folgenden Abschnitt. Die Beratung ist freiwillig, vertraulich, kostenfrei und ohne Bindung an zeitliche Vorgaben. Dabei können Sie auch Fragen der schulischen, beruflichen und arbeitsmarktlichen Reintegration erörtern.

[illegible]

1. PÊŞGOTIN	37
1.1 TEHDÎDÊN Vegerîya bi Zorê	40
1.2 Rewşa li Sûriyê	40
1.3 Rewşên Qanûnî li Almanyayê	41
1.4 Sûrî jin û mêr li Almanyayê çi dixwazin da ku xwe ewle û rahat hîs bikin? Gotarek ji Aliyê Der Syrischen Gemeinde Schleswig-Holstein	42
1.5 Sûrî jin û mêr li Almanyayê çi dixwazin da ku xwe ewle û rahat hîs bikin?	
2. Kî ji Vegerê Têne Bandor Kirin?	43
2.1 Destûra Mayîna Demkî (Gestattung)	46
2.2 Rawestandina Şandinê (Duldung)	47
2.3 Destûra Mayînê ya Mirovî (Humanitäre Aufenthaltserlaubnis)	48
2.4 Destûra Mayînê bo Yekbûna Malbatê	49
2.5 Destûra Mayînê bo Fêrbûn û Xwendin	49
2.6 Destûra Mayînê ji bo Kar	50
2.7 Destûra Nîştênîşîn-Bûnê Demdirêj (Niederlassungserlaubnis)	50
2.8 Piştî Wergirtina Nasnameya Almanî (Einbürgerung)	51
3. Çi Diqewime Heke Statûya Parastinê Were Betal Kirin an Jî Were Vegerandin?	52
4. Ez Çawa Dikarim Mayîna Xwe li Almanyayê bi Destê Xwe Bigirim an Jî bi Awayekî Erênî Bandor Bikim?	54
4.1 Mayîna ji bo Armanca Perwerdehî an Xwendinê	55
4.1.1 Perwerdehî (Ausbildung), li gorî §§ 16a, 16g û 60c AufenthG	55
4.1.2 Xwendin, li gorî § 16b AufenthG	56
4.2 Mayîna ji bo Armanca Karê	57
4.2.1 Pîspor (Fachkraft), li gorî § 18 AufenthG	57
4.2.2 Xwekarî (Selbständige Tätigkeit), li gorî § 21 AufenthG	57
4.2.3 Mayîna ji bo kesên kalîfiye ku "Duldung" hene, li gorî § 19d AufenthG	58
4.2.4 Mayîna ji bo kar bêyî perwerdehiya nas kirî an xwendinê	58
4.3 Rûniştin ji bo kesên ku demeke dirêj li welêt man, her çend berpirsiyariya derketinê (Derketina Welêt) hebe	59
4.3.1 Ciwanên baş hatine tevlîhev kirin û kesên ciwan ên gihîştine temenê qanûnî, § 25a AufenthG	59
4.3.2 Mezinên ku bi awayek domdar hatine tevlîhev kirin, § 25b AufenthG	60
4.3.3 Komîsyona rewşên dijwar (Härtefallkommission), § 23a AufenthG	60
4.4 Destûra Rûniştinê ya Dîmdar	61
4.5 Welatdarî (Einbürgerung)	63
4.6 Aghdarî ji bo kesên xwedî parastinê	64
4.6.1 Zêdetir ji yek destûra rûniştinê li hev demê	64
4.6.2 Pêşwext vekolîna rastkirina statûya rûniştinê	64
5. Bernameyên Qebûlkirina Eyaletê	64
6. 'Vegera Dilxwazî'	65
7. Beratungsstellen	68
8. Kontakte und Beratungsangebote der Herausgeber	70

1. Pêşgotin

Li gelê giştî de, dengên ku daxwaza vegera kesên ji Sûriyê ku li Almanyayê dijîn dikin, her ku diçe zêde dibin. Ev nîqaş li ser vegera Sûriyê, heta li dijî daxwaza Sûriyên jî, di nav civaka Sûriyê de bûye sedema neewlehiya mezin. Ji ber ku hûrguliyên qanûnî yên rûniştinê, ku di navbera cûreyên cuda yên statûya parastinê û statûya rûniştinê de cihêtiyê dikin, di nîqasha giştî de nayên hesibandin. Her weha ji bo kesên têkildar jî ne hêsan e ku fam bikin ka ev nîqas ji wan re jî têkildar e an na. Lê tirs belav dibe ku dibe ku hemû kes di vê nîqaşê de bin hedef.

Nêzîkî 36.000 kesên ji Sûriyê di Çileyê 2026 de li Schleswig-Holstein di çarçoveya qanûnê biyanîyan de hatine tomar kirin. Ev tê vê wateyê ku ew xwedî welatdariya Almanî nînin û ji xwe dipirsin ka gelo stabilbûna rewşa li Sûriyê dikare rûniştina wan li Almanyayê di xeterê de bike.

Ev broşûr armanc dike ku ji bo Sûriyên û her weha kesên ku wan şêwirmendî û piştgirî dikin, alîkar be da ku nîqasha li ser şandinê (Abschiebung) û vegeerê bo Sûriyê baştir were fam kirin. Her weha armanc ew e ku were zanîn ka gelo kesek taybet di xetera vegera bi zorê de ye an na, û Sûriyên dikarin çî bikin da ku mayîna xwe ya dirêjdemî li Almanyayê bi awayek erênî bandor bikin.

1.1 Tehdîdên vegeerîya bi zorê

Piştî daxistina desthilata diktator Assad di dawiya 2024'an de, gelek siyasî û siyasîya Almanî dest pê kirin bi daxwaz kirin ku Sûriyan ji Almanyayê vegeerin Sûriyê. Hin dibêjin ne destûra nû ya mayîne were dayîn, ne berfirehkirina wan, ne jî veguheztina wan bo nasnameya Almanî. Taybetî li ser mirovan ku li vir dixebitin û jiyana xwe li vir avakirine, axaftin tê kirin ku divê an vegeerin Sûriyê an jî bi zorê were vegerandin.

Di Kanûna Pêşîn a sala 2025'an de, piştî 15 salan cara yekemîn kesek hat Sûriyê şandin. Li ser vê yekê, Wezîrê Navxweyî yê Alexander Dobrindt dibêje: 'Divê şandinên paşve bo Sûriyê û Afganistanê mumkin bin. Civaka me eleqeyêke rewşa heye ku sûcdaran welatê me bihêlin. Em li ser kontrolê, encamdan û helwesteke zelal rawestin. CSU di Bundestagê de di Kanûna Rêbendan a sala 2026'an de daxwaz kir ku 'Kampanyayeke mezin a şandinê ya 2026 – bi firînen rêzî û her weha ber bi Sûriyê ve' were pêkanîn.

Ev gotinên ji aliyê siyasîyê ve dibin sedem ku redkirina mirovên ji Sûriyê di nav civakê de jî her ku diçe mezin bibe û li ser internetê gelek nefret û heqaret tên gotin. Mînakî, ev cure bûyer dikarin wekî gîlîkirina sûcê li polisê were ragihandin. Heke hûn di vê de alîkarî hewce bikin, ji kerema xwe re serî li navendên şêwirmendiyê bidin ku me di beşa dawîn de destnîşan kirine.

Ev daxwazên li ser vegeerîya giştî û avêtinên mezin yên Sûriyan, bi taybetî, li hember rewşa rastîn ya li Sûriyê û jî li hember rewşên qanûnî yên mafparast li Almanyayê de dijîn.

للأدوات
المنزلية

شمار

0937525506
0968242826
6564474

EAME

1.2 Rewşa li Sûriyê

Beşek mezin ji Sûriyê – xanî, rê û tesîsat – hatine hilweşandin, û ji ber vê yekê jî aborî û rêveberiya dewletê bi tevahî naxebitin. Di sala 2020 de, hatina mehane ya kesî 81 dolarê Amerîkî bû; di sala 2022 de, 96 % ji mirovan di bin xeta belengaziyê de dijîn û du ji sê beşên wan di belengaziya pir giran de ne, dema ku inflasyon di sala 2024 de gihîştîye 140 %.

Serokê nû yê Sûriyê, Ahmed al-Scharaa, bi rêyeke demokrasî nehatî hilbijartin û hikûmeta wî jî ne di bin kontrola hukûmeta qanûnî de ye. Bi taybetî komên etnîkî û olî yên kêmî, jin, zarok, kesên queer û kesên xwedî astengî nikarin li ser parastina mafên mirovan bawer bikin. Di sala 2025 de, li gelek cihan şer di navbera komên etnîkî, olî û siyasî û milîsyayan de hebû. Her weha destwerdanên leşkerî ji welatên derve jî çêbûn.

Wezîrê Karên Derve yê Almanyayê, Wadephul, di payîza sala 2025 de piştî sere-dana xwe ya Sûriyê, rapor kir ku bajar bi tevahî hatine bombebaran kirin, bê elektrîk, bê av û bê pergala kanalizasyonê ne, û di derbarê encamên bombardemanên giştî, bikaranîna gazên zehrîn û gelek bombeyên nehatine teqandin di nav xeraabiyên de axivî. Wî destnîşan kir ku vegera li wan cihên hilweşandî tenê bi awayek pir sînorkirî gengaz e û bang li hestdariya wan kesan kir ku dibêjin veger gengaz e.

Di destpêka sala 2026 de, şerên pir giran di navbera hêzên hikûmetê, Dewleta Îslamî (IS) û milîsyayên kurdî de li herêmên kurdî hene. Li ser vê bingehe, daxwazên ji bo vegerandina gelemperî ya penaberên ku Almanyayê qebûl kirine bo welatê wan, ji aliyê moral û mirovî ve pir pirsêbar e û her weha bi mafên rûniştinê yên heylî re jî ne li hev tê.

1.3 Rewşên qanûnî li Almanyayê

Almanyayê dewletek dîmokratîk û mafperest e. Ev wateya wî ye ku rêveberiya dewletê tenê dikare tiştên bike ku qanûn destûr didin. Qanûn ji hêla parlamentê ve tê afirandin û hemû kiryarên rêveberiyê dikarin li dadgehek serbixwe were kontrol kirin.

Her çend hin siyasî dixwazin hemû Sûrîyan vegerînin Sûriyê, lê di dawiyê de vê yekê qanûn diyar dike. Bi gelemperî, ji bo gelek kesên ji Sûriyê ku li Almanyayê dijîn, qanûn ne dibêje ku statûya parastinê yan destûra mayînê were rakirin an ku wan bi zorê were vegerandin.

Her wiha qanûna mayînê gelek derge vedike: bo fêrgeh û xwendin, bo kar û bo têkiliyê civakî, û di dawiyê de bo wergirtina nasnameya Almanî. Ev dergeh dikarin rêyek ji bo têkiliyekirina dirêjdemî û ewle li Almanyayê bibe, heke kesan bixwazin li vir bimeşin û beşek çalak ji civakê bêtin.

1.4 Sûrî jin û mêr li Almanyayê çi dixwazin da ku xwe ewle û rahat hîs bikin?

Gotarek ji aliyê der Syrischen Gemeinde Schleswig-Holstein

Gelek Sûrî jin û mêr li Almanyayê her ku diçe zêdetir xwe ne wekî beşek ji vê civakê hîs dikin, lê wekî mijarekî nîqaşê yê siyasî. Bi her nîqaşeke nû li ser vegeerê, ew hest mezin dibe ku êdî ne tiştê ku wan kirine tê hesibandin – lê tenê rola ku di kampanyaya hilbijartinê ya bêtir de dixebitin. Ev hest ne tenê abstrakt e. Ew li cihê karê xuya dibe, dema ku hevalên karê carekê din bi awayekî cuda li wan dinêrin. Li dibistanê, dema ku ji zarokan tê pirsîn ka gelo ew nêzîk “mala xwe” vegeerin. Li na-veçya cîranan de, dema ku deng û helwest sar dibin. Mirovên ku di lîstîkên de dixebitin, di huner û pîşeyan de, ku Almanyaya bi zor pêdivî bi pîşporan heye, hîn dibin ku beşdariya wan êdî girîng nayê dîtin, dema ku li ser wan bi awayekî siyasî tê axaftin. Heta yên ku destûra mayînê ya ewle jî hene, êdî xwe ewle hîs nakin. Nîqaşa giştî kêr daran di navbera asîl, parastina binavkirî û destûra mayînê ya bêdem de cihêkirin dike. Bi vî awayî, hestek çêdibe: hemû tîne mebesta kirin. Her tişt dikare biguherê.

Ev yek encamên xwe hene. Hin kes êdî planên demdirêj nakin. Yên din li ser vê yekê difikirin ku Almanyayê biterikin – ne ber bi Sûriyê, lê ber bi Kanada, Swêd an her cihê din ku ew xwe stabiltir hîs bikin. Kesên serbixwe di veberhênan de xwe paşde digirin û dest pê dikin ku hejmara xebatkaran kêr bikin. Ciwan xwendinê paşde dixînin, ji ber ku nîzannin gelo dikarin wê biqedînin. Xwendekar li welatên din, bi taybetî li welatên cîranên Sûriyê, cihên xwendinê digerin. Û hin dê û bav dîsa bi zarokên xwe re zêdetir erebî diaxivin – ne ji ber serbilindîya çandî, lê wekî planek acil.

Di heman demê de, ji bo piraniya kesan Sûriya ne vebijarkek e. Bajar têkçûyî ne, aborî di rewşek xirab de ye, mîna erdê welat dagirtine, û ji dewletek qanûnî ya xebitîdar qasî tiştê tune. Kesê ku bi ciddî li ser vegeerê diaxive, divê bi ciddî li ser rastiya li wir jî biaxive. Ev tiştê ku dimîne, pirs in ku kêr kes dixwazin bi rastî bersiv bidin:

Kesê ku ji salan ve her tişt daye, çi divê bifikire dema ku jê re tê gotin ku divê xwe ji bo derketinê amade bike?

Bawerî çawa dikare çêbibe, dema ku mayîn bi xwe jî her dem tê kirin mijara danûstandinê??

Di dawiyê de, mijar êdî ne tenê li ser çarenûsên kesane ye. Ew li ser tîkiliya di navbera dewletê û wan kesan de ye ku ew wan qebûl kirine. Integrasyon ewlehiyê hewce dike. Li cihê ku ev tune be, ne tenê baweriya wan kesan tîk diçe – lê her weha yekbûna civakî bi giştî jî zêde zêde diqelişe.

1.5 Sûrî jin û mêr li Almanyayê çi dixwazin da ku xwe ewle û rahat hîs bikin?

Gotarek ji aliyê der Syrischen Gemeinde Schleswig-Holstein

Sûrî jin û mêr li Almanyayê herf zêde dixwazin hestek ewlehiyê hebin ku mayîna wan her carê li gorî şert û mercên siyasî nû neyê dîroka nû veşandin. Ewlehî ne bi tenê bi mohreke di pasaportê de çêdibe. Ew ji baweriyê tê – ji wê baweriyê ku qanûn tîrî sepandin û xebatê nîrxandin.

Gelek kes rêyek zelal dixwazin: ji parastinê ber bi karê, ji karê ber bi stabîlîte, ji integrasiyonê ber bi aîdiyetê. Wan dixwazin bizanin ku veberhênan wan di ziman, perwerde û karê de bê fayde nebûne. Ku ew tenê nayên qebûl kirin, lê her weha di-karin bibin beşek ji civakê.

Ev her weha nasînê jî di nav xwe de digire. Ne di wateya destlêdanê de, lê di wateya xuya bûnê de. Sûrî jin û mêr di nexweşxaneyan de, di nanopêjgehên de û di ofîsên parêzeran de dixebitin. Ew karûbaran ava dikin, şagirtan perwerde dikin û di fonên pensiyonê de beşdar dibin. Kesê ku vê yekê bêqeder bike û li şûna wê bi giştî tenê li ser “Sûrî” bixive, wê hestê aîdiyetê ku integrasiyonê pêkan dike têk dibe.

Yek ji daxwazên sereke cihêkirina di navbera rewşên kesane û komî de ye. Tu kes nayê guman kirin ku kesên ku sûcê dikin dikarin werin şandin. Lê nîqaşê divê ne bi awayekî were kirin ku wekî ku sed hezar kesên ku jixwe beşek ji vê civakê ne tîne mebesta kirin.

Dewleta qanûnî tê wateya berpirsiyariya kesane, ne gumanê komî. Kesê ku dixebite, kesê ku xwendinê dike an jî kesê ku xwe entegre kiriye, dixwaze şansek rastîn ji bo destxistina destûra mayîne ya ewle hebin. Û erê, civîna malbatê jî beşek ji vê ye. Ji ber ku kesê ku malbata xwe li cem xwe heye, li ser axa qelew avahî nayê kirin.

Ji bo wan kesan ku bi rastî mecbûr in welatê biterikin, gelek kes modelên fleksîblîr dixwazin. Ne ku mafê were şikandin – lê demê were dayîn. Dem ji bo dîtina karê, destpêkirina xwendinê an ceribandina destpêkekê nû ya rastîn. Demek salek an du salan ku şansek dide, ne tenê hejmartinekê ber bi dawiyê.

Heke vegere bi rastî pêk were, divê alîkariyek rast û domdar hebe. Di nav de hene alîkariyên demkurt ji bo cihê jiyanê li Sûriyê, wekî drav ji bo kirîyê ji bo demekê şînkirî. Her weha girîng e sermayeya destpêkê ji bo projeyên aborî yên biçûk, ger planek karsazî ya rastîn û pêwîst hebe. Zêdetir jî, pêdivî ye ku perwerde û xwendina pêşdebirinê li Sûriyê were piştgirî kirin, da ku kesên ku vegere şansek rastîn ji bo jiyanekê stabîl, bi hêz û bi rûmet bibin. Agahdariyên li ser “vegere bi dilxwazî” hûn dikarin di beşa 6 de bibînin.

Hin kes jî dixwazin şansê ku berê welatê xwe ziyaret bikin, da ku xwe bibînin ka vegere bi rastî pêkan e an na, bêtî ku ew li Almanyayê mayîna xwe xeterê bikin.

Bi taybetî dê û bavê mijarê li dil digirin. Ew dixwazin zarokên wan bê tîrs mezin bibin. Bê hestê ku her dem her tiştê dikare bi dawî bibe. Bi şansa ku bi rastî bigihîjin cihê xwe.

Di bîngehê de, mijar ne tiştê taybet e. Ew tişt e ku dewleta qanûnî soz dide: zelalî, dadperwerî û pîvanên guncaw. Kesê ku van sozan biparêze, baweriyê qezenc dike. Û barê bîngehê her tiştî ye – ji integrasiyonê, ji beşdarî û ji yekbûnê.

2. Kî ji veogerê têne bandor kirin?

Ji veogerê bi bingehîn tenê ew kes tî bandor kirin ku destûra mayîna wan li Almanyayê tune ye. Ev kes mecbûr in ku welatê terik bikin. Ew kesên ku destûra mayînê li ser bingeha statûya parastîne tune ne (mînak: destûra mayînê ji bo xwendinê an jî kar kirinê), bi gelemperî ne hewce ne ku fîkaranên lezgîn li ser veogerê bikin. Lêbelê, heke destûra mayînê li ser bingeha statûya parastîne be, dikare ev parastin were betal kirin û di vê rewşê de mecbûriya derketinê dikare çêbibe.

Pirsa ku di kîjan statûya mayînê de guhertinên li welatê eslî Sûriyê dikarin li ser mayîna li Almanyayê bandor bikin, bi awayekî giştî dikare bi vî awayî were bersivandin: Ji bo Sûrîyan ku di prosedûra penaberiyê de ne û bi § 55 AsylG “Gestattung” heye, encama dawî ya prosedûra penaberiyê girîng e. Ev tê wateya biryara dawî, bi tevahî jî tê de navdar dibe heke dozek li dadgeha îdarî hatibe kirin. Ji bo kesên ku “Duldung” li gorî § 60a AufenthG hene, xetereya veogerê heye. Ji bo kesên ku destûra mayînê ya mirovahî li gorî §§ 22-25 AufenthG hene, başbûna rewşa li Sûriyê dikare bibe sedema kontrolkirina statûya wan. Ji bo destûra mayînê ya ji sedema malbatî li gorî §§ 28-36a AufenthG, veogerê tenê di wê rewşê de tê hesibandin heke destûra mayînê ji kesekî din ê Sûrî tê girtin ku ew kes jî statûya xwe winda dike. Statûyên mayînê yên din ji guhertinên li Sûriyê serbixwe ne. Ev bi taybetî ji bo destûra mayînê ya ji bo xwendinê an jî perwerdehiyê li gorî §§ 16a-17 AufenthG, ji bo kar kirinê li gorî §§ 18a-21 AufenthG û her weha ji bo destûra mayînê ya daîmî (Niederlassungserlaubnis) li gorî §§ 9, 9a û 26 bend 4 AufenthG derbas dibe. Heta piştî wergirtina welatiyê jî (Einbürgerung) xetereya veogerê tune ye. Di beşa jêrîn de, statûyên mayînê bi yekî bi yekî tî nirxandin. Armanç ev e ku hemû Sûrîyan karibin zelaliyek li ser vê yekê bistînin ka ew di awayekî teorîk de divê ji veogerê bitirsin an na.

Tablo 1: Di kîjan statûya mayînê de xetereya vegeerê heye?

Statû	Yasaya mafê mayînê	Di rewşek stabîl de li Sûriyê vegeer dikare bibe xeter?	Mercên qanûnî ji bo şandinê	Hejmara kesan li Schleswig-Holstein heta 12/2025
Destûr (Rêdayîn)				
Belgeya hatinê	Qanûna penaberiye § 63	Erê	Redkirina daxwaza penaberiye	233
Destûr	Qanûna penaberiye § 55	Erê		2.278
Rawestandina şandinê (Duldung)				
Rawestandina şandinê ji bo kesên ku divê werin şandin Sûriyê	§ 60a	Erê	Wendabûna sedemên rawestandinê	669
Rawestandina xwendinê	§ 60c	Na		3
Rawestandina karê	§ 60d	Na		0
Destûra mayîna mirovî				
Bernameya wergirtina federal	§ 22	Erê	Nehatîna dirêjkirina bernamêyê	2.331
Bernameya wergirtina federal	§ 23 beşa 2	Erê		
Bernameya wergirtina herêmi	§ 23 beşa 1	Erê		
Komîsyona rewşên taybet	§ 23a	Na		
Ciwanên baş têkilîdar	§ 25a	Na		
Têkildariya domdar	§ 25b	Na		
Mafê penaberiye	§ 25 beşa 1	Erê	Rakirina statûya xwe ya	66
Statûya penaberiye	§ 25 beşa 2	Erê		7.689
Parastina binavkirî	§ 25 beşa 2	Erê		11.729
Astengiya derxistinê	§ 25 beşa 3	Erê		312
Penaberiya malbatî	§ 25 i.V.m. § 26 AsylG	Erê	Rakirina statûya kesê bingehîn û tune bûna sedemên din	Nîşan nehatine dayîn

Statû	Yasaya mafê mayînê	Di rewşek stabîl de li Sûriyê veger dikare bibe xeter?	Mercên qanûnî ji bo şandinê	Hejmara kesan li Schleswig-Holstein heta 12/2025
Destûra rûniştinê ya malbatî				
Yekbûna malbatê bi Almanan re	§ 28	Na		3.693
Yekbûna malbatê ji bo biyaniyan	§ 29	Na/Erê, heke destûra rûniştinê ya kesê bingehîn statûyek parastinê ye ku bi Sûriyê re têkildar e	Rakirina statûya kesê bingehîn	
Yekbûna jin û mêran (hevjiyîyê)	§ 30			
Yekbûna zarokan	§ 32			
Zayîna zarokekê li Almanyayê	§ 33			
Hatina dêûbavan û endamên din ên malbatê	§ 36			
Yekbûna bi kesên parastîna binavkirî re	§ 36a			
Mafê rûniştinê yê zarokan	§ 34		Di rewşa nebalixbûnê de: Betalkirina statûya parastinê ya kesê bingehîn (stammbe-rechtigten)	
Mafê rûniştinê ya serbixwe ya hevjinê	§ 31	Na	Kes	
Mafê rûniştinê ya serbixwe û bédawî ya zarokan	§ 35	Na		
Destûra rûniştinê ji bo armanca perwerdeyê an jî xwendinê				
Destûra rûniştinê ji bo armanca karê	§§ 16a-17	Na		69
Destûra rûniştinê ji bo armanca karê				
Destûra rûniştinê ya domdar	§§ 18a-21	Na		91
Destûra rûniştinê ya domdar				
Niederlassungserlaubnis generell	§ 9	Na		1.873
Destûra rûniştinê ya domdar li ser bingeha penaberiyê, taybetmendîya penaberê an parastîna binî (subsidiar)	§ 9 i.V.m. § 26 bend 3	Na		
Hatî welatdar kirin	(Zagona Welatdariyê)	Na		

2.1 Destûra mayîna demkî (Gestattung)

Belgeya “Aufenthaltsgestattung” (destûra mayîne ya demkî) diyar dike ku daxwaza penaberiyê hatîye kirin û hîn jî biryara dawî nehatiye girtin. Di Kanûna 2024-an de, Ofîsa Federal a Koçberî û Penaberan (BAMF), di pey girêdana hilweşîna hukûmeta Assad de, biryar da ku pêvajoyên penaberiyê demkî rawestîne. vii Ji bo demek dirêj, Sûriyên ku xwedî vê destûrê bûn nizanibûn ka ew ê statûya parastinê li Almanyayê bistînin an na. Di Îlona 2025-an de, BAMF dest bi biryardana dîsa li ser pêvajoyên penaberiyê ji Sûriyê kir. viii Bi taybetî, dozên ku demek dirêj rawestabûn û yên ku bi tenê rêwîtiyê dikin, mêrên saxlem û karê dikarin bikin, ku ereb û sunitî ne, bi pêşî têne xebitandin. Ev ew doz in ku di wan de bi piranî gengaz e ku statûya parastinê were red kirin. Ji ber vê yekê, ji wê demê ve bi piranî daxwazên penaberiyê têne red kirin.

Li dijî vê biryarê, dikare li dadgeha îdarî (Verwaltungsgericht) doz were vekirin. Di vê demê de, bi gelemperî destûra mayîne ya demkî berdewam dike. Di Îlona 2025-an de, cara yekem biryara dadgehek îdarî derket ku li gorî wê, redkirina tevahî ya daxwazê bi tehdîda şandinê (sürgûn) bo Sûriyê ji bo yek daxwazkerê ciwan, saxlem, mêrê tenê, yê ereb û sunitî, qanûnî ye. ix

Kêmeteweyên civakî li Sûriyê hîn jî bi giranî ji aliyê artêşa hikûmetê an jî milîsyayên din ve bi tundûtûjî têne tehdît kirin û di rewşên kesane de hîn jî dikarin statûya parastinê bistînin.

Ji bo kesên ku daxwaza penaberiyê ji Sûriyê dikin, bi girîng tê pêşniyar kirin ku berî guhdariya li Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (BAMF) li ser sedemên firînê, ji aliyê navendek pîspor ve şîret bistînin. Heke daxwaza penaberiyê were red kirin jî, şîretkirina ji aliyê navendek pîspor û, heke pêwîst be, nûnertiya qanûnî ji aliyê parêzerê pîspor ve jî tê pêşniyar kirin.

Heke daxwaza penaberiyê wekî “redkirina hêsan” were nixandin, dikare di nav du hefteyan de doz were vekirin. Heke di demê de parêzer nehatibe dîtin, dikare doz bi xwe li dadgeha îdarî li Schleswig were pêşkêş kirin. Paşê, agahdariya dozê dikare ji aliyê parêzer ve were temam kirin. Heke daxwaza penaberiyê wekî “bi êşkere ne bingehtar” an jî “ne qebûlbar” were red kirin, demê dozê tenê hefteyek e û tê pêşniyar kirin ku di cih de nûnertiya parêzerê were girtin. Ji ber ku tenê daxwaza parastina lezgîn (Eilrechtsschutz) ku bi hevdemî tê dayîn û jî serkeftî ye, dibe sedem ku doz hêza rawestandinê (aufschiebende Wirkung) hebe. Ev tê wê wateyê ku şandinê (sürgûn) nayê kirin heta ku dadgeh daxwaza penaberiyê ya hatî red kirin vekolîne. Heke daxwaza parastina lezgîn nehatibe dayîn an jî nehatibe qebûl kirin, dozê hêza rawestandinê tune ye, û ji ber vê yekê dikare şandinê bêyî kontrola dadgehê jî were pêkanîn.

Ma gelo Sûriyên ku xwedî destûra mayînê ya demkî (Gestattung) ne, divê ji ve-gerê bitirsin?

Biryara sereke encama pêvajoya penaberiye û, heke hebe, dozê piştî wê ye. Her çiqas rewşa li Sûriyê zêdetir aram û stabîl dibe, ewqas jî tê pêşbînî kirin ku daxwazên penaberiye werin red kirin û pêwîstiya derketinê (welat derketin) were danîn. Di vê rewşê de, metirsiya vejerê bo Sûriyê heye.

2.2 Rawestandina şandinê (Duldung)

“Duldung” (destûra mayîna demkî ya bê mafê tam) tê dayîn, heke pêwîstiya derketinê (welat derketin) hebe, lê derketin jî ber sedemên qanûnî an jî rastîn ne gengaz be. Pêwîstiya derketinê têne qebûl kirin, mînakî heke demê jî bo daxwazkirina rêyên qanûnî li dijî biryara derketinê derbas bibe.

Sedemên qanûnî yê rawestandina derketinê û dayîna “Duldung” dikarin hebin, mînakî heke qedexeya şandinê (Abschiebungsverbot) hebe, heke pêwîstiya dermankirina demkî hebe, an jî jî bo parastina malbat û zewacê.

Sedemên rastîn (tatsächliche Gründe) jî bo rawestandina pêwîstiya derketinê û dayîna “Duldung” dikarin hebin, mînakî heke belgeyên pêwîst ji bo derketina bi xwestekî an jî şandinê tune bin, heke rêyên veguhastinê tune bin, an jî heke kes jî ber tenduristiye nîkare rêwîtiyê bike.

“Duldung” dikare bi pêwîstiya derketinê re bi armanca welatê jêder, ango Sûriyê, girêdayî be. Di vê rewşê de, stabîlbûna rewşa li Sûriyê dê zexta li ser “vejerê bi xwestekî” zêde bike an jî metirsiya şandinê bilind bike.

Lê “Duldung” dikare jî bi pêwîstiya derketinê re bi armanca welatekî din ê EU-yê an jî welatekî sêyem ê ewle girêdayî be, heke ji bo wê welatê din statûya parastinê hebe (tê gotin “rewşên welatê sêyem”) an jî heke ew welatê EU-yê jî bo pêvajoya penaberiye berpirsiyar be (tê gotin “rewşên Dublin”). Di vê rewşê de, metirsiya şandinê bo Sûriyê tune ye, lê dikare şandin bo wê welatê din ê EU-yê an welatê sêyem hebe.

Carinan tê dîtin ku kesên ku pêwîstiya derketinê hene, ji aliyê ofîsa biyaniyan (Ausländerbehörde) “Duldung” nagirin. Di vê rewşê de, ew belgeyên din digirin, wek “belgeya pêvajoya Dublin”, “belgeya derbasbûna sînorê” an jî carinan bê belge dimînin. Her sê vî rewşan jî aliyê qanûnî ve nîqaşbar in.

Bi biryara Dadgeha Îdarî ya Schleswig (11 B 69/24) ji 24.09.2024-an, piştî vekolînê hate diyar kirin ku divê “Duldung” were dayîn heta ku şandin bi rastî nayê pêkanîn. Hîn jî biryara dawî ya dadgehê li ser vê mijarê nehatiye dayîn.

Ma gelo Sûriyên ku xwedî “Duldung” ne, divê ji vegeerê bitirsîn?

Sûriyên ku xwedî “Duldung” ne, mecbûr in ku Almanyayê bihêlin. Di vê derbarê de girîng e ku were cûdahî kirin ka gelo ew mecbûr in ku vegerin Sûriyê, an jî ku herin welatekî din ê EU-yê an welatekî sêyem ê ewle, yê ku wan re statûya parastinê daye an jî yê ku pêvajoya penaberiya li wir hîn jî berdewam e.

2.3 Destûra mayîne ya mirovî (Humanitäre Aufenthaltserlaubnis)

Di destûra mayîne ya ji sedemên malbatî de divê her tim du aliyên cudahî bêne hesibandin. Aliyek destûra mayîne ya xwe ye. Aliya din jî kesê bingehîn e (stammrechtigte Person), yê ku bi destûra mayîne re yekîtiya malbatê bi wî/ê re tê damezrandin. Di pîrsa ku gelo guherîna rewşa li Sûriyê dikare mayîna kesekî bandor bike an na, girîng e ku binêre ka gelo kesê bingehîn destûra mayîne ya mirovahî (humanitêr) heye, ya ku dikare bi dawî bibe an jî were betal kirin.

Mînakî, heke dê û bavê statûya penaberiya (flüchtlingseigenschaft) hebe û endamên din ên malbatê di çarçoveya yekbûna malbatê de hatibin Almanyayê û destûra mayîne ya ku ji wî/wê tê girtin hebe, wê demê bi betalbûna statûya penaberiya yê dê an bavê, bingeha destûra mayîne ya endamên din ên malbatê jî winda dibe. Lê di van rewşan de her tim divê bi awayekî taybet (kesane) were nirxandin. Ji ber ku dirêjahiya mayîne û temenê zarokan dikare bibe sedem ku mayîne bêtir qewimî (stabil) bibe û bibe mafek mayîne ya serbixwe.

Heke kesê bingehîn (stammrechtigte Person) destûra mayîne, mînakî ji bo kar hebe, wê demê destûra mayîne ya ku ji wî/wê tê girtin jî ji her guherîna rewşa li Sûriyê serbixwe ye.

Ma gelo Sûriyên ku xwedî destûra mayîne ya ji bo yekîtiya malbatê ne, divê ji vegeerê bitirsîn?

Heke hûn destûra mayîne li gorî §§ 28–36a AufenthG hene, du rewş hene:

Yekem: destûra we ji destûra mayîne ya mirovahî ya kesekî din tê girtin. Di vê rewşê de, di heman asta de ku ew kes destûra xwe winda bike, hûn jî dikarin destûra xwe winda bikin. Ji ber vê yekê, tê pêşniyar kirin ku zû bi zû şîret bistînin ka gelo çi rêyên din hene ku hûn destûra mayîne ya din bistînin.

Duyem: destûra we ji kesekî tê girtin ku destûra mayîne ji bo perwerdehî, xwendinê an kar heye, an jî hemwelatîtiya Almanî heye. Di vê rewşê de, heke rewşa li Sûriyê bêtir stabîl bibe jî, hûn ne mecbûr in ku vegerin Sûriyê.

2.4 Destûra mayînê bo yekbûna malbatê

Di destûra mayînê ya ji sedemên malbatî de divê her tim du aliyên cudahî bêne hesibandin. Aliyek destûra mayînê ya xwe ye. Aliya din jî kesê bingehîn e (stammrechtigte Person), yê ku bi destûra mayînê re yekîtiya malbatê bi wî/ê re tê damezrandin. Di pîrsa ku gelo guherîna rewşa li Sûriyê dikare mayîna kesekî bandor bike an na, girîng e ku binêre ka gelo kesê bingehîn destûra mayînê ya mirovahî (humanitêr) heye, ya ku dikare bi dawî bibe an jî were betal kirin.

Mînakî, heke dê û bavek statûya penaberiye (flüchtlingseigenschaft) hebe û endamên din ên malbatê di çarçoveya yekbûna malbatê de hatibin Almaniyayê û destûra mayînê ya ku ji wî/wê tê girtin hebe, wê demê bi betalbûna statûya penaberiye ya dê an bavê, bingeha destûra mayînê ya endamên din ên malbatê jî winda dibe. Lê di van rewşan de her tim divê bi awayekî taybet (kesane) were nîrxandin. Ji ber ku dirêjahiya mayînê û temenê zarokan dikare bibe sedem ku mayînê bêtir qewimî (stabil) bibe û bibe mafek mayînê ya serbixwe.

Heke kesê bingehîn (stammrechtigte Person) destûra mayînê, mînakî ji bo kar hebe, wê demê destûra mayînê ya ku ji wî/wê tê girtin jî ji her guherîna rewşa li Sûriyê serbixwe ye.

Ma gelo Sûriyên ku xwedî destûra mayînê ya ji bo yekîtiya malbatê ne, divê ji vegerê bitirsin?

Heke hûn destûra mayînê li gorî §§ 28–36a AufenthG hene, du rewş hene:

Yekem: destûra we ji destûra mayînê ya mirovahî ya kesekî din tê girtin. Di vê rewşê de, di heman asta de ku ew kes destûra xwe winda bike, hûn jî dikarin destûra xwe winda bikin. Ji ber vê yekê, tê pêşniyar kirin ku zû bi zû şîret bistînin ka gelo çi rêyên din hene ku hûn destûra mayînê ya din bistînin.

Duyem: destûra we ji kesekî tê girtin ku destûra mayînê ji bo perwerdehî, xwendinê an kar heye, an jî hemwelatîtiya Almanî heye. Di vê rewşê de, heke rewşa li Sûriyê bêtir stabîl bibe jî, hûn ne mecbûr in ku vegerin Sûriyê.

2.5 Destûra mayînê bo fêrbûn û xwendin

Destûrên mayînê yê ji bo perwerdehî û xwendinê (studium) ji rewşa li Sûriyê serbixwe ne. Piştî vê demê, dikare destûra mayînê ya ji bo lêgerîna kar bo heta 18 mehan li gorî § 20 AufenthG were dayîn, an jî rasterast destûra mayînê ya ji bo kar wekî pispor (Fachkraft) were wergirtin. Ji bo şertên destûra mayînê ya perwerdehî an xwendinê, binêre beşa 4.1.

Ma gelo Sûriyên ku xwedî destûra mayînê ya ji bo perwerdehî an xwendinê ne, divê ji vegeerê bitirsin?

Na, mayîna ji bo perwerdehî û xwendinê ji rewşa li Sûriyê serbixwe ye. Piştî qedandina perwerdehî an xwendinê, girîng e ku destûra mayînê ya ji bo karekî têkildar wekî pîspor (Fachkraft) were wergirtin.

2.6 Destûra mayînê ji bo kar

Destûra mayînê ya ji bo kar (Aufenthaltserlaubnis zum Zweck der Arbeit) ji rewşa li Sûriyê serbixwe ye. Di vê destûrê de girîng e ku karê ku tê kirin karekî kalîfiye (pîsporî) be, ku perwerdehî an jî zanîngeh pêwîst dike. Ji ber vê yekê, ev bi piranî destûrên mayînê ne ji bo kesên ku wekî pîspor (Fachkraft) dixebitin.

Hinek rêyên hindik jî hene ku di asta kalîfikasyonê ya kêmtir de jî dikare destûra mayînê ya ji bo kar were wergirtin. Karê serbixwe (xweşkarî / xwekarî) yek ji van rêyan e û bi bîngehî ji asta kalîfikasyonê serbixwe ye. Ji bo şertên vê destûrê, binêre beşa 4.2.

Heke peymanî karê bi dawî bibe, li gorî § 20a AufenthG, gengaz e ku daxwaza destûra mayînê ji bo lêgerîna karekî nû wekî pîspor were kirin. Ev tişt bi navê “Kartê şansê ya lêgerînê” (Such-Chancenkarte) tê zanîn. Ev dikare bo salekê were dayîn û paşê wekî kartê domdar dikare heta du salên din were dirêj kirin.

Heke di vê demê de karekî nû wekî pîspor nehatibe dîtin û jî destûra mayînê ya din nehatibe dayîn, wê demê pêwîstiya derketinê (welat derketin) heye. Tenê di vê rewşê de, heke rewşa li Sûriyê stabîl bibe, dikare metirsiya vegeerê çêbibe.

Ma gelo Sûriyên ku xwedî destûra mayînê ya ji bo kar in, divê ji vegeerê bitirsin?

Na, mayîna ji bo kar ji rewşa li Sûriyê serbixwe ye. Heke kar were winda kirin, gengaz e ku kes karekî nû bibîne.

Tenê heke diyar bibe ku karekî nû nayê dîtin, wê demê pêwîstiya derketinê (welat derketin) dikare çêbibe.

2.7 Destûra niştenişîn-bûnê demdirêj (Niederlassungserlaubnis)

Destûra niştecihbûnê (Niederlassungserlaubnis) destûrek mayînê ya bêdawî ye. Bi vê destûrê re, Sûriyên li Almanyayê dikarin xwe ewle hîs bikin. Ji bo şertên wergirtina vê destûrê, binêre beşa 4.5.

Çi diqewime bi destûra niştecihbûnê de heke statûya parastinê were betal kirin?

Heke yek Sûrî destûra niştecihbûnê hebe ku li gorî § 26 beşa 3 an 4 hatiye dayîn, wê demê hinekî gengaz e ku piştî betalbûna statûya parastinê ji aliyê Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (BAMF), ofîsa biyaniyan (Ausländerbehörde) binêre ka gelo divê destûra niştecihbûnê jî were betal kirin an na.

Di vê rewşê de, ofîsa biyaniyan divê nîrxandinek bike ku di wê de berjewendiya giştî bi berjewendiya kesê têkildar re tê berhevkirin. Bi taybetî sûcên giran dikarin bibin sedema berjewendiya giştî ji bo betal kirina destûra niştecihbûnê.

Lê bi gelemperî, destûra niştecihbûnê li ser bingeha tevlêbûna civakî (integrasyon) tê dayîn, ku jî statûya parastinê serbixwe ye. Ji ber vê yekê, bi gelemperî ofîsa biyaniyan nikare tenê ji ber ku BAMF statûya parastinê li gorî guherîna rewşa li Sûriyê betal kiriye, destûra niştecihbûnê jî betal bike.

Heke destûra niştecihbûnê were betal kirin, ev nayê wateya ku bi awayekî otomatîk pêwîstiya derketinê an vegeerê bo Sûriyê hebe. Di şûna wê de, tê kontrol kirin ka gelo dikare destûra mayînê (Aufenthaltserlaubnis) li gorî asta tevlêbûna berê were dayîn an na.

Ma gelo Sûriyên ku xwedî destûra niştecihbûnê (Niederlassungserlaubnis) ne, divê ji vegeerê bitirsin?

Na, destûra niştecihbûnê bi bingeheke ji rewşa li Sûriyê serbixwe ye.

2.8 Piştî wergirtina nasnameya Almanî (Einbürgerung)

Wergirtina hemwelatîtiya Almanî (Einbürgerung) qada dawî ya tevlêbûna qanûnî ya biyaniyan e. Her çend bi vê hemwelatîtiyê re ne pêwîst e ku hemwelatîtiya Sûriyê were berdan, lê mayîna li Almanyayê ji rewşa li Sûriyê û jî statûya parastinê ya berê serbixwe dibe.

Lêbelê, kesên ji Sûriyê dikarin hemwelatîtiya Almanî bi awayekî otomatîk winda bikin, heke li gorî qanûna § 28 StAG hîn jî hemwelatîtiya Sûriyê an hemwelatîtiyên din hebe û beşdarî hêzên leşkerî yên Sûriyê an welatên din bibin, an jî bi awayekî rastîn beşdarî şer û çalakîyên komên terorîst li derveyî welat bibin.

Vegirtina (betalkirina) hemwelatîtiyek ku bi awayekî neqanûnî hatiye dayîn, li gorî § 35 StAG heta 10 salan dikare were kirin, heke ew hemwelatîti bi rêya xapandinê, tehdîdê, rûşwetê an jî bi danezanên xelet an kêmasî hatibe wergirtin. Ev qanûn bi taybetî armanc dike mînakên ku kesên hemwelatîtiya Almanî wergirti beşdarî rêxistinên qedexekirî û dijî destûra bingeheke dibin an jî sûcên antisemîtîk an rasisîtîk dikin. Di van rewşan de, ragihandina ku di pêvajoya hemwelatîtiyê de hatiye kirin (piştgiriya rêjeya demokratîk a azad) wekî xapandinê tê hesibandin.

Piştî vegirtinê, li gorî § 35a StAG, wergirtina dîsa ya hemwelatîtiyê bo 10 salan nayê qebûl kirin.

Heke hemwelatîti were vegirtin, ev nayê wateya ku bi awayekî otomatîk pêwîstiya derketinê an vegeerê bo Sûriyê hebe. Di şûna wê de, tê kontrol kirin ka gelo dikare destûra mayînê (Aufenthaltserlaubnis) li gorî asta tevlêbûna berê were dayîn an na.

Ma gelo Sûriyên ku hemwelatîtiya Almanî hene, divê ji vegerê bi zorê bo Sûriyê bitirsîn?

Nein, deutsche Staatsangehörige mit oder ohne zusätzliche syrische Staatsangehörigkeit können nicht zum Verlassen Deutschlands aufgefordert werden.

3. Çi diqewime heke statûya parastinê were betal kirin an jî were vegerandin?

Penaberî (Asyl), parastina binavbûyî (subsidiärer Schutz) û qedexeya şandinê (Abschiebungsverbot) ne ji bo her demê ne: di pêvajoyên betal kirinê (Widerruf) an jî vegerandinê (Rücknahme) de, Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (BAMF) dinirxîne ka gelo statûya parastinê ya berê hatî dayîn divê were rakirin an na.

Di sala 2025-an de, BAMF zêdetir ji 16.000 biryarên betal kirinê da. Di %96,7-ê de, Sûriyên hatin destûr kirin ku statûya parastinê biparêzin. x Tê pêşbînî kirin ku niha bi taybetî dozên sûcdarên giran, kesên ku di navbera de çûn Sûriyê, û mêrên saxlem û karê dikarin bikin bi pêşî têne xebitandin.

Di pêvajoya betal kirinê de, statûya parastinê dikare were betal kirin, heke sedemên ku di destpêkê de bûne sedema dayîna parastinê, li gorî raye destgehê êdî tune bin. Ev dikare ji ber guherîna rewşa li welatê jêder, an jî guherîna rewşa kesane, an jî ji ber tevgera kesê xwedî parastinê (mînakî çûna serdana welatê xwe) be.

Vegirtina statûya parastinê (Rücknahme) tê kirin, heke diyar bibe ku kesek bê maf wekî penaber hatî nas kirin, mînakî ji ber ku agahdariyên xelet dane an jî rastiyan girîng veşartine.

Pêvajoya betal kirinê bi vî awayî ye: di destpêkê de, kesên têkildar nameyek ji BAMF digirin ku tê de tê gotin ku destpêkirina pêvajoya betal kirinê tê nixandin. Ew dikarin li ser vê yekê gotinên xwe bidin. Piştî wê, BAMF radigihîne ka gelo ew pêvajoyê dest pê dike an na.

Heke pêvajoya betal kirinê dest pê bike, kesên têkildar carek din dikarin gotinên xwe bidin, û carinan jî li BAMF guhdarî (Anhörung) tê kirin. Heke BAMF paşê biryar bide ku statûya parastinê were betal kirin, dikare li dijî vê biryarê doz were vekirin.

Agahdarî (Hinweis)

Heke pêvajoya betal kirinê (Widerruf) an jî vegerandinê (Rücknahme) dest pê bike, bi girîng tê pêşniyar kirin ku ji aliyê navendek pîspor ve şîret bistînin û, heke pêwîst be, nûnertiya qanûnî ji aliyê parêzerê pîspor ve bistînin.

Betalkirina statûya parastinê nayê wateya ku bi awayekî otomatîk pêwîstiya derketinê hebe. Dikare jî statûya parastinê were kêmtir kirin (herabstufung). Mînakî, dikare were gotin

ku persekûsiyona kesane ji aliyê rejîma Assad ne diyar e û ji ber vê yekê statûya penaberîyê (flüchtlingseigenschaft) were betal kirin. Lê di heman demê de, ji ber şertên kesane dikare were qebûl kirin ku kes nikare xwe bixwe biparêze û ji ber vê yekê qedexeya şandinê (Abschiebungsverbot) were dayîn.

Heke BAMF bi temamî hemû parastinê betal bike, ev jî nayê wateya ku şandinê bi awayekî otomatîk were kirin. Berê, erkê ofîsa biyaniyan (Ausländerbehörde) ye ku binêre ka gelo li gorî asta tevîbûna berê dikare destûra mayînê ya din were dayîn an na. Ji bo vê yekê, binêre beşa 4.

Heke ji aliyê kesekî xwedî parastinê re penaberîya malbatê (Familienasyl) ji bo endamên din hatibe girtin, wê demê bi betalbûna statûya parastinê ev penaberîya malbatê jî diqede. Di vê rewşê de, erkê Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (BAMF) ye ku binêre ka gelo sedemên kesane yên din hene ku statûya parastinê were dayîn.

Rêwîtiyên bo Sûriyê:

Geşek daxwaz hatine kirin ku "rêwîtiyên keşfê" (Erkundungsreisen) bo Sûriyê jî ji bo kesên ku statûya parastinê hene bêne destûr kirin. Lê ev destûr di qanûna mayînê (Aufenthaltsgesetz) de nehatiye cihkirin.

Di şûna wê de, Sûriyên ku statûya parastinê hene û destûra mayînê li gorî § 25 beşa 1 heta 3 AufenthG hene, li gorî § 47b AufenthG mecbûr in ku rêwîtiya xwe bo Sûriyê û sedema wê ji ofîsa biyaniyan (Ausländerbehörde) re ragihînin.

Ev ragihandin ji aliyê ofîsa biyaniyan ve tê şandin bo Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (BAMF). BAMF, heke haya wî ji rêwîtiya bo Sûriyê hebe, pêvajoya betal kirinê (Wider-ruf) dinirxîne.

Li gorî § 73 beşa 3 AsylG, tê hesibandin (ferz kirin) ku heke kes vegere welatê xwe, şertên statûya parastinê êdî tune ne. Tenê heke rêwîti bi zor û pêwîst be, ev ferzkirin nayê sepan-din. Ev dikare bibe, mînakî, di rewşa nexweşiya giran an jî merasîma cenazeyê ya endamên malbatê de.

Heke rêwîtiya bo Sûriyê ji aliyê statûya parastinê ve nehatiye qedexekirin jî, divê bi ofîsa biyaniyan re were gotûbêj kirin, heke rêwîti zêdetir ji şeş mehan bidome. Ji ber ku li gorî § 51 beşa 1 jimare 7 AufenthG, destûra mayînê diqede, heke kes ji welat derkeve û di nav şeş mehan an di nav demek dirêjtir ya ku ji aliyê ofîsa biyaniyan hatiye diyarkirin de vege-
neketin.

Baldarî di rêwîtiyên bo Sûriyê de

Sûriyên ku xwedî statûya parastinê ne, her tim mecbûr in ku rêwîtiya xwe bo Sûriyê û sedema wê ji ofîsa biyaniyan (Ausländerbehörde) re ragihînin. Tenê rêwîtiyên ku bi zor û pêwîst (sîlî zûr) ne, bêtî problem in; di rewşên din de metirsiya betal kirinê (Wider-ruf) heye.

Nirxandin û diyarkirina ku gelo rêwîtiya bo Sûriyê bi rastî pêwîst bûye an na, erkê Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (BAMF) ye. Ev tişt kesan ji peywira ragihandina berê ya ji ofîsa biyaniyan re ne radike.

Ji bo hemû Sûriyên ku destûra mayînê ya din hene, qedexeyek li ser rêwîtiyên bo Sûriyê tune ye. Lê heke plan hebe ku rêwîti zêdetir ji şeş mehan bidome, tê pêşniyar kirin ku ev yek berê bi ofîsa biyaniyan re were gotûbêj kirin.

4. Ez çawa dikarim mayîna xwe li Almanyayê bi destê xwe bigirim an jî bi awayekî erênî bandor bikim?

Her çend metirsiya betal kirina statûya parastinê ya te hebe an jî pêvajoya penaberiya te hîn berdewam be û encama wê ne diyar be, hîn jî gelek imkanên qanûnî hene ku tu dikarî mayîna xwe li Almanyayê bi awayekî erênî bandor bikî.

Integrasyon (Tevlêbûn) wek bingehe girîng

Integrasyon di gelek biryaren qanûnî yên mayînê de rola girîng dilîze. Bi taybetî ev tişt bi awayekî erênî têne hesabandin:

- Tevlêbûn di kursên integrasyonê û ziman de
- Sertîfîkayên zimanî
- Qedandina serkeftî ya testê “Jiyana li Almanyayê” an jî testê hemwelatîtiyê
- Çûna zarokan dibistanê
- Bê sûc bûn
- Pejirandina rêjeya demokratîk a azad a Almanyayê
- Zanîna bingeheîn a qanûn û civakê
- Kalîfîkasyona profesyonel (mînakî di çarçoveya perwerdehiya meslekî, alîkarî an jî xebata alîkar de)
- Nasnameya eşkere û amade kirina pasaportê

Destûra mayînê bi gelemperî li gorî § 5 AufenthG tenê tê dayîn heke:

- Jiyana aborî (masraflar) were dabîn kirin
- Nasname (identîtî) eşkere be
- Pasaporta neteweyî ya derbasdar û nas kirî were pêşkêş kirin
- Sûc nehatibe kirin

Girîng

Integrasyon bi tena serê xwe nayê wateya mafê mayînê bi xweberî. Destûra mayînê tenê tê dayîn heke şertên qanûnî yên pêwîst ji bo paragrafa têkildar were temam kirin û ew tiştê ku tê gotin “guhertina rê (Spurwechsel) an jî guherandina armancê (Zweckwechsel)” ji aliyê qanûnî ve gengaz be.

Ji ber vê yekê, tê pêşniyar kirin ku zû bi zû şîret bistînin da ku hûn kar û gavên xwe bi awayekî rêkûpêk plan bikin.

Agahdariya girîng: Bandora astengkirinê (Sperrwirkung) li gorî § 10 AufenthG

Heke daxwaza penaberiye were red kirin an jî were paşvekişandin, guherandina destûra mayînê bo hin armancan (wek kar an perwerdehî) bi bingehtî nayê destûr kirin. Ev astengkirin bi taybetî ji bo kesên ku “Duldung” an jî destûra mayînê li gorî §§ 23a, 25a û 25b AufenthG hene derbasdar e, heke berê pêvajoya penaberiye bê serkeftin qediya be.

Agahdarî

Heke tu ji vê astengkirina § 10 AufenthG bandor dibî, divê tu di hewildanên xwe yên integrasyonê de bêhêvî nebî. Gelek caran, di pratîkê de gengaz e ku tu bixwînî, perwerdehî bistî an wekî pispor bixebitî, her çend guherandina armancê bo destûra mayînê ya têkildar di destpêkê de asteng be.

Paşê dikare bi navê “Spurwechsel” li gorî § 19d AufenthG rêyek were vekirin. Ev jî ji bo Sûriyên ku destûra mayînê li gorî §§ 23a, 25a û 25b AufenthG hene derbasdar e. Ji bo agahdariyên zêdetir li ser § 19d AufenthG, binêre beşa 4.2.3.

4.1 Mayîna ji bo armanca perwerdehî an xwendinê

4.1.1 Perwerdehî (Ausbildung), li gorî §§ 16a, 16g û 60c AufenthG

Di rewşa ku kes statûya penaberiye, statûya penaberê (Flüchtlingseigenschaft) an jî parastina binavbûyî (subsidiärer Schutz) hebe, gengaz e ku bi heman demê destûra mayînê ya ji bo perwerdehî li gorî § 16a AufenthG were wergirtin. Şertên bingehtî ev in:

- Zanîna zimanî ya pêwîst ji bo perwerdehiya li şîrket an dibistanê
- Peymana perwerdehiyê (Ausbildungsvertrag)
- Dabînkirina jiyana aborî (Lebensunterhalt)
- Temamkirina peywira pasaportê

Ev destûra mayînê li gorî § 16a AufenthG nayê dayîn, heke astengkirina § 10 AufenthG derbasdar be. Heman tişt derbasdar e heke destûra mayînê qediya be û “Duldung” hatibe dayîn. Di şûna wê de, di şertên taybet de dikare mayîna ji bo demê perwerdehiyê li gorî § 16g AufenthG an jî § 60c AufenthG gengaz be.

Şertên ji bo §§ 16g an 60c AufenthG:

- Destpêkirina perwerdehiya meslekî ya kalîfiye (kêmî du salan)
- Diyarkirina nasnameyê û hevkarîyê di peydakirina pasaportê de di demên qanûnî de
- Ji bo kesên ku “Duldung” hene: bi kêmtirîn sê mehan “Duldung” hene (“Vorduldung”)
- Tune bûna planên şandinê yên nêzîk
- Tune bûna sûc
- Tune bûna qedexeya xebatê li gorî § 60a beşa 6 AufenthG

Heke hemû şert werin temam kirin, divê ofîsa biyaniyan destûra perwerdehiyê (Ausbildungsduldung) an jî destûra mayînê bide. Lê di rewşên ku misuse (bi mebesta xirab) eşkere be, dikare ev destûr neyê dayîn.

Piştî qedandina perwerdehiyê, heke peymanê kar û şertên din hebe, maf heye ku destûra mayînê wekî pispore (Fachkraft) were wergirtin. Divê karê ku tê kirin bi kalîfikasyona wergirti re li hev were.

Têbînî ji bo kesên di pêvajoya penaberiya de:

Hewl bidin ku heta ku pêvajoya penaberiya berdewam e, dest bi perwerdehiyê bikin. Di vê rewşê de, divê ofîsa biyaniyan destûra xebatê bide. Wê demê, demê sê-mehani ya “Vorduldung” (ku di wê de şandin gengaz e) tune dibe.

Ev ne derbasdar e heke peymanê perwerdehiyê tenê wekî formalîte (ji bo xapandin) be. Ev dê wekî misuse were nixandin û di vê rewşê de ofîsa biyaniyan dikare ne destûra perwerdehiyê li gorî § 60c AufenthG û ne jî destûra mayînê li gorî § 16g AufenthG bide.

4.1.2 Xwendin, li gorî § 16b AufenthG

Di rewşa ku kes statûya penaberiya, statûya penaberê (Flüchtlingseigenschaft) an jî parastina binavbûyî (subsidiärer Schutz) hebe, gengaz e ku bi heman demê destûra mayînê ya ji bo xwendinê li gorî § 16b AufenthG were wergirtin. Şertên bingehîn ev in:

- Zanîna zimanî ya pêwîst, bi piraniya asta C1
- Qebûlkirina li zanîngehê (Studienplatz). Bi gelemperî divê xwendin full-time be.

Ev jî tê de amadehiyên berê yên xwendinê û pratîka pêwîst hene

- Dabînkirina jiyana aborî (Lebensunterhalt)
- Temamkirina peywira pasaportê
- Nasnameya eşkere (identîfî)
- Tune bûna sûc

Ev destûra mayînê li gorî § 16b AufenthG nayê dayîn ji bo kesên ku “Duldung” hene, li gorî § 19f AufenthG.

Piştî qedandina xwendinê, heke peymanê kar ji bo karekî kalîfiye hebe û şertên din jî were temam kirin, maf heye ku destûra mayînê wekî pispore (Fachkraft) were wergirtin.

4.2 Mayîna ji bo armanca karê

4.2.1 Pispor (Fachkraft), li gorî § 18 AufenthG

Di rewşa ku kes statûya penaberiyê, statûya penaberê (Flüchtlingseigenschaft) an jî parastîna binavbûyî (subsidiärer Schutz) hebe, û tu perwerdehiya meslekî an akademîk qedandibe û di karekî kalîfîye de dixebitî, dikarî di şertên taybet de bi heman demê destûra mayînê wekî pispor (Fachkraft) bistî.

Ev dikare li gorî § 18a AufenthG (li ser bingeha perwerdehiyê) an jî § 18b AufenthG (li ser bingeha xwendinê) be. Şertên bingehîn ev in:

- Peymana kar li asta pispor
- Nas kirina kalîfikasyonê
- Dabînkirina jiyana aborî (Lebensunterhalt)
- Temamkirina peywira pasaportê

Ka gelo zanîna zimanî têra ye an na, di destûra mayînê ya pispor de bi tenê ji aliyê patron (kargerê) ve tê diyarkirin.

Heke diplomaya te li derveyî welat hatibe wergirtin, bi gelemperî pêwîst e ku were nas kirin (anerkannt), mînakî bi rêya Navenda Navneteweyî ya Zanîngehan (Zentralstelle für ausländisches Bildungswesen) an jî rêxistina têkildar (kammer).

Têbînî ji bo kesên di pêvajoya penaberiyê de:

Ist Ihr Asylverfahren inklusive einem Klageverfahren noch nicht abgeschlossen und sind Sie vor dem 29. März 2023 eingereist, können Sie den Asylantrag unter Umständen zurücknehmen, um einen Aufenthalt als Fachkraft zu beantragen. Dieses Verfahren ist komplex und sollte unbedingt anwaltlich oder durch eine andere fachkundige Stelle begleitet werden.

4.2.2 Xwekarî (Selbständige Tätigkeit), li gorî § 21 AufenthG

Di rewşa ku kes statûya penaberiyê, statûya penaberê (Flüchtlingseigenschaft) an jî parastîna binavbûyî (subsidiärer Schutz) hebe, di şertên taybet de gengaz e ku destûra mayînê ji bo xwekarî (karê serbixwe) li gorî § 21 AufenthG were wergirtin.

Şertên bingehîn ev in:

- Tecrûbeya karsaziyê (unternehmerische Erfahrung)
- Planek karsazî ya xurt (tragfähige Geschäftsidee)
- Sermayeya têr (kapital)
- Hebûna berjewendiya aborî an jî hewcedariyeke herêmi
- Karsazî divê bandorên erênî li aboriyê bike

Kalîfikasyona fermî û zanîna zimanî ji aliyê qanûnî ve ne şert in, lê dikarin şansa qebûl-kirina planê zêde bikin.

4.2.3 Mayîna ji bo kesên kalîfiye ku “Duldung” hene, li gorî § 19d AufenthG

Ji bo kesên ku “Duldung” hene, rêya rasterast bo destûra mayînê ya pispor bi gelemperî ji ber § 10 beşa 3 AufenthG girtî ye. Di van rewşan de, li gorî § 19d AufenthG, di şertên taybet de dikare destûra mayînê ji bo kesên kalîfiye yên ku “Duldung” hene were dayîn.

Divê yek ji van sê şertan hebe:

- Perwerdehiya meslekî ya kalîfiye ku li Almanyayê hatiye qedandin, perwerdehiya alîkariya parastinê ya nas kirî an jî diplomaya zanîngehê ya Almanî
- Diplomaya zanîngehê ya derveyî welat ya nas kirî û bi kêmtirîn du salan karê domdar li gorî wê diplomayê
- Bi sê salan karê kalîfiye ya domdar û di sala dawî de berê daxwazê dabînkirina jiyana xwe bê alîkariya civakî (tenê belkî kirê û germî)

Ev destûra mayînê ji aliyê astengkirina § 10 beşa 3 AufenthG ve nayê asteng kirin. Bi vê yekê re, ew tiştê ku tê gotin “Spurwechsel” (guhertina rê) hatiye pêkanîn.

4.2.4 Mayîna ji bo kar bêyî perwerdehiya nas kirî an xwendinê

Tenê hindik imkan hene ku destûra mayînê ya ji bo kar were wergirtin bêyî ku kes perwerdehiya temam û nas kirî an jî xwendin hebe.

Rêzicknameya taybet ji bo kesên zêdetir ji 45 salî

Heke tu zêdetir ji 45 salî yî, li gorî § 1 beşa 2 BeschV, di hin destûrên mayînê de şertên taybet li ser asta dahatê (mîqdara mûçeyê) hene. Armanca vê yekê ev e ku tu berî gihîştina temenê pensiyona xwe beşdariyeke kêmtirîn li sîgorteya pensiyonê bikî.

Heke tu zêdetir ji 45 salî yî, tê pêşniyar kirin ku li ser dahata herî kêrhatî bistî.

Pisporên nêzîk” bi zanîna pişeyî ya pratîkî, § 19c Absatz 2 AufenthG di pêwendiya bi § 6 BeschV de

Di rewşa ku statûya penaberiyê, statûya penaberê û parastina binavbûyî hebe, di şertên taybet de dikare gengaz be ku bi heman demê destûra mayînê ji bo pisporên ku zanîna pişeyî ya xurt hene li gorî § 19c Absatz 2 AufenthG were wergirtin. Di vê rewşê de dikare ji nas kirina Almanî ya kalîfikasyonê were derbas kirin, heke di nav şertan de kalîfikasyona pişeyî ya derveyî welat, bi kêmtirîn du salan tecrûbeyê ya karê di nav pênc salên dawî de û her weha dahateke taybet were pêşandan. Bêyî kalîfikasyona pişeyî ya derveyî welat, ev destûra mayînê tenê di warê IT-yê de dikare were dayîn.

Destûra mayînê ji bo alîkarên parastinê, § 19c Absatz 1 AufenthG di pêwendiya bi § 22a BeschV de

Kalîfikasyona wek alîkarê parastinê li Almanyayê perwerdehiyek pêwîst dike. Lê ev ne perwerdehiyek tam e û maf nade ku destûra mayînê li gorî § 18a AufenthG were wergirtin. Heke hûn statûya penaberiyê, statûya penaberê an jî parastina binavbûyî hene, piştî perwerdehiya wek alîkarê parastinê, di şertên taybet de dikare gengaz be ku hûn bi

heman demê destûra mayînê wek alîkarê parastinê bistînin, li gorî § 19c Absatz 1 AufenthG di pêwendiya bi § 22a BeschV de. Şert ev e ku ji bilî pêşandana kalîfîkasyonê, bi taybetî peymana kar an pêşkêşkirina cîhê karê hebe.

Agahdarî

Ev destûra mayînê dikare jî were dayîn heke hûn li derveyî welat perwerdehiya parastinê qedandibe, ku li Almanyayê ne bi tevahî tê nas kirin.

Destûra mayînê ji bo ajokarên profesyonel, § 19c Absatz 1 AufenthG di pêwendiya bi § 24a BeschV de

Heke hûn statûya penaberiye, statûya penaberê an jî parastina binavbûyî hene û ehliyeta Ewropî ji bo ajotina wesayîten motorî, wek kamyon (LKW) an otobûs, hene, di şertên taybet de dikare gengaz be ku hûn bi heman demê vê destûra mayînê bistînin.

Destûra mayînê di berjewendiya giştî de, § 19c Absatz 3 AufenthG

Ev destûra mayînê dikare jî ji bo kesên ku statûya penaberiye, statûya penaberê an jî parastina binavbûyî hene were dayîn. Ew tenê di rewşên taybet de tê dayîn û pêwîst e ku berjewendiyek giştî hebe. Ev berjewendî divê ji aliyê aborî ve be û dikare li ser asta herêmî, giştî an jî siyaseta bazara karê were bingehekirin. Ji vê rêzîknameyê di pratîkê de pir kêmtir tê bikaranîn.

4.3 Rûniştin ji bo kesên ku demeke dirêj li welêt man, her çend berpirsiyariya derketinê (derketina welêt) hebe

Heke hûn jixwe ji gelek salan ve li Almanyayê dijîn û niha xwedî Duldung (destûra demkî ya rûniştinê) ne, dibe ku di bin şertên din de yek ji van cûreyên destûra rûniştinê ji bo we were hesibandin.

4.3.1 Ciwanên baş hatine tevlihev kirin û kesên ciwan ên gihîştine temenê qanûnî, § 25a AufenthG

Ji bo ciwanên baş hatine tevlihev kirin û kesên ciwan ên gihîştine temenê qanûnî, ku xwedî Duldung in, dibe ku destûra rûniştinê li gorî § 25a AufenthG were dayîn.

Şertên pêwîst:

- Temen di navbera 14 û 27 salan de be
- Rûniştina bêqutbûn li Almanyayê bi destûr, bi Duldung an jî bi statûya destûrdayî (gestattet) ji kêmtir ve 3 salan
- Bi kêmtir ve 3 sal dibistanê bi serkeftinê xwendin an jî xwedî bawernameya dibistanê ya Almanî an jî diplomaya pîşeyî be. Ji ber nexweşî an jî astengiyê ev şert nayê sepanandin
- Berî daxwazê bi kêmtir ve 1 sal xwedî Duldung an jî destûra rûniştinê li gorî § 104c AufenthG be
- Dabînkirina jiyane, heke kes di perwerdehiya dibistanî, pîşeyî an jî xwendina zanîngehê de nebe

- Pêşbînîyek erênî ya entegrasyonê hebe
- Ti nişanên ku kes xwe bi rêgeza demokrasiyê ya azad ya Komara Federal a Almanyayê nepejirîne nebin
- Pêkanîna erkê pasaportê
- Nasnameya zelal be û ti agahiyên şaş an xapandin di derbarê nasnameyê an welatdariyê de nebin an jî nekarîbûna hevkarîyê tune be
- Nehatibe cezakirin (nebe suçdar)

Her weha dêûbavên zarokên nebalix ên ku li gorî § 25a AufenthG xwedî destûra rûniştinê ne, dikarin di bin şertên taybet de destûra rûniştinê li gorî § 25a bend 2 AufenthG an jî formek taybet a Duldung li gorî § 60a bend 2b AufenthG bistînin.

4.3.2 Mezinên ku bi awayek domdar hatine tevlihev kirin, § 25b AufenthG

Ji bo mezinên ku xwedî Duldung in û bi awayek domdar hatine tevlihev kirin, di rewşa ku demê rûniştinê dirêj e de, dibe ku destûra rûniştinê li gorî § 25b AufenthG were dayîn.

Şertên pêwîst:

- Rûniştin li Almanyayê ji kêmê ve 6 salan. Heke bi zarokên nebalix re di yek malê de dijîn, ji kêmê ve 4 salan
- Pejirandina rêgeza demokrasiyê ya azad ya Komara Federal a Almanyayê
- Asta zimanê A2 (bi devkî). Di rewşa nexweşî an jî astengiyê de ev şert nayê sepanandin
- Qedandina bi serkeftinê testa “Jiyan li Almanyayê” an jî testa welatdariyê (Einbürgerungstest) wekî delîlê zanînen bingehîn yên rêgeza qanûnî, civakî û şertên jiyane
- Bi giştî dabînkirina jiyane ji zêdetirî 50 % bi xebata xwe. Di bin şertên taybet de dibe ku istîsnayên bêne kirin. Di rewşa nexweşî an jî astengiyê de ev şert nayê sepanandin
- Ji bo zarokên di temenê mecbûrî yê dibistanê de, divê be ku wan bi rastî di dibistanê de beşdarî kirina xwe îsbat bikin
- Pêkanîna erkê pasaportê
- Nasnameya zelal be û ti agahiyên şaş an xapandin di derbarê nasnameyê an welatdariyê de nebin an jî nekarîbûna hevkarîyê tune be
- Nehatibe cezakirin (nebe suçdar)

Her weha hevjin, hevserokên jiyane û zarokên nebalix ên ku bi kesek ku li gorî § 25b AufenthG hatî sûdmend kirin re di jiyana malbatî de dijîn, dikarin di bin şertên taybet de destûra rûniştinê li gorî § 25b AufenthG bistînin.

4.3.3 Komîsyona rewşên dijwar (Härtefallkommission), § 23a AufenthG

Kesên mezin ên ku bi gelemperî ji kêmê ve 4 salan li Almanyayê dijîn, an jî kesên ku temenê wan kêmtir ji 27 salan e û bi gelemperî ji kêmê ve 3 salan li Almanyayê dijîn û ti rêyeke din ji bo destûra rûniştinê nînin, dikarin daxwazekê li komîsyona rewşên dijwar ya li Schleswig-Holstein a berpirsyar pêşkêş bikin.

Di vê çarçoveyê de, bi taybetî van xizmetên entegrasyonê û barên taybet têne hesibandin:

- Asta zimanê A2 (bi devkî)
- Kar û hewildana domdar ji bo dîtina kar
- Çûna zarokan bo baxçeyê zarokan (kindergarten) an dibistanê
- Têkilî derveyî etnîya xwe
- Xizmetên perwerdeya zarokan an lênihêrîna xizmên
- Beşdarbûna civakî an jî çalakîyên civakî
- Pirsgrîkên tenduristiyê yên giran ku nehatine berê ji aliyê BAMF ve nixandî an jî divê bêne nixandî
- Cudabûna ji xizmên nêzîk ên li vir dijîn ku xwedî destûra rûniştinê ne û nebûna xizmên li welatê eslî
- Nematibe cezakirin (straffrei)
- Nasnameya zelal be û ti agahiyên şaş an xapandin di derbarê nasnameyê an welatdariyê de nebin an jî nekarîbûna hevkarîyê tune be
- Pêkanîna erkê pasaportê

4.4 Destûra rûniştinê ya domdar

Destûra rûniştinê ya domdar, § 9 AufenthG

Destûra rûniştinê ya domdar destûrek rûniştinê ya bêdawî ye. Bi destûra rûniştinê ya domdar, Suriyên (jin û mêr) dikarin li Almanyayê xwe ewle hîs bikin.

Şertên bingehîn ji bo destûra rûniştinê ya domdar li gorî § 9 AufenthG bi taybetî ev in:

- 5 salan destûra rûniştinê hebe
- Dabînkirina jiyane. Di rewşa nexweşî an jî astengiyê de ev şert nayê sepandin
- 60 meh beşdariyên sîgorteya pensiyonê (Rentenversicherung).
Di rewşa nexweşî an jî astengiyê de ev şert nayê sepandin
- Sedemên ewlehiya giştî an rêz û rêbazê li dijî dayîna destûrê nebin
- Zanîna zimanê Almanî di asta B1 de. Di rewşa nexweşî an jî astengiyê de ev şert nayê sepandin
- Zanînen bingehîn yên rêgeza qanûnî û civakî ya Almanî.
Di rewşa nexweşî an jî astengiyê de ev şert nayê sepandin
- Nasnameya zelal û pêkanîna erkê pasaportê
- Cihê rûniştinê yê têra xwe û ji bo malbata xwe

Bi destûra rûniştinê ya domdar, hûn dikarin Almanyayê heta 6 mehan bihêlin.

Destûra rûniştinê ya domdar ji bo kesên xwedî mafê penaberiye û taybetmendiya penaberê, § 26 bend 3 bi hev re digel § 9 AufenthG

Ji bo kesên xwedî mafê penaberiye û taybetmendiya penaberê, § 26 bend 3 bi hev re digel § 9 AufenthG şertên hêsantir pêşkêş dike.

Ev şertên bingehîn bi taybetî ev in::

- 5 salan destûra rûniştinê. Demên prosedûra penaberiyê jî têne hesibandin
- Dabînkirina jiyanê ji zêdetirî 50 %. Di rewşa nexweşî an jî astengiyê de istîsna dibe
- Zanîna zimanê Almanî di asta A2 de
- Zanînen bingehîn yên rêgeza qanûnî û civakî ya Almanî
- Sedemên ewlehiya giştî an rêz û rêbazê li dijî dayîna destûrê nebin
- Cihê rûniştinê yê têra xwe û ji bo malbata xwe

Heke zanîna zimanê Almanî di asta C1 de be û dabînkirina jiyanê bi kêmî ve 75 % be, tenê 3 salan destûra rûniştinê tê xwestin, di nav de jî demên prosedûra penaberiyê.

Destûra rûniştinê ya domdar li Yekîtiya Ewropayê (Daueraufenthalt-EU), § 9a AufenthG

Ev cûreya destûra rûniştinê dihêle ku hûn bi awayek bêdawî li hemû Yekîtiya Ewropayê bimînin. Bi vê yekê, hûn dikarin bi hêsanî mînakî bikevin welatek EU an jî cihê karê xwe di nav welatên EU de biguherînin. Şertên wê bi şertên giştî yên destûra rûniştinê ya domdar li gorî § 9 AufenthG re nêzik in.

Ev destûr dihêle ku hûn heta 6 salan li welatek din ê EU bimînin an jî Yekîtiya Ewropayê heta 12 mehan bihêlin. Bi gelemperî, ji bo rûniştina dirêjtir li welatek din ê EU, her çend destûra rûniştinê ya domdar ya Almanî hebe jî, pêwîst e ku destûrek rûniştinê ya “zêde” ji wê welatê EU were girtin.

Destûra rûniştinê ya domdar ji bo kesên xwedî destûra rûniştinê ya humanîter, § 26 bend 4 bi hev re digel § 9 AufenthG

Ji bo kesên xwedî destûra rûniştinê ya humanîter li gorî §§ 22 heta 25 AufenthG, heke şertên § 9 bend 2 hevok 1 AufenthG têne pêkanîn, imkân heye ku bi şêwazê erkanî (li gorî biryara desthilatdarî) destûra rûniştinê ya domdar bistînin. Di vê çarçoveyê de, mînakî di rewşa nexweşî an jî astengiyê de, dibe ku ji şertê dabînkirina jiyanê were derbas kirin.

Li gorî § 26 bend 4 hevok 3 AufenthG, di bin şertên taybet de jî dibe ku demên prosedûra penaberiyê li ser 5 salan rûniştina pêşîn (Vorausenthalt) bêne hesibandin.

Destûra rûniştinê ya domdar ji bo zarokan, § 35 AufenthG

Zarokên ku destûra rûniştinê ya xwe di çarçoveya yekbûna malbatê de ji yek ji dêûbavên xwe digirin, dikarin destûra rûniştinê ya domdar bistînin bêyî ku dabînkirina jiyanê bi serê xwe bikin.

Şertên bingehîn ji bo yek ji van du variantan bi taybetî ev in:

- 5 salan destûra rûniştinê ji 16 saliya xwe pê ve
- 5 salan destûra rûniştinê ji 18 saliya xwe pê ve. Di vê rewşê de, zêdetir jî zanîna zimanê Almanî di asta B1 de, dabînkirina jiyanê an jî çûna dibistanê, perwerdehiya pîşeyî an xwendina zanîngehê tê xwestin

Ev rêya hêsanîkirî ji bo girtina destûra rûniştinê ya domdar, li gorî § 26 bend 4 hevok 4 AufenthG, ji bo kesên xwedî destûra rûniştinê ya humanîter jî derbas dibe, heke ew berî 18 saliya xwe hatibin Almanyayê.

4.5 Welatdarî (Einbürgerung)

Welatdarî dawîya pêvajoya integrasyona mafên rûniştinê ye. Welatdarîyek qanûnî nayê paşvegerandin. Ji ber vê yekê, di pêvajoya welatdarîyê de bi taybetî bi hişyarî tê kontrol kirin ka hemû şert hene an na.

Şertên li gorî § 10 StAG ev in:

- Destûra rûniştinê ya dirêjdemî an jî destûra rûniştinê ya domdar. Wek mînak, destûra rûniştinê ji bo perwerde, xwendin, lêgerîna kar an jî ji bo armancên humanîter li gorî §§ 22, 23a, 25 bend 3 heta 5 AufenthG ne dirêjdemî tene hesabandin. Di vê rewşê de, ji bo welatdarîyê divê pêşî destûra rûniştinê ya domdar were girtin
- 5 salan rûniştina qanûnî li Almanyayê
- Nasnameya zelal û pêkanîna erkê pasaportê
- Dabînkirina jiyane ji bo xwe û endamên malbatê
- Zanîna zimanê Almanî di asta B1 de
- Zanînen bingehîn yê rêgeza qanûnî û civakî ya Almanî, ku bi testa "Jiyan li Almanyayê" (Einbürgerungstest) tene îsbat kirin
- Pejirandina rêgeza demokrasiyê ya azad li Almanyayê
- Pejirandina berpirsiyariya dîrokî ya taybet a Almanyayê ji bo neheqiya rejîma nasyonal-sosyalîstî û encamên wê, bi taybetî ji bo parastina jiyana Cihûyan, her weha ji bo jiyana aştîyane ya gelan û qedexekirina şerê êrîşî
- Nematibe cezakirin û ti sedemên din ên astengkirinê tune ne

Heke hûn xwedî mafê penaberiyê, taybetmendiya penaberê an jî parastina binî (subsidiar) ne, dibe ku demên prosedûra penaberiyê li ser 5 salan rûniştina pêşîn bêne hesabandin, li gorî § 55 bend 3 AsylG.

Hevjîn û zarokên nebalix dikarin bi hev re welatdar bibin, her çend ew hîn ne ji 5 salan ve li Almanyayê bi qanûnî rûniştibin, li gorî § 10 bend 2 StAG. Ji bo hevjînen kesên Alman şertên hêsantir hene li gorî § 9 StAG. Ji bo wan, piştî 2 salan zewacê, demeke rûniştinê ya 3 salan tê pêwîstin. Zarokên nebalix jî dikarin bi hev re welatdar bibin.

Nîşanî

Ji bo welatdarîyê li Schleswig-Holstein, dezgehên welatdarî yê navçeyan û bajarên serbixwe berpirsiyar in. Di salên dawî de pir daxwazên welatdarî hatine kirin û dezgehên berpirsiyar bi awayek cuda kar kirine ser wan. Ji ber vê yekê, hûn divê xwe amade bikin ji bo demên pêvajoyê yê cuda û carinan pir dirêj. Pêvajoya welatdarî dikare heta 3 salan an jî zêdetir bidome.

Ji bo ku pêvajoya lêkolînê dereng nebe, tê pêşniyar kirin ku daxwazê bi awayek pir rast û temam were amadekirin. Di vê çarçoveyê de, hûn dikarin alîkariya şewirmendiyê bistînin.

4.6 Agahdarî ji bo kesên xwedî parastinê

4.6.1 Zêdetir ji yek destûra rûniştinê li hev demê

Heke hûn xwedî statûyek parastinê ne, mînakî mafê penaberiyê, taybetmendiya penaberê, parastina binî (subsidiar) an jî qedexekirina şandinê (Abschiebungsverbot), dibe ku biryara ku hûn vê statûya parastinê ji bo destûra rûniştinê ya din berdin, pir dijwar be. Heke hûn mafê girtina destûra rûniştinê ji bo armancek din hene, ne mecbûr in ku berî ku ev statû ji aliyê BAMF ve were betal kirin, ji wê berdin.

Li gorî AufenthG, dibe ku zêdetir ji yek destûra rûniştinê li hev demê hebe. Di vê derbarê de, baş e ku hûn şêwirmendiya kesane bistînin û piştgirî werbigirin.

Ev imkân a hebûna zêdetir ji yek destûra rûniştinê ji bo we avantajek e, ji ber ku hûn dikarin mafên ku statûya parastinê dide we, berdeham bikin. Li aliyê din, destûra rûniştinê ya din, mînakî ji bo armanca karê, dikare ewlehiya zêdetir di derbarê rûniştina we li Almanyayê de pêşkêş bike, bêtir ku bi guherîna rewşa Sûriyê ve girêdayî be.

4.6.2 Pêşwext vekolîna rastkirina statûya rûniştinê

Gava ku şert têne pêkanîn, divê hûn lêkolîn bikin ka daxwazek ji bo van tiştan gengaz e:

- destûra rûniştinê ya serbixwe ji statûya parastinê. Mînakî ji bo armanca perwerdeyê an jî karê
- destûra rûniştinê ya domdar
- destûra rûniştinê ya domdar li Yekîtiya Ewropayê (Daueraufenthalt-EU)
- welatdarî

Ev tişt (bi îstîsna daxwaza welatdarîyê) dikare di demê pêvajoya betal kirina statûya parastinê de ji aliyê BAMF ve jî were kirin. Ofîsa biyanîyan (Ausländerbehörde) mecbûr e ku daxwazên we yên wisa biparêze û bi wan re bixebite.

5. Bernameyên qebûlkirina eyaletê

Fermana qebûlkirina eyaletê ji bo Sûriyê (Landesaufnahmeanordnung Syrien)

Ji sala 2013 heta dawiya sala 2024, eyaleta Schleswig-Holstein li Sûriyên ku li Schleswig-Holstein dijin destûr da ku endamên malbata xwe li ser bingeha fermana qebûlkirina eyaletê (L-AAO) ji bo Sûriyê li gorî § 23 bend 1 AufenthG bîne Almanyayê. Şert ew bû ku daxuyaniya berpirsiyariyê (Verpflichtungserklärung) were dayîn, lê lêçûnên tenduristiyê ji aliyê Sozialamt ve têne vegirtin.

Ji destpêka sala 2025 ve, ev fermana L-AAO nehatî dirêjkirin. Ev tê vê wateyê ku êdî nikare endamên malbata din bîne anîn. Destûrên rûniştinê yên hîn jî li gorî § 23 bend 1 AufenthG hene, heta demê ku di wan de hatî nivîsandin derbas dibin. Pir caran demê destûra rûniştinê bi demê derbasbûna daxuyaniya berpirsiyariyê ve girêdayî ye.

Li gorî rewşa Adara 2026, ofîsên biyanîyan dikarin destûra rûniştinê li gorî § 23 bend 1 AufenthG dîsa dirêj bikin, ji ber ku rewşa li Sûriyê hîn jî ne stabîl e. Lê şert ew e ku dabînkirina jiyane bi serê xwe were kirin an jî daxuyaniyek nû ya berpirsiyariyê were dayîn.

Li ser bingeha statûyek parastinê li gorî § 23 bend 1 AufenthG, ti sînorkirinek qanûnî tune ye ku heke şert tene pêkanîn, destûra rûniştinê ya din were girtin.

Bernameya qebûlkirina eyaletê 500 (LAP 500)

Eyaleta Schleswig-Holstein di sala 2018 de biryar da ku 500 kesên penaber ên bi taybetî pêdivdarê parastinê qebûl bike. Heta sala 2021, bi giştî 511 kes li Misirê hatin hilbijartin û qebûl kirin, di nav wan de jî kesên penaber ên ji Sûriyê hebûn. Ew destûra rûniştinê li gorî § 23 bend 1 AufenthG wergirtin.

Hin ji Sûriyên vê bernamêyê ji aliyê ofîsên biyanîyan ên berpirsiyar ve jixwe hatine agahdar kirin ku destûra rûniştinê ya wan di demeke nêzik de dibe ku êdî neyê dirêj kirin. Ofîsa biyanîyan wan daxwaz dike ku ji bo cûreyên din ên destûra rûniştinê daxwaz bikin.

Li ser bingeha statûyek parastinê li gorî § 23 bend 1 AufenthG, ti sînorkirinek qanûnî tune ye ku, heke şert tene pêkanîn, destûra rûniştinê ya din were girtin.

Nîşanî

Kesên ku ji L-AAO û LAP 500 têkildar in, divê li gorî rewşa xwe ya taybet şêwirmendiyê bistînin da ku rêyên herî guncaw bîne dîtin. Ev dikare mînakî destûra rûniştinê ji bo yekbûna malbatê, perwerde, kar an jî daxwazek li komîsyona rewşên dijwar be. Ka li gorî rewşa niha ya Sûriyê daxwaza penaberiye jî hêvîdar e an na, divê hûn bi lez û bi awayek berfireh li ser vê mijarê şêwirmendiyê bistînin.

6. 'Vegera dilxwazî'

Hene hin rewş ku Sûriyên biryar didin ku vegerin Sûriyê. Ev dikare di rewşên ku ew mecbûr in welatê bihêlin û ti hêvî ji bo girtina destûra rûniştinê li Almaniyayê tune be, pêk were. Ji bo vê rewşê, em 'vegera dilxwazî' di nav tîrnakê de bi kar tînin.

Lê her weha hene rewşên ku Sûriyên, her çend xwedî destûra rûniştinê ne jî, ji ber sedemên taybet vegera dilxwazî hilbijêrin.

Ji bo her du rewşan, eyaleta Schleswig-Holstein şêwirmendî û piştgirî ji bo vegerê pêşkêş dike. Ev bi taybetî alîkariya rêwîtiyê (Reisebeihilfe) ji bo van armancan dihevine:

- Xwarin û vexwarin (verpflegung)
- Piştgiriya tenduristiyê (medizinische Versorgung)
- Veguhastina bo Sûriyê û di nav Sûriyê de (beförderung)
- Peydakirinê pasaportê an jî belgeyek şûna pasaportê

Ji bilî şêwirmendiya vegerê ya ofîsên biyanîyan, ji aliyê Diakonie Schleswig-Holstein ve jî şêwirmendiyek serbixwe ya derbarê perspektîv û vegera dilxwazî tê pêşkêş kirin. Agahdariyên têkilî yên Diakonie hûn dikarin di beşa paşîn de bibînin.

Ev şêwirmendî dilxwazî ye, nepenî ye, belaş e û ne bi demek diyarkirî ve girêdayî ye. Di vê çarçoveyê de, hûn dikarin pirsên derbarê vegera xwendinê, perwerdeyê, kar û tevlihbûna dîsa li bazara karê jî nîqaş bikin.

Handwriting practice lines consisting of 25 horizontal dotted lines.

7. Lassen Sie sich beraten ...

Rechtsberatung (für juristische Fragen)

Flüchtlingsrat Schleswig-Holstein e. V. in Kiel

E-Mail: beratung@frsh.de, Telefon: 0431 734 900

Webseite: <https://www.frsh.de/fluechtlingsrat/beratungsangebot-beim-fluechtlingsrat>

Refugee Law Clinic Kiel

E-Mail: info@law-clinic-kiel.de

Webseite: www.law-clinic-kiel.de

Migrationsberatungsstellen in Schleswig-Holstein

(für soziale, rechtliche und gesellschaftliche Fragen)

Übersicht des Flüchtlingsrats Schleswig-Holstein über Beratungsstellen in Schleswig-Holstein:

Webseite: <https://www.frsh.de/service/beratungsstellen/>

Beratung für jugendliche unbegleitete Flüchtlinge

lifeline-Vormundschaftsverein Schleswig-Holstein e. V.

E-Mail: lifeline@frsh.de, Telefon: 0431 2405828

Webseite: www.lifeline-frsh.de

Beratung für geflüchtete Frauen

Projekt Myriam

E-Mail: myriam@frauenwerk.nordkirche.de

Telefon: 0431 55779193 oder 0170 9350800

Webseite: www.myriam.sh

Beratung für LSBTIQ*-Personen

HAKI e. V. – Raum für lesbische schwule bi* trans* inter* queere Menschen

in Schleswig-Holstein

E-mail: post@haki-sh.de, Telefon: 0431 17090

Webseite: <https://haki-sh.de/>

Fluchtgrund queer: Queer Refugees Deutschland – LSVD

E-Mail: queer-refugees@lsvd.de

Telefon: 0221 92596117 oder 0221 92596120

Webseite: <https://www.queer-refugees.de/>

Auswahl von Fachanwält*innen für Asyl- und Aufenthaltsrecht in Schleswig-Holstein

(für rechtlichen Fragen, anwaltlicher Vertretung, Klagen und Widersprüche, Gerichtsverfahren etc.)

Download: https://www.frsh.de/fileadmin/pdf/Fluechtlingsberatung_aktuell/Kontaktliste-RAInnen-20250711_Stand_16.09.25.pdf

Informationen zur Härtefallkommission Schleswig-Holstein

Webseite der Härtefallkommission in Schleswig-Holstein:

https://www.schleswig-holstein.de/DE/landesregierung/themen/inneres-sicherheit-verwaltung/haertefallkommission/haertefallkommission_node.html

Leitfaden mit Informationen für Geflüchtete und Unterstützer*innen zur Härtefallkommission:

Download: https://www.frsh.de/fileadmin/pdf/Fluechtlingsberatung_aktuell/zbbs-broschuere_haertefallantraege_web.pdf

Beratung in der Abschiebungshaft Glückstadt

Rechtsberatung beim Flüchtlingsrat Schleswig-Holstein

E-Mail: beratung@frsh.de, Telefon: 0431 734900

Sozialberatung der Diakonie Altholstein

Webseite: <https://www.diakonie-altholstein.de/den-alltag-meistern/migration-integration/sozialberatung-in-der-abschiebungshafteinrichtung>

E-Mail: ahe-glueckstadt@diakonie-altholstein.de, Telefon: 04321 25053015

8. Kontakte und Beratungsangebote der Mitherausgeber

Arbeiterwohlfahrt Landesverband Schleswig-Holstein e.V.

Webseite: <https://www.awo-sh.de/>

Migrationsberatung (MBE): <https://www.awo-sh.de/migrationsberatung-mbe>

Migrationsberatung (MBSH): <https://www.awo-sh.de/migrationsberatung-mbs-h>

Jugendmigrationsdienst (JMD): <https://www.awo-sh.de/jugendmigrationsdienst>

Behördenunabhängige Asylverfahrensberatung (AVB):

<https://www.awo-sh.de/asylverfahrensberatung>

Diakonie Schleswig-Holstein

Webseite: <https://www.diakonie-sh.de/>

Flüchtlingssozialarbeit, Ehrenamtliche Flüchtlingsarbeit, Unabhängige freiwillige Perspektiv- und Rückkehrberatung, Migrationsfachdienste:

<https://www.diakonie-sh.de/ich-suche-hilfe/suche/thema/flucht-und-migration>

Flüchtlingsrat Schleswig-Holstein e.V.

Rechtsberatung: <https://www.frsh.de/fluechtlingsrat/beratungsangebot-beim-fluechtlingsrat>

Aktiv in Schleswig-Holstein: <https://www.frsh.de/aktiv-in-schleswig-holstein>

Schleswig-Holstein Ahoi!: <https://www.frsh.de/fluechtlingsrat/schleswig-holstein-ahoi>

Beratungsnetzwerk Alle an Bord! – Perspektive Arbeitsmarkt für Geflüchtete:

<https://www.frsh.de/fluechtlingsrat/alle-an-bord>

Landesbeauftragte für Flüchtlings-, Asyl- und Zuwanderungsfragen Schleswig-Holstein

Webseite: <https://www.landtag.ltsh.de/beauftragte/fb/>

Der PARITÄTISCHE Wohlfahrtsverband Schleswig-Holstein

Webseite: <https://www.paritaet-sh.org/>

Beratungsnetzwerk Alle an Bord! - Perspektive Arbeitsmarkt für Geflüchtete:

<https://www.paritaet-sh.org/projekte/alle-an-bord.html>

Netzwerk B.O.A.T. - Beratung, Orientierung, Arbeit, Teilhabe - Integrationsförderung für Geflüchtete in Schleswig-Holstein Netzwerk B.O.A.T.: <https://www.paritaet-sh.org/boat.html>

Landesnetzwerk Migrantenorganisationen Schleswig-Holstein – LaNeMo SH:

<https://www.paritaet-sh.org/projekte/lanemo.html>

Syrische Gemeinde Schleswig-Holstein e.V.

Webseite: <https://www.sgs-h.de/>

Sophienblatt 88–90, 24114 Kiel

Montag, Mittwoch und Donnerstag von 16:00 bis 18:00 Uhr

Telefon: 015 560 560 555

E-Mail: info@sgs-h.de

ولا توجد قيود قانونية، بالنسبة للحاصلين على تصريح إقامة وفقًا للمادة 23 الفقرة 1 من قانون الإقامة، تمنعهم من الحصول على نوع آخر من تصاريح الإقامة، إذا استوفوا الشروط اللازمة.

برنامج الاستقبال (LAP-500) على مستوى الولاية

قررت ولاية شليسفيغ-هولشتاين في عام 2018 استقبال 500 شخص من اللاجئين الأكثر حاجة للحماية. وبحلول عام 2021، تم اختيار واستقبال 511 شخصًا من مصر، وكان من بينهم أيضًا لاجئون من سوريا. وقد حصلوا على تصريح إقامة وفقًا للمادة 23 الفقرة 1 من قانون الإقامة. وقد أبلغت دوائر الأجانب المختصة بعض السوريين ضمن هذا البرنامج بأن تصاريح إقامتهم قد لا يتم تمديدتها في المستقبل القريب. وتدعوهم دائرة الأجانب إلى التقدم بطلب للحصول على أنواع أخرى من تصاريح الإقامة.

ولا توجد قيود قانونية، بالنسبة للحاصلين على تصريح إقامة وفقًا للمادة 23 الفقرة 1 من قانون الإقامة، تمنعهم من الحصول على نوع آخر من تصاريح الإقامة، إذا استوفوا الشروط اللازمة.

تنبيه

يُنصح الأشخاص المتأثرون ببرنامج الاستقبال على مستوى الولاية (L-AAO) وبرنامج 500 الحصول على استشارة لمعرفة الخيارات المتاحة في حالتهم بشكل فردي. وقد تشمل هذه الخيارات، على سبيل المثال، الحصول على تصريح إقامة لغرض لم شمل الأسرة، أو الدراسة، أو التدريب، أو العمل، أو التقدم بطلب إلى لجنة الحالات الإنسانية. كما يُنصح بشدة بالحصول على استشارة دقيقة لمعرفة ما إذا كان تقديم طلب لجوء في ظل الوضع الحالي في سوريا يُعد خيارًا مناسبًا.

6. "العودة الطوعية"

توجد حالات يقرر فيها بعض السوريين العودة إلى سوريا. وقد يحدث ذلك عندما يكون الشخص ملزمًا بمغادرة البلاد ولا توجد لديه إمكانية للحصول على تصريح إقامة في ألمانيا. ولهذا السبب، يتم وضع مصطلح "العودة الطوعية" بين علامتي اقتباس. لكن توجد أيضًا حالات يقرر فيها أشخاص يحملون تصريح إقامة العودة إلى سوريا لأسباب شخصية خاصة بهم. وفي كلتا الحالتين، توفر ولاية شليسفيغ-هولشتاين خدمات استشارية ودعمًا لعملية العودة.

ويشمل ذلك بشكل خاص تقديم مساعدات لتغطية تكاليف السفر للأغراض التالية:

- تكاليف المعيشة
- الرعاية الطبية
- تكاليف التنقل إلى سوريا وداخلها
- استخراج جواز سفر أو وثيقة بديلة

وإلى جانب استشارات العودة التي تقدمها دوائر الأجانب، توفر مؤسسة Diakonisches Werk Schleswig-Holstein استشارة مستقلة بشأن الخيارات المستقبلية والعودة الطوعية. ويمكن العثور على بيانات التواصل الخاصة بالمؤسسة في القسم التالي. وتكون هذه الاستشارة طوعية، وسرية، ومجانية، ودون التزام بإطار زمني محدد. كما يمكن خلالها مناقشة مسائل تتعلق بإعادة الاندماج في مجالات التعليم والعمل وسوق العمل.

تنبيه

في ولاية شليسفيغ-هولشتاين، تتولى دوائر التجنيس في المناطق والمدن المستقلة مسؤولية إجراءات الحصول على الجنسية. وخلال السنوات الأخيرة، تم تقديم عدد كبير جدًا من طلبات التجنيس، مما أدى إلى اختلاف قدرة الجهات المختصة على التعامل معها. لذلك، يجب الاستعداد لفترات معالجة متفاوتة وقد تكون طويلة جدًا. وقد تستغرق إجراءات الحصول على الجنسية ما يصل إلى ثلاث سنوات أو أكثر.

ولتجنب تأخير المعالجة، يُنصح بإعداد الطلب بشكل دقيق وكامل قدر الإمكان، والحصول على دعم من جهة استشارية مختصة.

4.6 إرشادات للأشخاص الحاصلين على حماية

4.6.1 إمكانية الجمع بين أكثر من تصريح إقامة

إذا كنت حاصلاً على وضع حماية، مثل حق اللجوء أو صفة لاجئ أو الحماية الثانوية أو حظر الترحيل، فقد يكون من الصعب اتخاذ قرار بالتخلي عن هذا الوضع لصالح نوع آخر من الإقامة. لكن إذا كان لديك حق في الحصول على تصريح إقامة لغرض آخر، فأنت غير مُلزم بالتخلي عن وضع الحماية قبل أن يتم سحبه من قبل المكتب الاتحادي للهجرة واللاجئين (BAMF). كما يتيح قانون الإقامة إمكانية وجود أكثر من تصريح إقامة في نفس الوقت. لذلك، يُنصح بالحصول على استشارة فردية في هذا الشأن. وتتمثل ميزة ذلك في أنه يمكنك الاستمرار في الاستفادة من الحقوق التي يوفرها لك وضع الحماية. وفي المقابل، قد يمنحك الحصول على تصريح إقامة إضافي، مثل الإقامة لغرض العمل، مزيداً من الأمان والاستقرار في ألمانيا، بغض النظر عن أي تغييرات في الوضع في سوريا.

4.6.2 التحقق المبكر من تثبيت الإقامة

بمجرد استيفاء الشروط، يُنصح بالتحقق من إمكانية التقدم بطلب للحصول على:

- تصريح إقامة مستقل عن وضع الحماية، مثل الإقامة لغرض الدراسة أو العمل
- الإقامة الدائمة
- تصريح الإقامة الدائمة - الاتحاد الأوروبي
- الجنسية

ويمكن تقديم هذه الطلبات - باستثناء طلب الحصول على الجنسية - حتى أثناء إجراءات سحب وضع الحماية من قبل المكتب الاتحادي للهجرة واللاجئين (BAMF). وتكون دائرة الأجانب ملزمة بالنظر في هذه الطلبات.

5. برامج الاستقبال على مستوى الولايات

برنامج الاستقبال على مستوى الولاية - سوريا

منذ عام 2013 وحتى نهاية عام 2024، أتاحت ولاية شليسفيغ-هولشتاين للسوريين المقيمين فيها إمكانية لم شمل أفراد أسرهم إلى ألمانيا، وذلك على أساس برنامج استقبال على مستوى الولاية (L-AAO) وفقاً للمادة 23 الفقرة 1 من قانون الإقامة. وكان من الشروط لتقديم تعهد بالتكفل، بينما كانت تكاليف العلاج الصحي تُغطى من قبل مكتب الشؤون الاجتماعية. ومنذ بداية عام 2025، لم يتم تمديد هذا البرنامج، مما يعني أنه لم يعد بالإمكان استقدام أفراد جدد من العائلة. أما تصاريح الإقامة التي تم منحها سابقاً وفقاً للمادة 23 الفقرة 1 من قانون الإقامة، فتبقى سارية حتى نهاية مدة صلاحيتها المحددة. وغالباً ما تكون مدة تصريح الإقامة مرتبطة بمدة سريان التعهد بالتكفل. حتى مارس 2026، يمكن لدائرة الأجانب تمديد تصاريح الإقامة وفقاً للمادة 23 الفقرة 1 من قانون الإقامة، نظراً لاستمرار عدم استقرار الوضع في سوريا، لكن يُشترط في هذه الحالة تأمين المعيشة بشكل مستقل أو تقديم تعهد تكفل جديد.

الإقامة الدائمة للأشخاص الحاصلين على إقامة إنسانية، وفقاً للمادة 26 الفقرة 4 بالاقتران مع المادة 9 من قانون الإقامة
يمكن للأشخاص الحاصلين على تصريح إقامة لأسباب إنسانية وفقاً للمواد 22 إلى 25 من قانون الإقامة، الحصول على الإقامة الدائمة في حال استيفاء الشروط المنصوص عليها في المادة 9 الفقرة 2 الجملة 1 من قانون الإقامة، وذلك ضمن سلطة التقدير لدى الجهات المختصة. وفي بعض الحالات، يمكن الاستثناء من شرط تأمين المعيشة، مثل حالات المرض أو الإعاقة. كما يمكن، وفقاً للمادة 26 الفقرة 4 الجملة 3 من قانون الإقامة، احتساب مدة إجراءات اللجوء ضمن فترة الخمس سنوات المطلوبة للإقامة السابقة، وذلك ضمن شروط معينة.

الإقامة الدائمة للأطفال، وفقاً للمادة 35 من قانون الإقامة
يمكن للأطفال الذين حصلوا على تصريح إقامة ضمن مُ شمل الأسرة من أحد الوالدين، الحصول على الإقامة الدائمة دون الحاجة إلى تأمين معيشتهم بشكل مستقل.

ويشترط في ذلك، بحسب إحدى الحالتين التاليتين:

- الحصول على تصريح إقامة لمدة 5 سنوات ابتداءً من سن 16 عاماً
- أو الحصول على تصريح إقامة لمدة 5 سنوات ابتداءً من سن 18 عاماً، وفي هذه الحالة يُشترط أيضاً مستوى لغة B1، وتأمين المعيشة، أو الالتحاق بمدرسة أو تدريب مهني أو دراسة جامعية

كما ينطبق هذا المسار الميسر للحصول على الإقامة الدائمة، وفقاً للمادة 26 الفقرة 4 الجملة 4 من قانون الإقامة، على الأشخاص الحاصلين على إقامة إنسانية، إذا كانوا قد دخلوا إلى ألمانيا قبل بلوغ سن 18 عاماً.

4.5 الحصول على الجنسية

يُعدّ الحصول على الجنسية الخطوة النهائية في الاندماج من الناحية القانونية. ولا يمكن سحب الجنسية إذا تم الحصول عليها بشكل قانوني، ولذلك يتم التدقيق بشكل دقيق جداً في استيفاء جميع الشروط قبل منحها.

الشروط وفقاً للمادة 10 من قانون الجنسية:

- وجود تصريح إقامة طويل الأمد أو إقامة دائمة. ولا تُعتبر تصاريح الإقامة المؤقتة، مثل الإقامة لغرض الدراسة أو التدريب أو البحث عن عمل، أو الإقامة لأسباب إنسانية وفقاً للمواد 22 و23 و25 الفقرات 3 إلى 5 من قانون الإقامة، كافية. وفي هذه الحالة، يجب أولاً الحصول على الإقامة الدائمة قبل التقدم للجنسية
- الإقامة القانونية في ألمانيا لمدة لا تقل عن 5 سنوات
- إثبات الهوية واستيفاء شرط حيازة جواز سفر ساري
- تأمين المعيشة لك ولأفراد أسرته
- مستوى لغة ألمانية B1
- معرفة أساسية بالنظام القانوني والاجتماعي في ألمانيا، ويتم إثباتها من خلال اختبار "الحياة في ألمانيا" (اختبار الجنسية)
- الالتزام بالنظام الديمقراطي الحر في ألمانيا
- الإقرار بالمسؤولية التاريخية الخاصة لألمانيا عن ظلم الحقبة النازية ونتائجها، وخاصة حماية الحياة اليهودية، وكذلك الالتزام بالتعايش السلمي بين الشعوب وحظر شنّ الحروب العدوانية
- عدم صدور حكم قضائي في جريمة، وعدم وجود أسباب أخرى تمنع الحصول على الجنسية

إذا كنت حاصلاً على حق اللجوء أو صفة لاجئ أو الحماية الثانوية، يمكن احتساب مدة إجراءات اللجوء ضمن مدة الإقامة المطلوبة (5 سنوات)، وذلك وفقاً للمادة 55 الفقرة 3 من قانون اللجوء. كما يمكن للزوج أو الزوجة، وكذلك الأطفال القاصرين، الحصول على الجنسية معاً، حتى لو لم يكونوا قد أقاموا في ألمانيا لمدة خمس سنوات بشكل قانوني، وذلك وفقاً للمادة 10 الفقرة 2 من قانون الجنسية. أما بالنسبة لأزواج المواطنين الألمان، فتوجد تسهيلات إضافية وفقاً للمادة 9 من قانون الجنسية، حيث يكفي مرور سنتين على الزواج مع مدة إقامة لا تقل عن ثلاث سنوات. ويمكن أيضاً منح الجنسية للأطفال القاصرين ضمن هذا الإطار.

4.4 الإقامة الدائمة

الإقامة الدائمة، وفقاً للمادة 9 من قانون الإقامة
الإقامة الدائمة هي تصريح إقامة غير محدد المدة، ويمكن من خلالها الشعور بالأمان والاستقرار في ألمانيا.

الشروط الأساسية للحصول على الإقامة الدائمة وفقاً للمادة 9 من قانون الإقامة:

- الإقامة في ألمانيا لمدة لا تقل عن 5 سنوات بتصريح إقامة
- تأمين المعيشة (ويُستثنى من ذلك في حالات المرض أو الإعاقة)
- دفع اشتراكات في نظام التقاعد لمدة 60 شهراً (ويُستثنى من ذلك في حالات المرض أو الإعاقة)
- عدم وجود أسباب تتعلق بالأمن أو النظام العام تمنع منح الإقامة
- مستوى لغة ألمانية (B1) ويُستثنى من ذلك في حالات المرض أو الإعاقة.
- معرفة أساسية بالنظام القانوني والاجتماعي في ألمانيا (ويُستثنى من ذلك في حالات المرض أو الإعاقة)
- إثبات الهوية واستيفاء شرط حيازة جواز سفر ساري
- توفر سكن مناسب لك ولعائلتك

وبالإقامة الدائمة، يُسمح لك بمغادرة ألمانيا لمدة تصل إلى 6 أشهر.

الإقامة الدائمة للأشخاص الحاصلين على اللجوء أو صفة لاجئ، وفقاً للمادة 26 الفقرة 3 بالاقتران مع المادة 9 من قانون الإقامة

بالنسبة للأشخاص الحاصلين على اللجوء أو صفة لاجئ، يوفر القانون شروطاً أسهل للحصول على الإقامة الدائمة وفقاً للمادة 26 الفقرة 3 بالاقتران مع المادة 9 من قانون الإقامة.

ومن أهم هذه الشروط:

- الإقامة لمدة 5 سنوات بتصريح إقامة، مع احتساب فترة إجراءات اللجوء
- تأمين المعيشة بنسبة تزيد عن 50% (مع إمكانية وجود استثناءات في حالات المرض أو الإعاقة)
- مستوى لغة ألمانية A2
- معرفة أساسية بالنظام القانوني والاجتماعي في ألمانيا
- عدم وجود أسباب تتعلق بالأمن أو النظام العام تمنع منح الإقامة
- توفر سكن مناسب لك ولعائلتك

وإذا كان مستوى اللغة C1، مع تأمين المعيشة بنسبة لا تقل عن 75%، فيكفي توفر إقامة لمدة 3 سنوات فقط، بما في ذلك مدة إجراءات اللجوء.

تصريح الإقامة الدائمة - الاتحاد الأوروبي، وفقاً للمادة 9a من قانون الإقامة

يتيح هذا النوع من تصاريح الإقامة الدائمة داخل دول الاتحاد الأوروبي. ومن خلاله، يمكنك على سبيل المثال الدخول إلى إحدى دول الاتحاد الأوروبي بسهولة أكبر أو الانتقال للعمل بين دول مختلفة داخل الاتحاد. وتشبه شروط الحصول عليه إلى حد كبير الشروط المطلوبة للحصول على الإقامة الدائمة وفقاً للمادة 9 من قانون الإقامة. ويُتبع هذا التصريح الإقامة لمدة تصل إلى 6 سنوات في دولة أخرى من دول الاتحاد الأوروبي، أو مغادرة الاتحاد الأوروبي لمدة تصل إلى 12 شهراً. ومع ذلك، وفي العادة، يتطلب الإقامة لفترة طويلة في دولة أخرى من دول الاتحاد الأوروبي الحصول على تصريح إقامة إضافي من تلك الدولة، رغم وجود هذا التصريح الصادر من ألمانيا.

كما يمكن لوالدي الأطفال القاصرين الحاصلين على إقامة وفقًا للمادة 25a من قانون الإقامة، الحصول، ضمن شروط معينة، على تصريح إقامة وفقًا للمادة 25a الفقرة 2 من قانون الإقامة، أو على نوع خاص من الإقامة المؤقتة وفقًا للمادة 60a الفقرة 2b من قانون الإقامة.

4.3.2 البالغون المندمجون بشكل مستدام، وفقًا للمادة 25b من قانون الإقامة

يمكن للبالغين الحاصلين على إقامة مؤقتة لغرض الترحيل (Duldung) والذين اندمجوا بشكل مستدام، الحصول على تصريح إقامة وفقًا للمادة 25b من قانون الإقامة، وذلك في حال الإقامة لفترة طويلة.

الشروط:

- الإقامة في ألمانيا لمدة لا تقل عن ست سنوات، أو أربع سنوات في حال العيش مع أطفال قاصرين في نفس الأسرة
- الالتزام بالنظام الديمقراطي الحر في ألمانيا
- مستوى لغة A2 (شفهي)، ويُستثنى من ذلك في حالات المرض أو الإعاقة
- اجتياز اختبار "الحياة في ألمانيا" أو اختبار الجنسية كدليل على المعرفة الأساسية بالنظام القانوني والاجتماعي وظروف الحياة
- تأمين المعيشة بشكل عام بنسبة تزيد عن 50% من خلال العمل، مع إمكانية وجود استثناءات في بعض الحالات، ويُستثنى من ذلك في حالات المرض أو الإعاقة
- إثبات التحاق الأطفال في سن الدراسة بالمدرسة
- استيفاء شرط حيازة جواز سفر ساري
- إثبات الهوية وعدم تقديم معلومات خاطئة أو مضللة بشأن الهوية أو الجنسية، مع التعاون في هذا الشأن
- عدم ارتكاب جرائم

كما يمكن للزوج أو الزوجة، أو الشريك، وكذلك الأطفال القاصرين الذين يعيشون مع شخص مستفيد وفقًا للمادة 25b ضمن أسرة واحدة، الحصول على تصريح إقامة وفقًا لنفس المادة، وذلك ضمن شروط معينة.

4.3.3 لجنة الحالات الإنسانية، وفقًا للمادة 23a من قانون الإقامة

يمكن للأشخاص البالغين الذين يقيمون في ألمانيا عادةً منذ ما لا يقل عن أربع سنوات، أو للأشخاص دون سن 27 عامًا الذين يقيمون عادةً منذ ما لا يقل عن ثلاث سنوات، ولا تتوفر لديهم أي إمكانية أخرى للحصول على تصريح إقامة، تقديم طلب إلى لجنة الحالات الإنسانية المختصة في شليسفيغ-هولشتاين.

ويتم الأخذ بعين الاعتبار بشكل خاص الجوانب التالية من الاندماج والظروف الخاصة:

- مستوى لغة (A2 شفهي)
- العمل والسعي المستمر للحصول على عمل
- التحاق الأطفال برياض الأطفال أو المدرسة
- وجود علاقات اجتماعية خارج نطاق الجالية
- القيام بمهام تربية أو رعاية أفراد من الأسرة
- المشاركة المجتمعية أو العمل التطوعي
- وجود مشاكل صحية خطيرة لم يتم تقييمها من قبل المكتب الاتحادي للهجرة واللاجئين (BAMF)
- خطر الانفصال عن أفراد الأسرة المقيمين في ألمانيا وعدم وجود أقارب في بلد المنشأ
- عدم ارتكاب جرائم
- إثبات الهوية وعدم تقديم معلومات خاطئة أو مضللة بشأن الهوية أو الجنسية، مع التعاون في هذا الشأن
- استيفاء شرط حيازة جواز سفر ساري

تصريح إقامة لمساعد التمرّيز، وفقاً للمادة 19c الفقرة 1 من قانون الإقامة بالاقتران مع § 22a من لائحة العمل
يتطلب عمل بوظيفة مساعد تمرّيز في ألمانيا إتمام تدريب مهني، لكنه لا يُعد تدريباً كاملاً، ولا يخول الحصول على تصريح إقامة وفقاً للمادة 18a من قانون الإقامة. وفي حال وجود حق اللجوء أو صفة لاجئ أو الحماية الثانوية، فقد تتوفر بعد إتمام تدريب بصفة مساعد تمرّيز إمكانية الحصول في نفس الوقت على تصريح إقامة بصفة مساعد تمرّيز، وذلك وفقاً لشروط معينة. ومن بين هذه الشروط وجود عقد عمل مناسب أو عرض عمل إلى جانب إثبات المؤهل.

تنبيه

يمكن أيضاً منح هذا النوع من تصاريح الإقامة إذا كنت قد أتممت تدريباً في مجال التمرّيز في الخارج، حتى لو لم يكن معترفاً به في ألمانيا بشكل كامل.

تصريح إقامة لسائقي مركبات النقل، وفقاً للمادة 19c الفقرة 1 من قانون الإقامة بالاقتران مع § 24a من لائحة العمل
إذا كنت حاصلًا على حق اللجوء أو صفة لاجئ أو الحماية الثانوية، ولديك رخصة قيادة أوروبية للمركبات مثل الشاحنات أو الحافلات، فقد تتوفر لك، ضمن شروط معينة، إمكانية الحصول على هذا النوع من تصاريح الإقامة في نفس الوقت.

تصريح إقامة في حالات المصلحة العامة، وفقاً للمادة 19c الفقرة 3 من قانون الإقامة
يمكن أيضاً منح هذا النوع من تصاريح الإقامة للأشخاص الحاصلين على حق اللجوء أو صفة لاجئ أو الحماية الثانوية. ولا يُمنح إلا في حالات فردية مبررة، ويشترط وجود مصلحة عامة. ويجب أن تكون هذه المصلحة ذات طابع اقتصادي، ويمكن أن تكون على المستوى المحلي أو على مستوى الاقتصاد العام أو سوق العمل. وفي الواقع العملي، نادراً ما يتم استخدام هذا النوع من تصاريح الإقامة.

4.3 الإقامة بعد فترة طويلة في ألمانيا رغم وجود التزام بالمغادرة

إذا كنت تقيم في ألمانيا منذ عدة سنوات، ولديك حالياً إقامة مؤقتة لغرض الترحيل (Duldung)، فقد تتوفر لك، ضمن شروط إضافية معينة، إمكانية الحصول على أحد أنواع تصاريح الإقامة التالية.

4.3.1 الشباب المندمجون بشكل جيد، وفقاً للمادة 25a من قانون الإقامة

يمكن للشباب المندمجين بشكل جيد، وكذلك الشباب البالغين حديثاً الذين لديهم إقامة مؤقتة لغرض الترحيل (Duldung)، الحصول على تصريح إقامة وفقاً للمادة 25a من قانون الإقامة، وذلك ضمن شروط معينة.

الشروط:

- أن يتراوح العمر بين 14 و27 عاماً
- الإقامة في ألمانيا بشكل متواصل لمدة لا تقل عن ثلاث سنوات (سواء بإقامة قانونية أو إقامة مؤقتة أو تصريح أثناء اللجوء)
- الدراسة بنجاح لمدة لا تقل عن ثلاث سنوات، أو الحصول على شهادة مدرسية أو مهنية ألمانية (ويُستثنى من ذلك في حالات المرض أو الإعاقة)
- حيازة إقامة مؤقتة أو تصريح إقامة وفقاً للمادة 104c من قانون الإقامة لمدة سنة قبل تقديم الطلب
- تأمين المعيشة، ما لم يكن الشخص في مرحلة دراسة أو تدريب مهني أو دراسة جامعية
- وجود توقع إيجابي للاندماج
- عدم وجود مؤشرات على عدم الالتزام بالنظام الديمقراطي الحر في ألمانيا
- استيفاء شرط حيازة جواز سفر ساري
- إثبات الهوية وعدم تقديم معلومات خاطئة أو مضللة بشأن الهوية أو الجنسية، مع التعاون في هذا الشأن
- عدم ارتكاب جرائم

4.2.2 العمل الحر وفقًا للمادة 21 من قانون الإقامة

في حال وجود حق اللجوء أو صفة لاجئ أو الحماية الثانوية، فقد تتوفر، ضمن شروط معينة، إمكانية الحصول في نفس الوقت على تصريح إقامة لمزاولة عمل حر وفقًا للمادة 21 من قانون الإقامة.

وتشمل الشروط بشكل خاص: توفر خبرة في مجال الأعمال، ووجود فكرة مشروع قابلة للتنفيذ، وتوفير رأس مال كافٍ. كما يُشترط وجود مصلحة اقتصادية أو حاجة على المستوى المحلي، وأن يكون للمشروع تأثير إيجابي متوقع على الاقتصاد. ولا يُشترط من الناحية القانونية وجود مؤهل رسمي أو مستوى محدد من اللغة، لكن ذلك قد يزيد من فرص تقييم فكرة المشروع بشكل إيجابي.

4.2.3 الإقامة للمؤهلين الحاصلين على إقامة مؤقتة، وفقًا للمادة 19d من قانون الإقامة

بالنسبة للأشخاص الحاصلين على إقامة مؤقتة لغرض الترحيل (Duldung)، يكون الوصول المباشر إلى تصريح إقامة كعامل مؤهل غير ممكن عادةً بسبب المادة 10 الفقرة 3 من قانون الإقامة.

وفي هذه الحالات، يمكن وفقًا للمادة 19d من قانون الإقامة، وتحت شروط خاصة، منح تصريح إقامة للمؤهلين الحاصلين على إقامة مؤقتة.

ويُشترط تحقق واحدة من الحالات الثلاث التالية:

- إتمام تدريب مهني مؤهل في ألمانيا، أو الحصول على مؤهل معترف به مثل مساعد في مجال التمريض، أو الحصول على شهادة جامعية من ألمانيا.
- الحصول على شهادة جامعية أجنبية معترف بها، والعمل لمدة لا تقل عن سنتين بشكل متواصل في وظيفة تتناسب مع هذا المؤهل.
- العمل لمدة ثلاث سنوات متواصلة في وظيفة مؤهلة، مع القدرة على تأمين المعيشة بشكل مستقل خلال السنة الأخيرة قبل تقديم الطلب، دون تلقي مساعدات اجتماعية (باستثناء تكاليف السكن والتدفئة إن وجدت).

وهذا النوع من تصاريح الإقامة لا يخضع للحظر القانوني وفقًا للمادة 10 الفقرة 3 من قانون الإقامة، وبذلك يكون قد تم ما يُعرف بـ "تغيير المسار".

4.2.4 الإقامة لغرض العمل دون تدريب مهني أو دراسة معترف بها

توجد فقط فرص محدودة جدًا للحصول على تصريح إقامة لغرض العمل دون وجود تدريب مهني كامل ومعترف به أو شهادة جامعية.

شروط خاصة للأشخاص فوق سن 45 عامًا

إذا كان عمرك أكثر من 45 عامًا، فقد تُفرض شروط خاصة تتعلق بمستوى الدخل عند التقدم لبعض أنواع تصاريح الإقامة، وذلك وفقًا للمادة 1 الفقرة 2 من لائحة العمل (BeschV)، والهدف من ذلك هو ضمان دفع حد أدنى من الاشتراكات في نظام التقاعد قبل بلوغ سن التقاعد. ويُصحح في هذه الحالة بالحصول على استشارة لمعرفة الحد الأدنى المطلوب من الدخل.

"العمالة الشبه مؤهلة" بخبرة عملية، وفقًا للمادة 19c الفقرة 2 من قانون الإقامة بالاقتران مع § 6 من لائحة العمل

في حال وجود حق اللجوء أو صفة لاجئ أو الحماية الثانوية، قد تتوفر، ضمن شروط معينة، إمكانية الحصول في نفس الوقت على تصريح إقامة لعمال مؤهلين يتمتعون بخبرة عملية واضحة، وذلك وفقًا للمادة 19c الفقرة 2 من قانون الإقامة. وفي هذه الحالة، يمكن الاستغناء عن الاعتراف الرسمي بالمؤهل في ألمانيا إذا تم، من بين أمور أخرى، إثبات وجود مؤهل مهني أجنبي، وخبرة عمل لا تقل عن سنتين خلال السنوات الخمس الأخيرة، بالإضافة إلى تحقيق مستوى دخل معين. أما في حال عدم وجود مؤهل مهني أجنبي، فلا يمكن منح هذا النوع من تصاريح الإقامة إلا في مجال تكنولوجيا المعلومات.

نصيحة للأشخاص الذين لا تزال إجراءات اللجوء لديهم جارية

ابداً قدر الإمكان بالتدريب المهني أثناء إجراءات اللجوء. وفي هذه الحالة، يجب على دائرة الأجانب منح تصريح العمل. كما لا تُطبق حينها "فترة الثلاثة أشهر الأولى قبل الحصول على الإقامة المؤقتة، والتي يمكن خلالها تنفيذ الترحيل". ولا ينطبق ذلك إذا كان التدريب شكلياً فقط. ففي هذه الحالة يُعتبر الطلب إساءة استخدام واضحة، ويجوز لدائرة الأجانب عدم منح إقامة التدريب وفقاً للمادة 60c من قانون الإقامة أو تصريح الإقامة وفقاً للمادة 16g من قانون الإقامة

4.1.2 الدراسة، وفقاً للمادة 16b من قانون الإقامة

في حال وجود حق اللجوء أو صفة لاجئ أو الحماية الثانوية، توجد إمكانية الحصول في نفس الوقت على تصريح إقامة لغرض الدراسة وفقاً للمادة 16b من قانون الإقامة.

وتشمل الشروط بشكل خاص:

- توفر مستوى اللغة المطلوب، وغالباً يكون C1
- الحصول على مقعد دراسي، ويشترط عادة أن تكون الدراسة بدوام كامل، ويشمل ذلك أيضاً البرامج التحضيرية للدراسة والتدريب العملي الإلزامي
- تأمين المعيشة
- استيفاء شرط حياة جواز سفر ساري
- إثبات الهوية
- عدم ارتكاب جرائم

ولا يمكن منح تصريح الإقامة وفقاً للمادة 16b من قانون الإقامة للأشخاص الحاصلين على الإقامة المؤقتة لغرض الترحيل (Duldung)، وذلك وفقاً للمادة 19f من قانون الإقامة.

وبعد الانتهاء من الدراسة، ومع توفر عقد عمل لوظيفة مؤهلة واستيفاء باقي الشروط، يحق للشخص الحصول على تصريح إقامة بصفته عامل مؤهل.

4.2 الإقامة لغرض العمل

4.2.1 عامل مؤهل، وفقاً للمادة 18 من قانون الإقامة

في حال وجود حق اللجوء أو صفة لاجئ أو الحماية الثانوية، توجد إمكانية، في حال إتمام تدريب مهني أو دراسة جامعية والعمل في وظيفة مؤهلة، الحصول في نفس الوقت على تصريح إقامة بصفته عامل مؤهل، وذلك وفقاً لشروط معينة.

ويتم ذلك وفقاً للمادة 18a من قانون الإقامة على أساس تدريب مهني، أو وفقاً للمادة 18b من قانون الإقامة على أساس دراسة جامعية. وتشمل الشروط بشكل خاص: وجود عقد عمل بمستوى عامل مؤهل، والاعتراف بالمؤهل، وتأمين المعيشة، واستيفاء شرط حياة جواز سفر ساري. أما مدى كفاية مستوى اللغة، فيحدده صاحب العمل فقط في حالة تصريح الإقامة كعامل مؤهل.

في حال الحصول على مؤهلات من خارج ألمانيا، يُشترط عادةً الاعتراف بها، على سبيل المثال من خلال الجهة المركزية لتقييم الشهادات الأجنبية أو الجهة المختصة مثل الغرفة المهنية.

نصيحة للأشخاص الذين لا تزال إجراءات اللجوء لديهم جارية

إذا لم تكن إجراءات اللجوء، بما في ذلك إجراءات الطعن أمام المحكمة، قد انتهت بعد، وكنت قد دخلت إلى ألمانيا قبل 29 مارس 2023، فقد يكون من الممكن في بعض الحالات سحب طلب اللجوء من أجل التقدم بطلب للحصول على إقامة بصفة عامل مؤهل. وهذا الإجراء معقد، ويُصح بشدة بأن يتم تحت إشراف محام أو جهة مختصة.

تنبيه مهم: عواقب الحظر القانوني وفقًا للمادة 10 من قانون الإقامة

في حال رفض طلب اللجوء أو تم سحبه، يُمنع في الأساس الانتقال إلى بعض أنواع تصاريح الإقامة لغرض العمل أو التدريب. ويُطبق هذا المنع بشكل خاص في حالات الإقامة المؤقتة لغرض الترحيل (Duldung) أو تصاريح الإقامة وفقًا للمواد 23a و 25a و 25b من قانون الإقامة، إذا كان قد تم المرور بإجراءات لجوء دون نجاح.

تنبيه

إذا كنت متأثرًا بالحظر القانوني وفقًا للمادة 10 من قانون الإقامة، فلا تدع ذلك يثنيك عن السعي للاندماج. ففي كثير من الحالات، يمكن عمليًا الدراسة أو الالتحاق بتدريب مهني أو العمل كعامل مؤهل، حتى إذا كان تغيير الغرض إلى تصريح إقامة مناسب غير ممكن في البداية. وفي مرحلة لاحقة، يمكن الانتقال إلى نوع آخر من الإقامة من خلال ما يُعرف بـ "تغيير المسار" وفقًا للمادة 19d من قانون الإقامة. وينطبق ذلك أيضًا على السوريين الحاصلين على تصاريح إقامة وفقًا للمواد 23a و 25a و 25b من قانون الإقامة. وللاطلاع على تفاصيل المادة 19d من قانون الإقامة (AufenthG)، يرجى الرجوع إلى القسم 4.2.3.

4.1 الإقامة لغرض الدراسة أو التدريب

4.1.1 التدريب، وفقًا للمواد 16a و 16g و 60c من قانون الإقامة

في حال وجود حق اللجوء أو صفة لاجئ أو الحماية الثانوية، توجد إمكانية الحصول في نفس الوقت على تصريح إقامة لغرض التدريب وفقًا للمادة 16a من قانون الإقامة.

وتشمل الشروط بشكل خاص:

- توفر مستوى اللغة المطلوب للتدريب المهني أو الدراسي
- وجود عقد تدريب
- تأمين المعيشة
- استيفاء شرط حيازة جواز سفر ساري

لا يمكن منح تصريح الإقامة وفقًا للمادة 16a من قانون الإقامة إذا كان الحظر القانوني وفقًا للمادة 10 من قانون الإقامة ساريًا. وينطبق الأمر نفسه إذا كان تصريح الإقامة قد انتهى بالفعل وتم منح إقامة مؤقتة (Duldung). وبدلاً من ذلك، يمكن في بعض الحالات، وتحت شروط معينة، الحصول على إقامة طوال مدة التدريب وفقًا للمادة 16g من قانون الإقامة أو المادة 60c من قانون الإقامة.

الشروط وفقًا للمواد 16g أو 60c من قانون الإقامة:

- بدء تدريب مهني مؤهل (لمدة لا تقل عن سنتين)
- إثبات الهوية والتعاون في استخراج جواز السفر ضمن المدد القانونية
- بالنسبة للحاصلين على إقامة مؤقتة: حيازة إقامة مؤقتة لمدة لا تقل عن ثلاثة أشهر (ما يُعرف بـ "الإقامة المؤقتة السابقة")
- عدم وجود إجراءات ترحيل وشيكة
- عدم ارتكاب جرائم
- عدم وجود حظر على العمل وفقًا للمادة 60a الفقرة 6 من قانون الإقامة

إذا تم استيفاء جميع الشروط، يجب على دائرة الأجانب منح إقامة التدريب (الإقامة المؤقتة لغرض التدريب) أو تصريح الإقامة. وفي حالات إساءة الاستخدام الواضحة، يمكن رفض منح تصريح الإقامة أو إقامة التدريب.

وبعد الانتهاء من التدريب، ومع توفر عقد عمل واستيفاء باقي الشروط، يحق للشخص الحصول على تصريح إقامة كعامل مؤهل. ويجب أن يكون العمل متوافقًا مع المؤهل الذي تم الحصول عليه.

ووفقاً للمادة 73 الفقرة 3 من قانون اللجوء، يُفترض قانوناً أن شروط الحماية لم تعد متوفرة في حال السفر إلى بلد المنشأ. ولا يُستثنى من ذلك إلا في الحالات التي يكون فيها السفر ضرورياً لأسباب قهرية، مثل المرض الشديد أو حضور جنازة أحد أفراد الأسرة.

وحتى في الحالات التي لا يكون فيها السفر إلى سوريا مقبلاً بوضع الحماية، يُنصح بالتنسيق مع دائرة الأجانب إذا كانت مدة السفر ستتجاوز ستة أشهر. وذلك لأن تصريح الإقامة ينتهي وفقاً للمادة 51 الفقرة 1 رقم 7 من قانون الإقامة، إذا غادر الشخص البلاد ولم يعد خلال ستة أشهر، أو خلال مدة أطول تحددها دائرة الأجانب.

تنبيه عند السفر إلى سوريا

يُطلب من السوريين الحاصلين على وضع حماية دائماً إبلاغ دائرة الأجانب بأي سفر إلى سوريا وسبب هذا السفر. ولا تُعدّ هذه الرحلات مقبولة إلا إذا كانت لأسباب قاهرة وضرورة من الناحية الإنسانية، وإلا فقد يؤدي ذلك إلى سحب وضع الحماية. وتعود مهمة تقييم ما إذا كانت الرحلة ضرورية لأسباب قاهرة إلى المكتب الاتحادي للهجرة واللاجئين (BAMF)، ولا يُعفى ذلك من ضرورة إبلاغ دائرة الأجانب مسبقاً. أما بالنسبة للسوريين الذين يحملون أنواعاً أخرى من تصاريح الإقامة، فلا توجد قيود على السفر إلى سوريا. ومع ذلك، إذا كانت مدة السفر ستتجاوز ستة أشهر، يُنصح بالتنسيق مسبقاً مع دائرة الأجانب.

4. كيف يمكنني تعزيز فرص بقائي في ألمانيا؟

حتى في حال وجود خطر سحب وضع الحماية، أو إذا كانت إجراءات اللجوء لا تزال جارية ونتيجتها غير مؤكدة، توجد عدة إمكانيات قانونية يمكن من خلالها التأثير بشكل إيجابي على الإقامة في ألمانيا.

الاندماج كعامل أساسي

يلعب الاندماج دوراً مهماً في العديد من القرارات المتعلقة بالإقامة. ويتم أخذ الأمور التالية بشكل خاص بعين الاعتبار بشكل إيجابي:

- المشاركة في دورات الاندماج ودورات اللغة
- الحصول على شهادات اللغة
- اجتياز اختبار "الحياة في ألمانيا" أو اختبار الجنسية بنجاح
- التحاق الأطفال بالمدرسة
- عدم ارتكاب جرائم
- الالتزام بالنظام الديمقراطي الحر في ألمانيا
- اكتساب معرفة أساسية بالنظام القانوني والمجتمعي
- التأهيل المهني (مثل التدريب المهني أو تدريب المساعدين أو العمال)
- إثبات الهوية وتوفير جواز السفر

ويُمنح تصريح الإقامة وفقاً للمادة 5 من قانون الإقامة في العادة فقط إذا:

- كان تأمين المعيشة متوفراً
- كانت الهوية مثبتة
- تم تقديم جواز سفر وطني ساري ومُعترف به
- لم تُرتكب أي جرائم

تنبيه

لا يؤدي الاندماج وحده تلقائياً إلى الحصول على حق البقاء. فلا يمكن منح تصريح إقامة إلا إذا تم استيفاء الشروط القانونية المنصوص عليها، وكان ما يُعرف بـ "تغيير المسار" أو "تغيير الغرض" ممكناً من الناحية القانونية. لذلك، يُنصح بالحصول على استشارة في وقت مبكر، من أجل التخطيط للخطوات بشكل مناسب.

3. ماذا يحدث في حال سحب أو إلغاء وضع الحماية؟

لا تُمنح أوضاع الحماية مثل اللجوء، أو الحماية الثانوية، أو حظر الترحيل بشكل دائم. ففي إجراءات السحب أو الإلغاء، يقوم المكتب الاتحادي للهجرة واللاجئين (BAMF) بمراجعة ما إذا كان ينبغي سحب وضع الحماية الذي تم منحه سابقًا. وفي عام 2025، أصدر المكتب أكثر من 16000 قرار بسحب وضع الحماية. وفي 96.7% من الحالات، سُمح للسوريين بالاحتفاظ بوضع الحماية. x ومن المتوقع حاليًا إعطاء الأولوية في المعالجة لحالات الأشخاص الذين ارتكبوا جرائم خطيرة، وكذلك للسوريين الذين سافروا إلى سوريا خلال فترة إقامتهم، إضافة إلى الرجال القادرين على العمل ويتمتعون بصحة جيدة.

وفي إطار إجراءات السحب، يمكن سحب وضع الحماية إذا رأت الجهات المختصة أن الأسباب التي أدت إلى منحه لم تعد قائمة. وقد يكون ذلك نتيجة تغير الأوضاع في بلد المنشأ، أو تغير الظروف الشخصية، أو بسبب تصرفات الشخص الحاصل على الحماية، مثل السفر إلى بلد المنشأ.

يتم إلغاء وضع الحماية إذا تبين أن الشخص حصل عليه دون وجه حق، على سبيل المثال بسبب تقديم معلومات غير صحيحة أو إخفاء وقائع مهمة.

أما سحب وضع الحماية فيمر بالإجراءات التالية:

يتلقى الشخص المعني أولًا رسالة من المكتب الاتحادي للهجرة واللاجئين (BAMF) تفيد بأنه يتم النظر في بدء إجراءات سحب وضع الحماية، ويُتاح له تقديم ردٍّ أو توضيح. بعد ذلك، يُبلغ المكتب الشخص بما إذا كان سيتم بدء إجراءات السحب أم لا. وفي حال بدء الإجراءات، يُتاح للشخص مرة أخرى تقديم ردٍّ، وفي بعض الحالات تُجرى جلسة استماع لدى المكتب. وإذا أصدر المكتب قرارًا بسحب وضع الحماية، يمكن الطعن في هذا القرار أمام المحكمة.

تنبيه

في حال بدء إجراءات سحب أو إلغاء وضع الحماية، يُنصح بشدة بالحصول على استشارة من جهة مختصة، وعند الحاجة الاستعانة بتمثيل قانوني من محامية أو محام مختص.

لا يعني سحب وضع الحماية تلقائيًا وجود التزام بمغادرة البلاد. وقد يحدث بدلًا من ذلك تخفيض في مستوى الحماية.

فعلى سبيل المثال، قد يُنكر وجود اضطهاد فردي سابق من قبل نظام الأسد، وبالتالي تُسحب صفة اللجوء، وفي الوقت نفسه قد يُقرَّ بعدم قدرة الشخص على تأمين معيشته بشكل مستقل، فيُمنح حظر على الترحيل.

وفي حال سحب جميع أشكال الحماية بشكل كامل من قبل المكتب الاتحادي للهجرة واللاجئين (BAMF)، لا يتم الترحيل تلقائيًا، بل تكون مهمة دائرة الأجانب أولًا هي التحقق مما إذا كان من الممكن منح تصريح إقامة آخر استنادًا إلى مستوى الاندماج الذي تم تحقيقه حتى ذلك الوقت. ويُرجى الرجوع إلى القسم 4 في هذا الشأن.

وإذا كان أحد أفراد الأسرة قد حصل على لجوء عائلي استنادًا إلى شخص آخر يتمتع بالحماية، فإن سحب وضع الحماية يؤدي أيضًا إلى زوال هذا اللجوء العائلي. وفي هذه الحالة، يكون على عاتق المكتب الاتحادي للهجرة واللاجئين التحقق مما إذا كانت هناك أسباب فردية أخرى تبرر منح وضع حماية.

السفر إلى سوريا

ظهرت مطالب متكررة بالسماح بما يُسمَّى بـ "زيارات استطلاعية" إلى سوريا حتى للأشخاص الحاصلين على وضع حماية. إلا أن هذا الأمر لم يتم إدراجه في قانون الإقامة، بل يُلزم السوريون الحاصلون على وضع حماية وتصريح إقامة وفقًا للمادة 25 الفقرات 1 إلى 3 من قانون الإقامة، بإبلاغ دائرة الأجانب عن أي سفر إلى سوريا وسبب هذا السفر، وذلك وفقًا للمادة 47b من قانون الإقامة. وتقوم دائرة الأجانب بنقل هذه المعلومات إلى المكتب الاتحادي للهجرة واللاجئين (BAMF)، الذي يقوم بدوره بمراجعة إمكانية سحب وضع الحماية عند العلم بالسفر إلى سوريا.

2.7. الإقامة الدائمة

الإقامة الدائمة هي تصريح إقامة غير محدد المدة. ومع وجود الإقامة الدائمة، يمكن للسوريين الشعور بالأمان في ألمانيا. للاطلاع على شروط الحصول على تصريح الإقامة الدائمة، يُرجى الرجوع إلى القسم 4.5.

ماذا يحدث للإقامة الدائمة عند سحب وضع الحماية؟

إذا كان لدى شخص سوري إقامة دائمة تم منحها بالارتباط بالمادة 26 الفقرة 3 أو 4 من قانون الإقامة، فهناك من الناحية القانونية إمكانية أن تقوم دائرة الأجانب، بعد سحب وضع الحماية من قبل المكتب الاتحادي للهجرة واللاجئين (BAMF)، بمراجعة ما إذا كان سيتم أيضاً سحب الإقامة الدائمة. وفي هذه الحالة، تقوم دائرة الأجانب بإجراء موازنة بين المصلحة العامة ومصلحة الشخص المعني. وقد تُشكل الجرائم الخطيرة بشكل خاص سبباً لوجود مصلحة عامة في سحب الإقامة الدائمة. ومع ذلك، فإن الإقامة الدائمة تُمنح في الأصل على أساس مستوى الاندماج الذي حققه الشخص، وهو أمر مستقل عن وضع الحماية. لذلك، لا يمكن لدائرة الأجانب في الغالب سحب الإقامة الدائمة فقط بسبب قيام المكتب الاتحادي للهجرة واللاجئين بسحب وضع الحماية نتيجة تغيّر الوضع في سوريا.

إذا سُحبت الإقامة الدائمة، فلا ينشأ تلقائياً التزام بمغادرة البلاد أو خطر العودة إلى سوريا، بل يتم النظر فيما إذا كان من الممكن منح تصريح إقامة استناداً إلى مستوى الاندماج الذي تحقق حتى ذلك الوقت.

هل يجب على السوريين الحاصلين على إقامة دائمة أن يخشوا العودة؟
لا، فالإقامة الدائمة في الأساس لا تتأثر بالوضع في سوريا.

2.8. بعد الحصول على الجنسية

يُعدّ الحصول على الجنسية الخطوة الأخيرة في الاندماج من الناحية القانونية. وحتى في حال عدم التخلي عن الجنسية السورية بعد الحصول على الجنسية الألمانية، يبقى الحق في البقاء في ألمانيا مستقلاً عن الوضع في سوريا، وكذلك مستقلاً عن أي وضع حماية سابق.

ومع ذلك، يمكن للأشخاص من سوريا فقدان الجنسية الألمانية تلقائياً إذا احتفظوا بالجنسية السورية أو أي جنسية أخرى، وانضموا إلى القوات المسلحة السورية أو إلى قوات أجنبية أخرى، أو شاركوا بشكل فعلي في أعمال قتالية ضمن منظمة إرهابية في الخارج، وذلك وفقاً للمادة 28 من قانون الجنسية الألماني.

يمكن سحب الجنسية التي تم الحصول عليها بشكل غير قانوني وفقاً للمادة 35 من قانون الجنسية لمدة تصل إلى 10 سنوات، إذا تم الحصول عليها عن طريق الخداع أو التهديد أو الرشوة، أو من خلال تقديم معلومات غير صحيحة أو غير كاملة بشكل متعمد. ويستهدف المشرع بذلك، على سبيل المثال، الحالات التي ينضم فيها أشخاص حصلوا على الجنسية إلى جمعيات محظورة أو معادية للدستور، أو يرتكبون جرائم معادية للسامية أو عنصرية. وفي مثل هذه الحالات، يُعتبر الإقرار الذي تم تقديمه أثناء إجراءات التجنس بالالتزام بالنظام الديمقراطي الحر بمثابة خداع. وبعد سحب الجنسية، لا يُسمح بالتقدم للحصول على الجنسية مرة أخرى لمدة 10 سنوات وفقاً للمادة 35a من قانون الجنسية. وإذا سُحبت الجنسية، فلا ينشأ تلقائياً التزام بمغادرة البلاد أو خطر العودة إلى سوريا، بل يتم النظر فيما إذا كان من الممكن منح تصريح إقامة استناداً إلى مستوى الاندماج الذي تحقق حتى ذلك الوقت.

هل يجب على السوريين الحاصلين على الجنسية الألمانية أن يخشوا إجبارهم على العودة إلى سوريا؟
لا، فالأشخاص الحاصلون على الجنسية الألمانية، سواء كانوا يحتفظون بالجنسية السورية أو لا، لا يمكن إلزامهم بمغادرة ألمانيا.

الأسرة. وفي هذه الحالات، يجب دائماً النظر في كل حالة بشكل منفصل. إذ يمكن أن تؤدي مدة الإقامة أو عمر الأطفال إلى ترسيخ الإقامة وتحويلها إلى حق إقامة مستقل.

أما إذا كان الشخص الأساسي يحمل تصريح إقامة، على سبيل المثال لغرض العمل، فإن تصريح الإقامة المستمد منه يكون مستقلاً عن أي تطورات في الوضع في سوريا.

هل يجب على السوريين الحاصلين على تصريح إقامة لغرض لم شمل الأسرة أن يخشوا العودة؟

إذا كان لديك تصريح إقامة وفقاً للمواد 28 إلى 36a من قانون الإقامة، فهناك حالتان مختلفتان:

إما أن يكون تصريح إقامتك مستمداً من تصريح إقامة إنساني لشخص آخر. وفي هذه الحالة، قد تفقد تصريح إقامتك بنفس القدر الذي قد يفقد فيه هذا الشخص وضعه، ويُصح هنا بالحصول على استشارة في وقت مبكر لمعرفة الخيارات الفردية المتاحة للحصول على نوع آخر من تصاريح الإقامة، كما هو موضح في القسم 4.

أو أن يكون تصريح إقامتك مستمداً من شخص آخر يحمل تصريح إقامة لغرض التدريب أو الدراسة أو العمل، أو يحمل الجنسية الألمانية. وفي هذه الحالة، لا يوجد ما يدعو للقلق من العودة إلى سوريا، حتى مع استمرار تحسّن الوضع.

2.5. تصريح الإقامة لغرض الدراسة أو التدريب

تصاريح الإقامة لغرض الدراسة أو التدريب لا تتأثر بالوضع في سوريا. وبعد الانتهاء، يمكن الحصول على تصريح إقامة للبحث عن عمل لمدة تصل إلى 18 شهراً وفقاً للمادة 20 من قانون الإقامة، أو الحصول مباشرة على تصريح إقامة لغرض العمل كعامل مؤهل. للاطلاع على شروط الحصول على تصريح إقامة لغرض التدريب أو الدراسة، يُرجى الرجوع إلى القسم 4.1.

هل يجب على السوريين الحاصلين على تصريح إقامة لغرض الدراسة أو التدريب أن يخشوا العودة؟

لا، فالإقامة لغرض الدراسة أو التدريب لا تتأثر بالوضع في سوريا. وبعد الانتهاء من الدراسة أو التدريب، ينبغي الحصول على تصريح إقامة لغرض العمل المناسب كعامل مؤهل.

2.6. تصريح الإقامة لغرض العمل

تصريح الإقامة لغرض العمل لا يتأثر بالوضع في سوريا. وفي هذا النوع من الإقامة، يُشترط عادة أن يكون العمل مؤهلاً، أي يتطلب تدريباً مهنيّاً أو دراسة جامعية. ولذلك، فإن هذه التصاريح تكون في الغالب مخصصة للعمل كعامل مؤهل. وتوجد في بعض الحالات القليلة إمكانية الحصول على تصريح إقامة للعمل حتى دون هذا المستوى من التأهيل. كما أن العمل الحر (العمل لحسابك الخاص) يُعد من الخيارات الممكنة، وهو في الأساس غير مرتبط بمستوى التأهيل. وللإطلاع على شروط الحصول على تصريح إقامة لغرض العمل، يُرجى الرجوع إلى القسم 4.2.

في حال انتهاء العمل، توجد إمكانية وفقاً للمادة 20a من قانون الإقامة للتقدم بطلب للحصول على تصريح إقامة لغرض البحث عن عمل جديد بصفته عامل مؤهل. وتُمنح هذه البطاقة، المعروفة ببطاقة الفرص للبحث عن عمل، لمدة سنة واحدة، ويمكن تمديدتها لاحقاً كحد أقصى لمدة سنتين إضافيتين. وفي حال عدم العثور على عمل جديد بصفة عامل مؤهل، وعدم إمكانية الحصول على نوع آخر من تصاريح الإقامة، ينشأ التزام بمغادرة البلاد. وفي هذه الحالة فقط، ومع تحسّن الوضع في سوريا، قد يظهر خطر العودة.

هل يجب على السوريين الحاصلين على تصريح إقامة لغرض العمل أن يخشوا العودة؟

لا، فالإقامة لغرض العمل لا تتأثر بالوضع في سوريا. وفي حال فقدان العمل، توجد إمكانية للبحث عن وظيفة جديدة. ولا ينشأ الالتزام بمغادرة البلاد إلا إذا أصبح من الواضح أنه لا يمكن العثور على عمل جديد.

فعليًا. ولا تزال هناك حاجة إلى صدور قرار نهائي من المحكمة الإدارية في هذا الشأن.

هل يجب على السوريين الحاصلين على إقامة مُعلّقة لغرض الترحيل (Duldung) أن يخشوا العودة؟
السوريون الحاصلون على إقامة مُعلّقة ملزمون بمغادرة ألمانيا. ويجب هنا التمييز بين ما إذا كان يتوجب عليهم العودة إلى سوريا، أو إلى دولة أخرى من دول الاتحاد الأوروبي أو إلى دولة ثالثة آمنة، والتي منحهم وضع حماية أو لا يزال طلب اللجوء فيها قيد النظر.

2.3. تصريح إقامة لأسباب إنسانية

تهدف تصاريح الإقامة لأسباب إنسانية في الغالب إلى توفير الحماية من الوضع الخطير في بلد المنشأ، مثل سوريا. ويجب هنا التمييز بين برامج الاستقبال التابعة للحكومة الاتحادية وحكومات الولايات من جهة، وبين أوضاع الحماية الفردية من جهة أخرى. وقد تنتهي برامج الاستقبال إذا لم تعد الحكومة الاتحادية أو حكومة الولاية ترى أن الوضع في سوريا يشكل خطرًا كافيًا. وفي هذه الحالة، قد لا يتم تهديد تصاريح الإقامة وفقًا للمواد 22 الجملة 2، و23 الفقرة 1، والفقرة 2، أو الفقرة 4 من قانون الإقامة، وقد ينشأ التزام بمغادرة البلاد. وللاطلاع على برنامج الاستقبال على مستوى الولاية للسوريين وبرنامج LAP-500 في شليسفيغ-هولشتاين، يُرجى الرجوع إلى القسم 5.

أما أوضاع الحماية الفردية التي تؤدي إلى منح تصريح إقامة وفقًا للمادة 25 الفقرات 1 إلى 3 من قانون الإقامة، فلا تنتهي تلقائيًا، بل يجب سحبها بشكل فردي من قبل المكتب الاتحادي للهجرة واللاجئين (BAMF). وللمزيد من التفاصيل، يُرجى الرجوع إلى القسم 3. وسيتم توضيح الخيارات المتاحة للتأثير بشكل إيجابي على البقاء الدائم في ألمانيا، بغض النظر عن الوضع في سوريا، في القسم 4.

أما تصاريح الإقامة لأسباب إنسانية التي تُمنح بعد اللجوء إلى لجنة الحالات الإنسانية وفقًا للمادة 23a من قانون الإقامة، أو للشباب المندمجين بشكل جيد وفقًا للمادة 25a، أو للبالغين المندمجين بشكل مستدام وفقًا للمادة 25b، فقد مُنحت استنادًا فقط إلى مستوى الاندماج في ألمانيا. ولا يعتمد البقاء في ألمانيا في هذه الحالات على تطوّر الأوضاع في بلد المنشأ.

هل يجب على السوريين الحاصلين على وضع حماية أن يخشوا العودة؟

إذا كان لديك تصريح إقامة وفقًا للمواد 22 الجملة 2، و23 الفقرة 1، أو الفقرة 2، أو الفقرة 4، وكذلك المادة 25 الفقرات 1 إلى 3 من قانون الإقامة، فمن المتوقع أنه مع استمرار تحسّن الوضع في سوريا، تزداد احتمالية سحب وضع الحماية وعدم تهديد تصريح الإقامة.

وإذا كنت تحمل تصريح إقامة وفقًا لأحد هذه المواد، فيُنصح بالحصول على استشارة في وقت مبكر لمعرفة الخيارات الفردية المتاحة للحصول على نوع آخر من تصاريح الإقامة، كما هو موضح في القسم 4.

أما إذا كان لديك تصريح إقامة وفقًا للمواد 23a أو 25a أو 25b من قانون الإقامة، وكنت لا تزال تستوفي شروط الحصول عليها، فلا يوجد ما يدعو للقلق من العودة إلى سوريا.

2.4. تصريح الإقامة لغرض مُ شمل الأسرة

في حالة تصريح الإقامة لأسباب عائلية، يجب دائمًا النظر إلى جانبين.

الجانب الأول هو نوع تصريح الإقامة نفسه. والجانب الثاني هو ما يُعرف بالشخص الأساسي، الذي يتم من خلاله تحقيق مُ شمل الأسرة. وعند النظر في ما إذا كان تغبّر الوضع في سوريا يمكن أن يؤثر على الإقامة، فإن الأمر يعتمد على ما إذا كان الشخص الأساسي يحمل تصريح إقامة لأسباب إنسانية يمكن أن ينتهي أو يُسحب.

إذا كان أحد الوالدين، على سبيل المثال، يحمل صفة لاجئ، وكان أفراد آخرون من الأسرة قد قدموا إلى ألمانيا ضمن مُ الشمل العائلي وحصلوا على تصريح إقامة "مستمد" من هذا الوالد، فإن سحب صفة اللجوء من الوالد يؤدي أيضًا إلى زوال الأساس القانوني لمنح تصاريح الإقامة لباقي أفراد

2.1 تصريح الإقامة المؤقتة أثناء إجراءات اللجوء (Gestattung)

يؤكد تصريح الإقامة المؤقتة أثناء إجراءات اللجوء أنه تم تقديم طلب لجوء، وأنه لم يصدر بعد قرار نهائي بشأنه. في ديسمبر 2024، قرر المكتب الاتحادي للهجرة واللاجئين (BAMF) بسبب سقوط نظام الأسد تعليق إجراءات اللجوء مؤقتًا. vii ولفترة طويلة، لم يكن السوريون الحاصلون على هذا التصريح يعرفون ما إذا كانوا سيحصلون على وضع حماية في ألمانيا أم لا. وفي سبتمبر 2025، بدأ المكتب الاتحادي للهجرة واللاجئين مجددًا في إصدار قرارات بشأن طلبات اللجوء المقدمة من سوريا. تُعطى الأولوية في المعالجة للحالات التي تم تعليق البت فيها منذ فترة طويلة، وكذلك للرجال الذين يسافرون بمفردهم، ويتمتعون بصحة جيدة، وقادرين على العمل، ويتحدثون العربية وينتمون إلى المذهب السني. وهذه هي الحالات التي يُرجَّح فيها بشكل أكبر رفض منح وضع الحماية، وبناءً على ذلك، تصدر في الوقت الحالي في الغالب قرارات برفض طلبات اللجوء.

يمكن الطعن في القرار من خلال رفع دعوى أمام المحكمة الإدارية. وخلال هذه الفترة، يظل تصريح الإقامة المؤقتة ساريًا في الغالب. وفي سبتمبر 2025، صدر لأول مرة حكم من محكمة إدارية يقضي بأن الرفض الكامل لطلب اللجوء، مع إصدار قرار بالترحيل إلى سوريا، يُعد قانونيًا في حالة أن المتقدم شاب، يتمتع بصحة جيدة، وأعزب، ومن أصول عربية وينتمي إلى المذهب السني. ix

لا تزال الأقليات المجتمعية في سوريا عرضة بشكل كبير للعنف من قبل قوات النظام أو جماعات مسلحة أخرى، ويمكن في الحالات الفردية أن يحصلوا على وضع حماية. ويُنصح بشدة طالبي اللجوء من سوريا بالحصول على استشارة من جهة مختصة قبل جلسة الاستماع لدى المكتب الاتحادي للهجرة واللاجئين (BAMF) بشأن أسباب اللجوء. وفي حال رفض طلب اللجوء، يُنصح أيضًا بالحصول على استشارة من جهة مختصة، وعند الحاجة تمثيل قانوني من محامية أو محام مختص.

في حال رفض طلب اللجوء باعتباره "رفضًا عاديًا"، يمكن رفع دعوى أمام المحكمة خلال أسبوعين. وإذا لم يُعثر على محامية أو محام في الوقت المناسب، يمكن أيضًا تقديم الدعوى شخصيًا لدى المحكمة الإدارية في شليسفيغ-هولشتاين. ويمكن تقديم أسباب الدعوى لاحقًا عن طريق محامية أو محام. أما إذا رُفض طلب اللجوء باعتباره "غير مرر بشكل واضح" أو "غير مقبول"، فإن مدة الطعن تكون أسبوعًا واحدًا فقط، ويُنصح بالحصول على تمثيل قانوني فورًا. وذلك لأن تقديم طلب مستعجل للحماية القانونية (Eilrechtsschutz)، وفي حال قبُل، هو ما يؤدي إلى تعليق تنفيذ الترحيل. وهذا يعني أنه لا يجوز تنفيذ الترحيل إلى أن تقوم المحكمة بمراجعة قرار رفض طلب اللجوء. أما إذا لم يُقدَّم طلب الحماية المستعجلة، أو لم يُقبَل، فلا تُعلَق الدعوى، وبالتالي يمكن تنفيذ الترحيل حتى دون مراجعة قضائية.

هل يجب على السوريين الحاصلين على تصريح إقامة مؤقتة أثناء إجراءات اللجوء أن يخشوا العودة؟

يعتمد ذلك بشكل أساسي على نتيجة إجراءات اللجوء، وكذلك على أي دعوى قد تُرفع بعد ذلك. ومع استمرار تحسّن الوضع في سوريا، يُتوقع صدور قرارات برفض طلبات اللجوء وفرض مغادرة البلاد. وفي هذه الحالة، يصبح خطر العودة إلى سوريا قائمًا.

2.2 الإقامة المُعلَّقة لغرض الترحيل (Duldung)

تُمنح الإقامة المُعلَّقة عندما يكون هناك التزام قانوني بمغادرة البلاد، لكن لا يمكن تنفيذ المغادرة لأسباب قانونية أو واقعية. ويُعد الالتزام بالمغادرة قابلاً للتنفيذ، من بين أمور أخرى، إذا انقضت المهلة المحددة لتقديم الطعن أو الوسائل القانونية ضد قرار المغادرة. وقد توجد أسباب قانونية لتعليق تنفيذ المغادرة ومنح الإقامة المؤقتة، مثل وجود خطر على الترحيل، أو الحاجة إلى علاج طبي مؤقت، أو لحماية الزواج والأسرة.

وقد توجد أسباب واقعية لتعليق تنفيذ الالتزام بالمغادرة ومنح الإقامة المُعلَّقة، مثل عدم توفر الوثائق اللازمة للمغادرة الطوعية أو الترحيل، أو عدم وجود وسائل نقل، أو عدم القدرة على السفر لأسباب صحية. وقد ترتبط الإقامة المُعلَّقة بالالتزام بالمغادرة إلى بلد المنشأ، أي سوريا. وفي هذه الحالة، فإن تحسّن الوضع في سوريا قد يزيد من الضغط نحو "العودة الطوعية" أو من خطر الترحيل.

في بعض الحالات، لا تُمنح الإقامة المُعلَّقة للأشخاص الملزمين بالمغادرة من قبل دائرة الأجانب. وبدلاً من ذلك، يُمنحون شهادة إجراءات دبلن، أو شهادة عبور الحدود، أو قد يكون أحياناً دون أي أوراق. وجميع هذه الحالات الثلاث محل جدل قانوني. وبموجب قرار صادر عن المحكمة الإدارية في شليسفيغ رقم 69/24 11 بتاريخ 24.09.2024، وبعد النظر في القضية، تم التأكيد على وجوب منح الإقامة المُعلَّقة طالما أن الترحيل لا يتم تنفيذه

الحالة	الشروط القانونية	هل يمكن أن تتأثر الإقامة في حال تحسن الوضع في سوريا؟	قانون الإقامة	عدد الأشخاص في شليسفيغ-هولشتاين (حسب السجل المركزي للأجانب)
حق إقامة مستقل للزوج/الزوجة		لا	§ 31	
حق إقامة مستقل ودائم للأطفال		لا	§ 35	
تصريح إقامة لغرض الدراسة أو التدريب				
تصريح إقامة لغرض الدراسة أو التدريب		لا	§§ 16a-17	69
تصريح إقامة لغرض العمل				
تصريح إقامة لغرض العمل		لا	§§ 18a-21	91
الإقامة الدائمة				
الإقامة الدائمة بشكل عام		لا	§ 9	1.873
الإقامة الدائمة				
الإقامة الدائمة بشكل عام		لا	§ 9	1.873
الإقامة الدائمة بناءً على اللجوء أو صفة لاجئ أو الحماية الثانوية		لا	§ 26 مع § 9 الفقرة 3 من قانون الإقامة	
الحاصلون على الجنسية	قانون الجنسية (StaG)	لا		

الحالة	الشروط القانونية	هل يمكن أن تتأثر الإقامة في حال تحسن الوضع في سوريا؟	قانون الإقامة	عدد الأشخاص في شليسفيغ-هولشتاين (حسب السجل المركزي للأجانب)
اللجوء العائلي	سحب وضع الحماية من الشخص الأساسي، وعدم وجود أسباب أخرى لمنح الحماية	نعم	25 § مع § 26 من قانون اللجوء	لا يوجد بيانات
تصاريح الإقامة لأسباب عائلية				
لمَ الشمل مع مواطن ألماني		لا	28 §	3.693
لمَ الشمل مع أجنبي	سحب وضع الحماية من الشخص الأساسي	لا / نعم (إذا كان تصريح إقامة الشخص الأساسي قائمًا على الحماية المتعلقة بسوريا)	29 §	
لمَ شمل الزوج/الزوجة			30 §	
لمَ شمل الأطفال			32 §	
ولادة طفل في ألمانيا			33 §	
لمَ شمل الوالدين وأقارب آخرين			36 §	
لمَ الشمل مع الحاصلين على الحماية الثانوية			36a §	
حق إقامة الأطفال	للقاصرين: سحب وضع الحماية من الشخص الأساسي		34 §	

الجدول 1: متى يوجد خطر العودة حسب نوع الإقامة؟

الحالة	الشروط القانونية	هل يمكن أن تتأثر الإقامة في حال تحسن الوضع في سوريا؟	قانون الإقامة	عدد الأشخاص في شليسفيغ-هولشتاين (حسب السجل المركزي للأجانب)
تصريح مؤقت أثناء اللجوء				
إثبات الوصول	رفض طلب اللجوء	نعم	من قانون § 63 (اللجوء)	233
تصريح مؤقت أثناء اللجوء		نعم	من قانون § 55 (اللجوء)	2.278
إقامة مؤقتة لغرض الترحيل				
إقامة مؤقتة مع التزام بالمغادرة إلى سوريا	زوال أسباب إقامة مؤقتة	نعم	§ 60a	669
إقامة مؤقتة لأغراض التدريب		لا	§ 60c	3
إقامة مؤقتة لأغراض العمل		لا	§ 60d	0
تصريح إقامة لأسباب إنسانية				
برنامج الاستقبال الاتحادي	عدم تمديد البرنامج	نعم	§ 22	2.331
برنامج الاستقبال الاتحادي		نعم	§ 23 المفقرة 2	
برنامج الاستقبال على مستوى الولاية		نعم	§ 23 المفقرة 1	
لجنة الحالات الإنسانية	لا	§ 23a		
الشباب المندمجون بشكل جيد	لا	§ 25a		
الاندماج المستدام	لا	§ 25b		
حق اللجوء	سحب وضع الحماية الخاص بالشخص	نعم	§ 25 المفقرة 1	66
صفة اللاجئين		نعم	§ 25 المفقرة 2	7.689
الحماية الثانوية		نعم	§ 25 المفقرة 2	11.729

فإن وجود فترة زمنية تمتد لسنة أو سنتين يمكن أن تكون فرصة حقيقية، بدلاً من مجرد عدّ تنازلي للمغادرة. وفي حال تمت العودة بالفعل، فمن الضروري توفير دعم حقيقي وقابل للتطبيق، ويشمل ذلك تقديم مساعدات مالية مؤقتة لتأمين السكن في سوريا، مثل تغطية تكاليف الإيجار لفترة محدودة. كما يُعدّ توفير رأس مال مبدئي للمشاريع الصغيرة أمراً مهماً، بشرط وجود خطة عمل واقعية وقابلة للتنفيذ. إضافة إلى ذلك، هناك حاجة لدعم برامج التعليم والتدريب داخل سوريا، بحيث يتمكن العائدون من الحصول على فرصة حقيقية لبناء مستقبل مستقر، وأمن من الناحية المالية، ويحفظ كرامتهم. ويمكنكم الاطلاع على معلومات حول "العودة الطوعية" في القسم السادس.

كما يتمنى البعض أن تتاح لهم إمكانية زيارة سوريا بشكل مؤقت، لمعرفة ما إذا كانت العودة واقعية أصلاً، دون المخاطرة بفقدان حقهم في الإقامة في ألمانيا.

ويشغل هذا الموضوع بشكل خاص الآباء والأمهات، إذ يرغبون في أن ينشأ أطفالهم دون خوف، ودون الشعور بأن كل شيء قد ينتهي في أي لحظة، مع فرصة حقيقية لبناء حياة مستقرة. ففي جوهر الأمر، لا يتعلق ذلك بشيء استثنائي، بل بما يعد به أي نظام قائم على سيادة القانون: الوضوح، والعدالة، والتناسب في اتخاذ القرارات. فالدولة التي تلتزم بهذه المبادئ تكسب ثقة الناس، وهذه الثقة هي الأساس لكل شيء: للاندماج، والمشاركة في المجتمع، والتماسك الاجتماعي.

2. من هم الأشخاص الذين قد يطلب منهم العودة؟

بشكل عام، الأشخاص المعزّون للعودة هم فقط الذين لا يملكون إقامة قانونية في ألمانيا. هؤلاء يُطلب منهم مغادرة البلاد وفقاً للقانون. أما الأشخاص الذين لديهم إقامة لأسباب أخرى، مثل الدراسة أو العمل، فعادةً لا داعي للقلق من موضوع العودة في الوقت الحالي، لكن إذا كانت الإقامة مبنية على الحماية (مثل اللجوء أو الحماية الثانوية)، فقد يتم في بعض الحالات إلغاء هذا الوضع. وفي هذه الحالة، قد يُطلب من الشخص مغادرة ألمانيا.

يمكن الإجابة بشكل عام على مسألة تأثير تغيّر الأوضاع في سوريا على الإقامة في ألمانيا على النحو التالي:

بالنسبة للسوريين الذين لا تزال طلبات لجوئهم قيد الدراسة ولديهم ما يُعرف بـ "تصريح إقامة مؤقت أثناء إجراءات اللجوء"، فإن الأمر يعتمد على نتيجة طلب اللجوء والمقصود بذلك القرار النهائي، بما في ذلك أي دعوى قد تكون قُدمت أمام المحكمة الإدارية. في حال وجود إقامة مؤقتة وفقاً للمادة 60a من قانون الإقامة، فهناك احتمال للعودة. أما في حال وجود تصريح إقامة لأسباب إنسانية وفقاً للمواد 22 إلى 25 من قانون الإقامة، فقد يؤدي تحسّن الوضع في سوريا إلى إعادة النظر في وضع الإقامة. أما في حال وجود تصريح إقامة لأسباب عائلية وفقاً للمواد 28 إلى 36a من قانون الإقامة، فلا يُنظر في العودة إلى سوريا إلا إذا كانت الإقامة مستمدة من شخص سوري آخر يفقد بدوره وضع إقامته. أما باقي أنواع تصاريح الإقامة، فهي لا تتأثر بتغيّر الأوضاع في سوريا. وينطبق ذلك بشكل خاص على تصاريح الإقامة لغرض التدريب أو الدراسة وفقاً للمواد 16a إلى 17 من قانون الإقامة، ولغرض العمل وفقاً للمواد 18a إلى 21 من قانون الإقامة، وكذلك على الإقامة الدائمة وفقاً للمواد 9 و9a و26 والفقرة 4 من قانون الإقامة، كما لا يوجد خطر للعودة بعد الحصول على الجنسية الألمانية.

فيما يلي سيتم تناول أوضاع الإقامة المختلفة بشكل منفصل. والهدف هو أن يتمكن أكبر عدد ممكن من السوريين من معرفة ما إذا كان عليهم من حيث المبدأ الخوف من العودة أم لا.

مما يخلق انطباعاً بأن الجميع معنيون، وأن كل شيء قد يتغير في أي لحظة. لهذا الواقع تبعات واضحة، فبعض الأشخاص لم يعودوا يجرؤون على وضع خطط طويلة الأمد وآخرون يفكرون في مغادرة ألمانيا - ليس بالضرورة إلى سوريا، بل إلى دول مثل كندا أو السويد أو أي مكان يشعرون فيه بمزيد من الاستقرار.

كما أن أصحاب الأعمال الخاصة أصبحوا أكثر حذراً في الاستثمار، وبدأ بعضهم بتقليل عدد الموظفين. ويؤجل الشباب بدء أو إكمال تدريبهم المهني، بسبب عدم وضوح مستقبلهم.

أما الطلاب، فيبحث بعضهم عن فرص دراسية في دول أخرى، وخاصة في دول مجاورة لسوريا. وحتى بعض الأهالي بدأوا بتعليم أطفالهم اللغة العربية بشكل أكبر - ليس بدافع الفخر الثقافي فقط، بل كخطة احتياطية في حال اضطروا للمغادرة.

في الواقع، فإن سوريا ليست خياراً بالنسبة لمعظم الناس. فالكثير من المدن ما زالت مدمرة، والاقتصاد منهيار، والألغام منتشرة في مناطق واسعة، ولا

يمكن الجزم بوجود دولة قانون حقيقية. ومن يتحدث بجدية عن العودة، عليه أيضاً أن يتحدث بجدية عن الواقع هناك. ما يبقى في النهاية هو أسئلة صعبة، لا يريد أحد الإجابة عنها بوضوح:

- ماذا يفترض أن يشعر به شخص قَدَّم كل ما لديه على مدار سنوات، ثم يُطلب منه الآن الاستعداد للمغادرة؟
- كيف يمكن بناء الشعور بالأمان والثقة، إذا كان البقاء نفسه محل نقاش دائم ويمكن التفاوض عليه في أي وقت؟

في النهاية، لم يعد الأمر يتعلق بمصير أفراد فقط، بل أصبح يتعلق بطبيعة العلاقة بين الدولة والأشخاص الذين استقبلتهم. فالاندماج يحتاج إلى شعور بالأمان، وعندما يغيب هذا الأمان، لا تتزعزع فقط ثقة الناس المعنيتين بالأمر، بل يتأثر أيضاً تماسك المجتمع ككل.

1.5. فما الذي يحتاجه السوريون في ألمانيا ليشعروا بالأمان والاستقرار؟

مساهمة من منظمة التجمع السوري في شليسفيغ-هولشتاين / Syrische Gemeinde in Schleswig-Holstein e.V.

يرغب السوريون في ألمانيا قبل كل شيء في الشعور بأن إقامتهم لا يتم التشكيك فيها أو إعادة النظر فيها مع كل نقاش سياسي جديد. فالأمان لا يأتي من مجرد ختم في جواز السفر، بل ينبع من الثقة - الثقة بأن القوانين تُطبَّق، وأن الجهد والعمل لهما قيمة.

يتمنى الكثيرون وجود مسار واضح ومفهوم: من الحماية إلى العمل، ومن العمل إلى الاستقرار، ومن الاندماج إلى الشعور بالانتماء. يريدون أن يعرفوا أن استثمارهم في تعلم اللغة، والتعليم، والعمل لم يكن عبثاً، وأنهم ليسوا مجرد أشخاص يُسمح لهم بالبقاء، بل أفراد لهم مكانهم في هذا المجتمع. ويشمل ذلك أيضاً التقدير - ليس بمعنى التصفيق، بل بمعنى الاعتراف بوجودهم ودورهم. فالسوريون يعملون في المستشفيات، وفي المخازن، وفي مكاتب المحاماة. يؤسسون شركات، ويشاركون في التدريب، ويساهمون في نظام التقاعد. ومن يتجاهل ذلك، ويتحدث بدلاً من ذلك بشكل عام ومجرد عن "الجالية السورية" ككتلة واحدة، فإنه يقوّض الإحساس بالانتماء، وهو الأساس الذي يقوم عليه الاندماج.

من المطالبات الأساسية أيضاً التفريق بين الحالات الفردية والتعميم على الجميع. فلا أحد يعترض على إمكانية ترحيل من ارتكب جرائم. لكن لا ينبغي أن يُدار النقاش وكأن مئات الآلاف من الأشخاص المقيمين منذ سنوات طويلة في هذا المجتمع معنيون بذلك. فدولة القانون تقوم على مبدأ المسؤولية الفردية، لا على الاشتباه الجماعي. فمن يعمل، ومن يتعلم، ومن اندمج في المجتمع، يجب أن تكون لديه فرصة حقيقية للحصول على إقامة آمنة. ونعم، يشمل ذلك أيضاً شمل الأسرة. فالشخص الذي يعيش مع عائلته يستطيع أن يبني حياته على أساس مستقر.

أما بالنسبة للأشخاص الذين يلزمهم القانون بالمغادرة فعلياً، فيرغب الكثيرون في وجود حلول أكثر مرونة. ليس الهدف تجاوز القانون، بل منح الوقت الكافي: وقت للعثور على عمل، أو بدء تدريب مهني، أو محاولة بناء بداية جديدة حقيقية.

أما على الصعيد السياسي، فإن الحاكم الحالي لسوريا، أحمد الشرع، لا يستند إلى شرعية ديمقراطية، كما أن حكومته لا تخضع لرقابة قانونية فعالة. وتواجه العديد من الفئات، مثل الأقليات العرقية والدينية، والنساء، والأطفال، والأشخاص من مجتمع الميم، وذوي الإعاقة، صعوبات كبيرة في الحصول على الحماية الأساسية لحقوق الإنسان. وخلال عام 2025، شهدت مناطق متعددة من سوريا اشتباكات بين جماعات عرقية ودينية وسياسية وميليشيات مسلحة، كما حدثت تدخلات عسكرية من أطراف خارجية.

أفاد وزير الخارجية الألماني، بعد زيارته إلى سوريا في خريف عام 2025، بأن العديد من المدن مدمرة بالكامل، وتعاني من انقطاع الكهرباء والمياه وشبكات الصرف الصحي. كما أشار إلى آثار القصف المكثف واستخدام الأسلحة الكيميائية، بالإضافة إلى وجود عدد كبير من الذخائر غير المنفجرة بين الأنقاض. وأكد أنه لا يمكن العودة إلى هذه المناطق المدمرة إلا في نطاق محدود جدًا، ودعا إلى التعاطف مع الأشخاص الذين يُطلب منهم العودة، مشككًا في واقعية القول بأن العودة آمنة أو ممكنة للجميع. وفي بداية عام 2026، لا تزال المعارك العنيفة مستمرة بين قوات النظام، وتنظيم الدولة الإسلامية، والميليشيات الكردية، خاصة في المناطق ذات الأغلبية الكردية.

وبحسب وزارة الخارجية الألمانية، فإن الوضع في سوريا متغير باستمرار، ولا يزال شديد الاضطراب. في هذا السياق، تبدو المطالب بعودة أعداد كبيرة من اللاجئين السوريين الذين استقبلتهم ألمانيا إلى وطنهم غير مبررة من الناحية الإنسانية والأخلاقية، كما أنها في الغالب لا تتوافق مع القوانين الحالية المتعلقة بالإقامة في ألمانيا.

1.3. الوضع القانوني في ألمانيا

تُعدّ ألمانيا دولة ديمقراطية تقوم على سيادة القانون. وهذا يعني أن الجهات الحكومية لا يجوز لها القيام إلا بما يسمح به القانون. حيث يقوم البرلمان بسنّ القوانين، كما يجوز للمحاكم مراجعة القرارات والإجراءات الإدارية. لذلك إذا طالب بعض السياسيين بعودة جميع السوريين إلى سوريا، فإن الأمر لا يُحسم بهذه التصريحات، بل يعتمد على ما إذا كانت القوانين تسمح بسحب وضع الحماية، أو إلغاء تصريح الإقامة، أو اتخاذ إجراءات قانونية أخرى.

في الواقع فإن مثل هذه الإجراءات (مثل الترحيل) لا تنطبق على الغالبية العظمى من السوريين المقيمين في ألمانيا. يمكنكم الاطلاع على مزيد من التفاصيل في القسم الثاني.

كما يوفّر قانون الإقامة في ألمانيا العديد من الفرص لاتباع مسار قانوني نحو الاندماج، وصولًا إلى الحصول على الجنسية، بشكل مستقل ومنظم. يمكنكم الرجوع إلى القسم الرابع لمزيد من المعلومات.

1.4. كيف يشعر السوريون في ألمانيا؟

مساهمة من منظمة التجمع السوري في شليسفيغ-هولشتاين / Syrische Gemeinde in Schleswig-Holstein e.V.

يشعر العديد من السوريين بشكل متزايد بأنهم لم يعودوا جزءًا من هذا المجتمع، بل أصبحوا موضوعًا للنقاش السياسي. ومع كل نقاش جديد حول العودة، يزداد الشعور بأن ما قدموه من إنجازات لم يعد مهمًا، بل الأهم فقط هو الدور الذي يُنسب إليهم في النقاشات السياسية، خاصة في فترات الانتخابات.

هذا الشعور ليس مجرد فكرة عامة، بل ينعكس في الحياة اليومية: في مكان العمل، عندما يلاحظون تغيير نظرة بعض الزملاء؛ في المدارس، عندما يُسأل الأطفال عما إذا كانوا سيعودون قريبًا إلى "بلدهم"؛ وفي الأحياء، حيث يصبح التعامل أحيانًا أكثر برودة. حتى الأشخاص الذين يعملون في مجالات تحتاجها ألمانيا بشدة، مثل الرعاية الصحية أو الحرف اليدوية، يشعرون فجأة بأن مساهماتهم لم تعد تُقدّر عندما يتم الحديث عنهم سياسيًا. وحتى من لديهم إقامة آمنة لم يعودوا يشعرون بالأمان كما في السابق. فالنقاش العام نادرًا ما يفرّق بين اللجوء، والحماية الثانوية، والإقامة الدائمة،

1. المقدمة

في الآونة الأخيرة تزداد في ألمانيا الأصوات التي تطالب بعودة السوريين المقيمين في ألمانيا إلى سوريا. هذا النقاش حول العودة، حتى دون رغبة الكثير من السوريين أنفسهم، يثير حالة من القلق وعدم اليقين داخل الجالية السورية.

غالبًا ما تتجاهل النقاشات العامة التفاصيل القانونية المتعلقة بأنواع الإقامة المختلفة ودرجات الحماية. وهذا يجعل من الصعب على الكثير من السوريين فهم ما إذا كانوا معنيين بهذه المطالب أم لا. ومع ذلك، ينتشر القلق بين الناس، حيث يخشى الكثيرون أن تشملهم هذه الإجراءات. تشير البيانات إلى أن حوالي 36000 شخص من سوريا مسجلون في نظام الأجانب في ولاية شليسفيغ-هولشتاين في يناير 2026. وهذا يعني أنهم لا يحملون الجنسية الألمانية ويتساءلون عما إذا كان تحسن الوضع في سوريا قد يؤثر على حقهم في البقاء في ألمانيا.

يهدف هذا الكتيب إلى مساعدة السوريين في ألمانيا، وكذلك الأشخاص الذين يقدمون لهم الدعم والمشورة، على فهم النقاش الدائر حول الترحيل والعودة إلى سوريا بشكل أوضح. كما يساعد على توضيح ما إذا كان شخص معين معرضًا لخطر الترحيل، وما هي الخطوات التي يمكن اتخاذها لتعزيز فرص البقاء بشكل دائم في ألمانيا.

1.1. مخاطر العودة القسرية

منذ نهاية عام 2024، وبعد التغيرات السياسية في سوريا، بدأ بعض السياسيين في ألمانيا بالمطالبة بشكل متكرر بعودة السوريين إلى وطنهم. وفي بعض الحالات، طُرحت مطالب بعدم منح أو تمديد تصاريح الإقامة، بل وحتى الحد من فرص الحصول على الجنسية.

كما يُطرح أحيانًا أن الأشخاص الذين لا يعملون يجب أن يعودوا إلى سوريا، أو قد يتم إجبارهم على ذلك.

في ديسمبر 2025، تم ترحيل شخص إلى سوريا لأول مرة منذ 15 عامًا. وفي هذا السياق، صرّحت وزيرة الداخلية الألمانية نانسي فيزر بأن "عمليات الترحيل إلى سوريا وأفغانستان يجب أن تكون ممكنة، وأن الدولة تسعى إلى تطبيق رقابة واتخاذ إجراءات واضحة وصارمة بحق مرتكبي الجرائم." كما دعا حزب الاتحاد الاجتماعي المسيحي (CSU) في البرلمان الألماني (البوندستاج) في يناير 2026 إلى تنفيذ بـ "حملة ترحيل 2026"، تشمل رحلات جوية منتظمة، حتى إلى سوريا.

تؤدي هذه التصريحات السياسية إلى زيادة النظرة السلبية تجاه السوريين داخل المجتمع، كما تنتشر على الإنترنت بشكل متزايد خطابات الكراهية والإهانات.

في مثل هذه الحالات، يمكنكم تقديم بلاغ رسمي لدى الشرطة. وإذا كنتم بحاجة إلى دعم أو استشارة، يُنصح بالتوجه إلى مراكز الاستشارة المذكورة في الفصل الأخير من هذا الكتيب.

إن المطالب بالعودة الجماعية والترحيل تتعارض من جهة مع الواقع الفعلي في سوريا، ومن جهة أخرى لا تتسجم مع الأوضاع القانونية الخاصة بإقامة السوريين، ولا مع القوانين المتبعة في ألمانيا.

1.2. الوضع في سوريا

تتعاين أجزاء واسعة من سوريا من دمار كبير - بما في ذلك المنازل والطرق والبنية التحتية - مما أدى إلى عدم قدرة الاقتصاد والإدارة الحكومية على العمل بشكل كامل. بلغ متوسط الدخل الشهري للفرد في عام 2020 حوالي 81 دولارًا أمريكيًا فقط. وفي عام 2022، كان 96% من السكان يعيشون تحت خط الفقر، وثلاثهم في فقر مُدقع. كما ارتفع معدل التضخم في عام 2024 ليصل إلى حوالي 140%.

3	1. المقدمة
3	1.1 مخاطر العودة القسرية
3	1.2 الوضع في سوريا
4	1.3 الوضع القانوني في ألمانيا
4	1.4 كيف يشعر السوريون في ألمانيا؟
5	1.5. فام الذي يحتاجه السوريون
6	2. من هم الأشخاص الذين قد يطلب منهم العودة؟
10	2.1 تصريح الإقامة المؤقتة أثناء إجراءات اللجوء (Gestattung)
10	2.2 الإقامة المؤقتة لغرض الترحيل (Duldung)
11	2.3 تصريح إقامة لأسباب إنسانية
11	2.4 تصريح الإقامة لغرض لم شمل الأسرة
12	2.5 تصريح الإقامة لغرض الدراسة أو التدريب
12	2.6 تصريح الإقامة لغرض العمل
13	2.7 الإقامة الدائمة
13	2.8 بعد الحصول على الجنسية
14	3. ماذا يحدث في حال سحب أو إلغاء وضع الحماية؟
15	4. كيف يمكن تعزيز فرص بقائي في ألمانيا؟
16	4.1 الإقامة لغرض الدراسة أو التدريب
16	4.1.1 التدريب، وفقاً للمواد 16a و 16g و 60c من قانون الإقامة
17	4.1.2 الدراسة، وفقاً للمادة 16b من قانون الإقامة
17	4.2 الإقامة لغرض العمل
17	4.2.1 عامل مؤهل، وفقاً للمادة 18 من قانون الإقامة
18	4.2.2 العمل الحر وفقاً للمادة 21 من قانون الإقامة
18	4.2.3 الإقامة للمؤهلين الحاصلين على إقامة مؤقتة، وفقاً للمادة 19 من قانون الإقامة
18	4.2.4 الإقامة لغرض العمل دون تدريب مهني أو دراسة معترف بها
19	4.3 الإقامة بعد فترة طويلة في ألمانيا رغم وجود التزام بالمغادرة
19	4.3.1 الشباب المندمجون بشكل جيد، وفقاً للمادة 25a من قانون الإقامة
20	4.3.2 البالغون المندمجون بشكل مستدام، وفقاً للمادة 25b من قانون الإقامة
20	4.3.3 لجنة الحالات الإنسانية، وفقاً للمادة 23a من قانون الإقامة
21	4.4 الإقامة الدائمة
22	4.5 الحصول على الجنسية
23	4.6 إرشادات للأشخاص الحاصلين على حماية
23	4.6.1 إمكانية الجمع بين أكثر من تصريح إقامة
23	4.6.2 التحقق المبكر من تثبيت الإقامة
23	5. برامج الاستقبال على مستوى الولايات
24	6. "العودة الطوعية"

معلومات للاجئين السوريين

Arbeitswohlfahrt
Landesverband
Schleswig-Holstein e.V.

SCHLESWIG-
HOLSTEINISCHER
LANDTAG

Landesbeauftragte für
Flüchtlinge-, Asyl- und
Zuwanderungsfragen

Diakonie
Schleswig-Holstein

 DER PARITÄTISCHE
Schleswig-Holstein

SGS-H
Syrische Gemeinde in Schleswig-Holstein e.V.
التجمع السوري في ولاية شليسفيغ هولشتاين

Flüchtlingsrat
Schleswig-Holstein e.V.